

IIN KUNTA

TALOUSARVIO 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2024

Khall 22.11.2021, § 335
Kvalt 29.11.2021, § 206

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN OSA.....	7
1.1. Iin kunnan organisaatio	7
2. IIN KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT	10
2.1. Väkiluvun kehitys.....	10
2.2. Työllisyys ja työllisyyden edistäminen	12
2.2.1 Työllisyys.....	12
2.2.2 Työllisyyden edistäminen	13
2.3. Maankäyttö ja asuntorakentaminen	14
3. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	15
3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	15
3.2. Kuntatalous.....	16
3.3. Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen	17
3.4. Iin kunnan talous	19
3.5. Iin kunnan kuntastrategia vuoteen 2025	20
3.6. Meidän Ii Hyvinvointi -malli.....	21
3.7. Omistajapolitiikka ja ohjaus.....	21
4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	23
4.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus	23
4.2 Talousarvion osat	23
4.2.1 Käyttötalousosa	23
4.2.2 Liikelaitokset	25
4.2.3 Investointiosa	26
4.2.4 Tuloslaskelmaosa.....	26
4.2.5 Rahoitusosa	29
4.3 Sitovuus valtuustoon nähden.....	30
4.3.1 Sitovuustasot	30
4.3.2. Tilivelvollisuus.....	32
4.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	32
5. TALOUSARVIO.....	34
5.1. Kuntastrategia, tavoitteet	34
5.2. Keskushallinto.....	34
5.3. Elinvoimapaalvelut	36
5.4. Hallintopaalvelut	37
5.5. Sosiaali- ja terveystalvet	39
5.6. Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut.....	42
5.6.1. Varhaiskasvatus.....	42

5.6.2. Opetuspalvelut	46
5.7. li-Instituutti.....	53
5.8. Tekniset ja käyttäjäpalvelut.....	59
5.8.1. Kiinteistö- ja ympäristötekniset palvelut.....	59
5.8.2. Ateria- ja puhtauspalvelut.....	63
5.9. Rakennustarkastus	66
6. TULOSLASKELMAOSA	68
7. INVESTOINTIOSA.....	69
8. RAHOITUSOSA	71
9. IIN VESILIIKELAITOS	72
10. IIN KUNNAN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT	77
11. IIN KUNNAN KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	77
11.1 Vastuu omistajapolitiikan toteuttamisesta	77
11.2 Iin kunnan konserniin kuuluvat yhteisöt	77
11.3 Konsernin omistajaohjaus, sisäinen valvonta ja riskien hallinta	78
11.3.1. Iin Vuokratalot Oy.....	79
11.3.2. Iilaakso Oy	79
11.3.3. Iin Micropolis Oy.....	80
11.3.4. Iin Energia Oy.....	82

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Suomen talous on koronan jälkeen vahvan kasvun vaiheessa. Bruttokansantuotteen arvioidaan tänä vuonna kasvavan 3,3 %. Talouden toipuminen koronaepidemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden kevästä alkaen. Talouskasvu jatkuu vahvana ensi vuoden aikana. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Taloutta on massiivisesti elvytetty kaikkialla maailmassa, myös Suomessa. Se näkyy parantuneena työllisyystilanteena. Matala korkotaso näyttäisi jatkuvan edelleen tulevan vuoden aikana. Tästä hyötyvät paitsi asuntovelalliset, mutta myös kunnat.

Kunnissa on käynnissä historiallinen muutos, kun vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastuspalvelut siirtyvät perustettavien hyvinvointialueiden järjestettäväksi. lissä sote-uudistus on osaltaan tehty jo kymmenen vuotta sitten, kun sote-toimintojen järjestämisvastuu siirrettiin Oulunkaaren kuntayhtymälle. Kuntien talous ja henkilöstömäärä puolittuu, mutta velat jäävät.

Kuntalaisille uudistus tuo muutoksia. Muutoksessa huolettaa se, miten lähipalveluiden käy. Ennustaminen on tunnetusti vaikeaa, mutta lyhyellä aikajänteellä uudistus ei todennäköisesti vielä tuo suurempia muutoksia. Mitkä ovat tulevaisuuden lähipalveluita, mistä hyvinvointikeskuksesta mitään palvelua saa ja missä lähin hyvinvointikeskus tulee sijaitsemaan, ovat päätöksiä, joista ensi tammikuussa valittava aluevaltuusto tulee päättämään. Siksikin kannattaa käydä äänestämässä.

Nyt käsiteltävässä talousarvioesityksessä hyvinvointiuudistus näkyy taloussuunnitelmakauden eli vuosien 2023 ja 2024 luvuissa.

Hyvinvointiuudistuksen lisäksi valtio on käynnistänyt Työvoima- ja elinkeinopalveluita käsittävän uudistuksen. Suunnitelmien mukaan työ- ja elinvoimapalvelut siirretään valtiolta kunnille vuoden 2024 alusta. li on mukana Oulun seudun työllisyyskoikeilussa, jossa osa työvoimapalveluista on jo siirretty kuntien hoidettavaksi. Samalla kuntien maksuosuus työttömyyden hoidosta tulee nousemaan. Uskon, että uudistus on hyvä, koska työmarkkinoiden tuntemus on paikallisella tasolla paremmin tiedossa ja sitä kautta se parantaa yritysten ja työnhakijoiden palvelua. Päätökset ovat vielä auki, joten lopullista tietoa rahoituksen jakautumisesta ei vielä ole.

Korona yllättäen paransi kuntataloutta. Vuosi 2019 oli kuntahistorian huonoimpia, vuosi 2020 merkittävästi parempi, kiitos valtion koronarahoituspakettien. Kuntien talous on kuitenkin varsin huonoissa kantimissa ja kuntaliitto ennustaa, että kuntien talous jää alijäämäiseksi lähivuosina. Samaan aikaan tapahtuva kasvava investointitahti johtaa siihen, että kuntien velkaantuminen kiihtyy. Suunta on ollut nähtävissä jo pidemmän aikaa.

lin kunta on heikon taloustilanteen oikaisemiseksi käynnistänyt talouden tasapainotusohjelman. Keväällä 2021 toiminut talouden tasapainotusryhmä määritteli kunnan talouden sopeutustarpeen olevan 3 miljoonaa euroa. Ulkopuolinen asiantuntija, FCG Oy, teki tasapainotusryhmän toimeksiannosta sopeutusohjelman, joka on ollut runkona uuden valtuuston valmistautuessa vuoden 2022 talousarvion käsittelyyn.

Taloudessa on valoa näkyvissä. Tulopuoli on kehittynyt syksyn aikana ennakoitua paremmin, erityisesti ansiotuloverotuksen osalta tulot nousevat merkittävästi edellisestä vuodesta. liäisten verotettavat tulot ovat nousseet palkankorotusten ja työttömyyden vähenemisen myötä. Aiempaa

useampi iiläinen on töissä ja sitä kautta "osallistuu" yhteisten palveluiden rahoittamiseen. Työttömyysaste laski alle syyskuussa 2021 9,8 %:iin, joka on iiläisittäin matalin lukema vuoden 1990 jälkeen. Työllisyysaste on yli 70 %, mikä on korkein vuoden 1990 jälkeen.

Tuloihin tulee merkittävästi vaikuttamaan rakenteilla olevan Pahkakosken tuulivoimapuiston rakentaminen. Puisto valmistuu todennäköisesti ensi vuoden aikana, jolloin kunnan kiinteistöverotuloissa vaikutus näkyy vuoden 2023 verotuksessa.

Talouden sopeuttamisohjelmaa on lähdetty uuden valtuuston toimesta määrätietoisesti toteuttamaan. Tehtyjen säästöpäätösten euromäärä on merkittävä jo tässä vaiheessa. Säästöt tulevat vaikuttamaan täysimääräisesti vuoden 2023 talouteen.

Vuonna 2021 uusia isoja investointeja ei ole käynnistetty ja kunnan lainakantaa on pitkästä ajasta saatu lyhennettyä. Tulevalle vuoden suurin investointi on uuden varhaiskasvatusyksikön rakentaminen Haminalle. Kiinteistökantaa on uusittu viime vuosina paljon osin kiinteistöjen huonon kunnan ja osin palvelutarpeen kasvun johdosta. Valitettavasti kiinteistöjen uudistamisen tarve ei ole vielä ohi, esim. Kunnantalon ja Nätteporin rakennukset ja niiden korvaaminen tai korjaaminen tulevat ratkaistavaksi ensi vuoden aikana.

Kunnan asukasluku on muutaman hiljaisemman vuoden jälkeen kääntynyt hyvään kasvuun. Alkuvuoden väestölisäys on 71 (tilanne syyskuun lopussa). Asuntokauppa on käynyt hyvin, uutta asuntotuotantoa on rakentunut ja rakentumassa, mikä ennustaa kasvun jatkuvan. Iin Vuokratalot Oy käynnistää vielä tänä syksynä uuden vuokra-asuntokehityksen rakentamisen.

Muuttoliike kaupungeista kehyskuntiin on valtakunnallinen ilmiö, johon koronalla on varmasti ollut oma osuutensa. VT4 perusparannus on parantanut Iin saavutettavuutta ja kiinnostavuutta. Lähivuosien tavoitteena on lähijunaliikenteen avaaminen Iin ja Oulun välille, mikä entisestään lisää Iin houkuttelevuutta.

Seuraava iso kysymys saavutettavuuden näkökulmasta on Iin ohitustien suunnittelun ja rakentamisen aikataulu ja käynnistyminen. Erityisesti yritysten sijoittumispäätösten näkökulmasta asiassa olisi kiire. Olisikin tärkeää, että valmistelussa olevassa Väyläviraston investointisuunnitelmassa olisi tähän otettu kantaa. Asia on Pohjois-Pohjanmaan liikenteen edunvalvonnassa ykköshankkeena. Etelä-lilaaksoon Pentinkankaalle kaavoitettavassa yritysalueessa on tuleva ohitustie otettu parhaalla mahdollisella tavalla huomioon.

Kunnan toimintaan ja toimintaedellytyksiin vaikuttavat monet asiat. Kaiken tämän ylhäältä tulevan muutoksen keskellä on hyvä muistaa, että kunta luo itse omaa tulevaisuuttaan. Ii on viime vuosina kasvanut omiin vahvuuksiinsa luottaen. Sieltä se kasvu on tulevaisuudessakin löydettävissä.

lissä 3.11.2021

Ari Alatossava
kunnanjohtaja

1. YLEINEN OSA

1.1. Iin kunnan organisaatio

Iin kunnan päätöksenteko-organisaatio muodostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta, tarkastuslautakunnasta, lauta- ja johtokunnasta sekä kunnan johtajistosta. Kunnanhallituksella on henkilöstöjaos ja maapoliittinen jaos. Iin kunnan lautakuntia ovat opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta, li –instituutti lautakunta, yhdyskuntalautakunta ja rakennuslautakunta. Iin vesiliikelaitoksessa on johtokunta.

Kunnan palveluorganisaatioita ovat hallintopalvelut, opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut, li-instituutti, rakennustarkastus sekä kiinteistö- ja ympäristötekniset palvelut. Iin ateria- ja tilapalveluliikelaitos lakkautettiin 31.12.2020 ja sisällytettiin vuoden 2021 alusta osaksi kiinteistö- ja ympäristötekniisiä palveluita, joka tuottaa myös tukipalveluista ateria-, puhtaus- ja kiinteistönhoitopalvelut. Iin vesiliikelaitos tuottaa vesihuoltolain mukaiset talousvesi- ja jätevesihuollon palvelut toiminta-alueillaan.

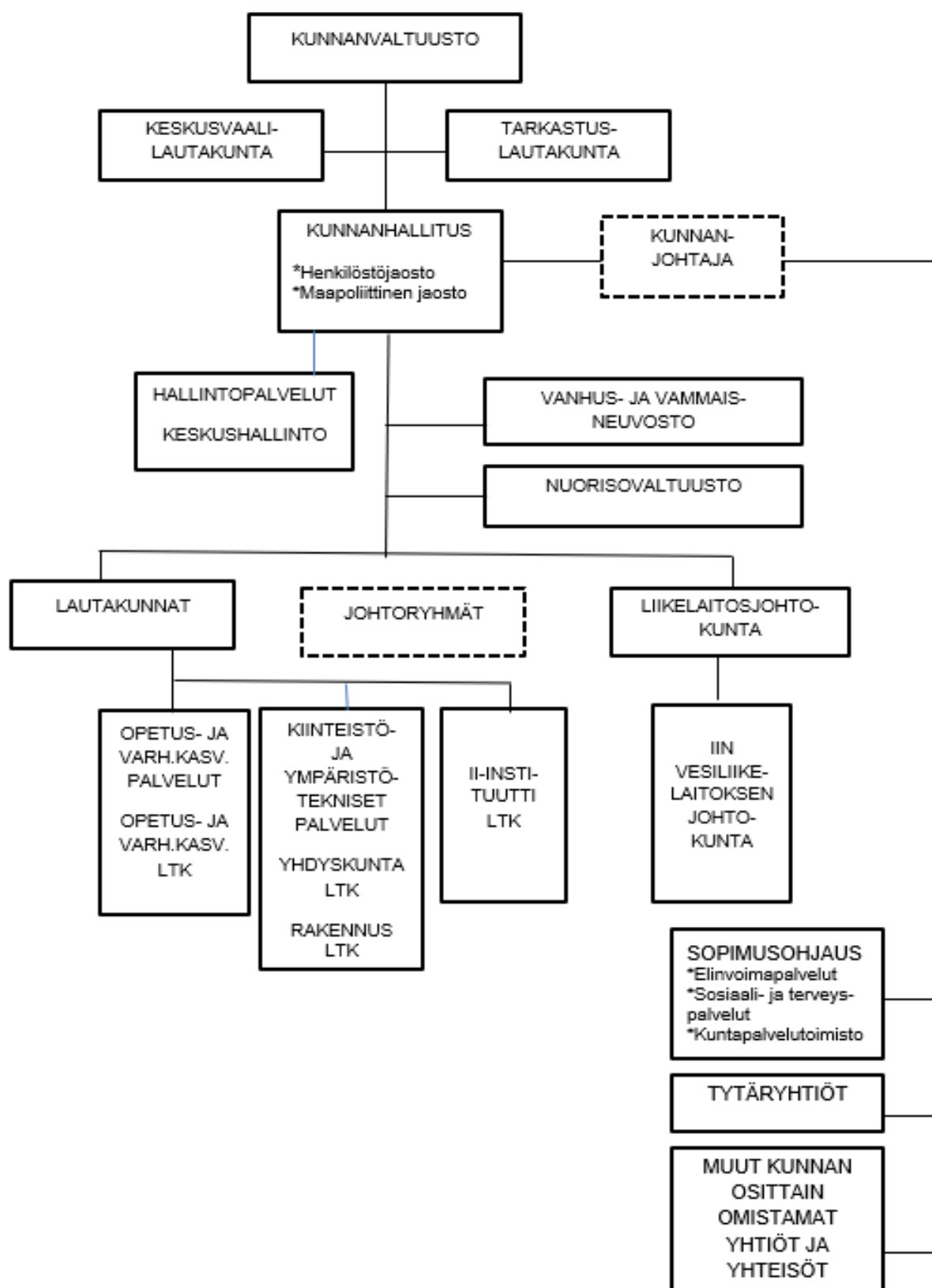
Iin kunnan sosiaali- ja terveystalouden palvelut sekä kuntapalvelutoimiston palvelut (talous- ja palkkahallinto- sekä tietopalvelut) tuottaa Oulunkaaren kuntayhtymä. Elinkeinopalveluista vastaa Micropolis Oy ja lilaakso Oy. Oulu-Koillismaan pelastuslaitos tuottaa Iin kunnalle palo- ja pelastustoimen palvelut. Ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki ja maaseutuviranomaispalvelut sekä joukkoliikenteen Oulun kaupunki.

Palvelualueiden ja palvelutuottajien hallintorajat ylittävää toimintaa on työllistäminen, jota kehitetään yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa.

Käynnistetään vuoden 2022 alkupuolella hallinto- ja rakenneuudistus, jonka tavoitteena on tasapainottaa taloutta ja sopeuttaa palvelurakennetta ja -verkkoa vastaamaan nykyistä ja tulevaa tarvetta. Palveluverkkoa tarkastellaan kaikilla toimialoilla.

IIN KUNNAN ORGANISAATIO- JA TOIMINTAMALLIKAAVIO

Johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistus v. 2019 alusta

II-KONSERNI		
lin kunta		
Tytäryhtiöt		Osakkuusyhtiöt
Energialiiketoiminta	Asunto-osakeyhtiöt	
omistusosuus	omistusosuus	omistusosuus
lin Energia Oy 100 %	lin Vuokratalot Oy 100 %	Kiinteistö Oy <u>Vatungin Pooki</u> 26,32 %
Kiinteistöyhtiöt	Kiinteistö Oy Kuivaniemen Sotaveteraani 57,14 %	lin <u>Micropolis Oy</u> 46,15 %
<u>Jilaakso Oy</u> 100 %		Oulunkaaren työterveys Oy 32,57 %
Muut yhtiöt		Säätöt
Kuiva-Turve Oy 50 %		lin palvelusäätiö 80 %
		Kuntayhtymät
		Oulun seudun koulutuskuntayhtymä 3,91 %
		Pohjois-Pohjanmaan SHP <u>ky</u> 2,59 %
		Pohjois-Pohjanmaan liitto 1,99 %
		Oulunkaaren kuntayhtymä 30,92

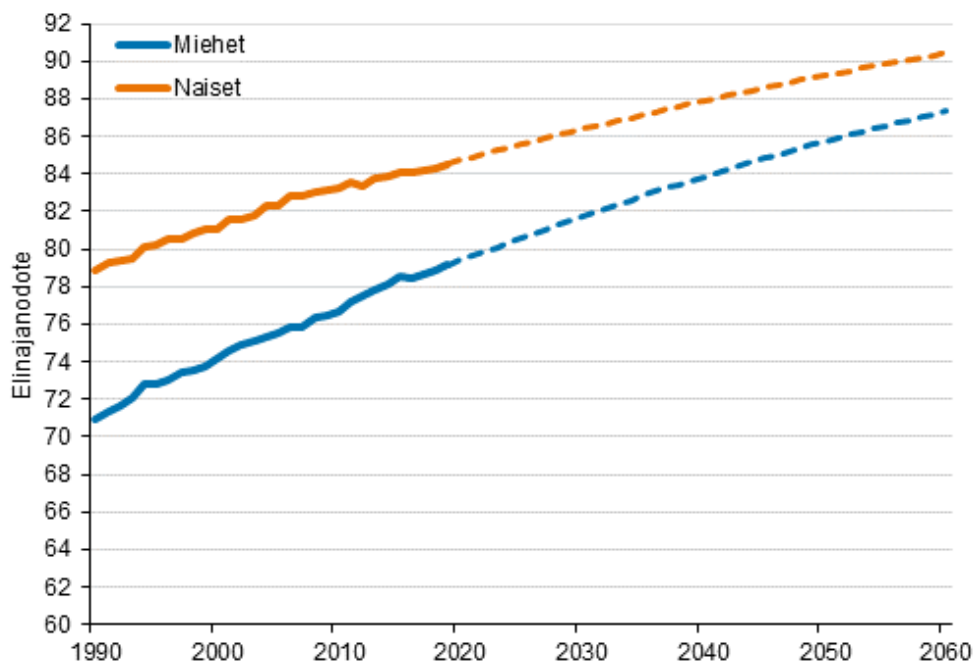
2. IIN KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT

2.1. Väkiluvun kehitys

Vuoden 2021 tilastokeskuksen tuoreimmassa väestöennusteessa oletetaan, että syntyvyys pysyisi vakiona tulevaisuudessa. Laskennallisen naisten elinajanakaan synnyttämän lasten määrän eli kokonaishedelmällisyyslusun oletetaan olevan 1,45.

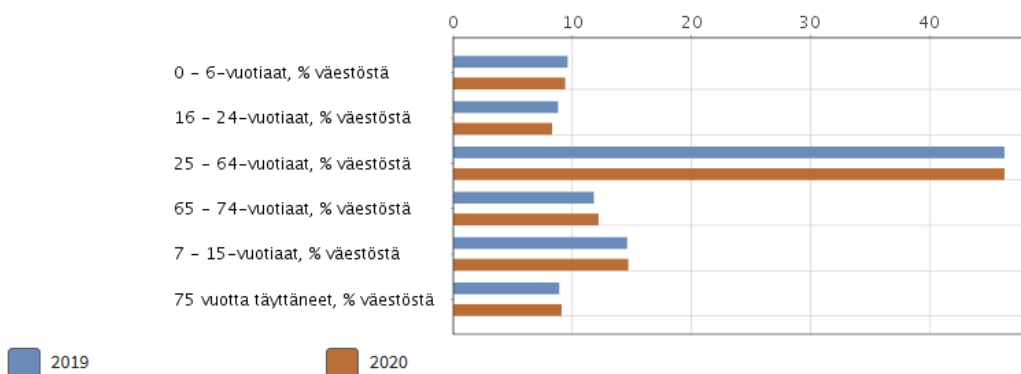
Ennusteessa oletetaan, että Suomi saa muuttovoittoa ulkomailta 20 000 henkilöä kuluvana vuonna ja sen jälkeen 15 000 henkilöä vuosittain. Kuolleisuuden ennustetaan jatkavan alentumistaan koko ennustekauden ajan. Alle 50-vuotiaiden kuolleisuuden oletetaan alenevan samalla tavoin, kuten sen on havaittu alentuneen vertailtaessa periodien 1987–1991 ja 2016–2020 kuolleisuutta. 50 vuotta täyttäneiden ja tätä vanhempien kuolleisuuden oletetaan alenevan samalla tavoin, kuten sen on havaittu alentuneen vertailtaessa periodien 1997–2001 ja 2016–2020 kuolleisuutta. Miesten elinajanodotteen ennustetaan pitenevän vajaalla viidellä ja naisten runsaalla kolmella vuodella vuoteen 2040 mennessä.

Koko maan vastasyntyneen elinajanodote sukupuolen mukaan 1990–2020 ja ennuste vuoteen 2060

(Lähde tilastokeskus)

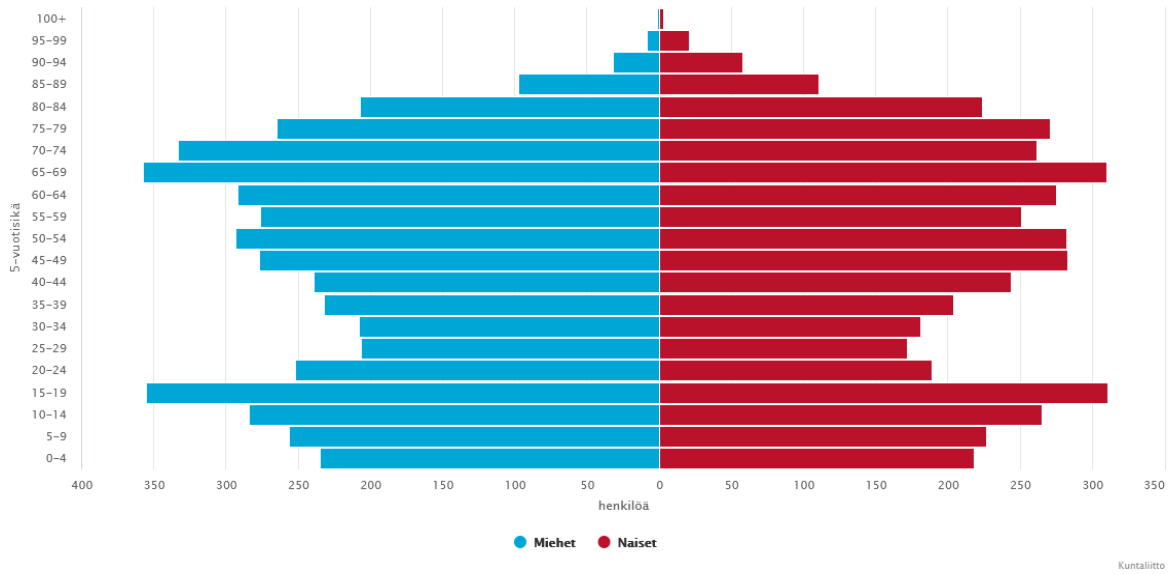
Iin kunnan väestön ikärakenne prosentiosuuksina koko väestöstä:

(Sotkanet)

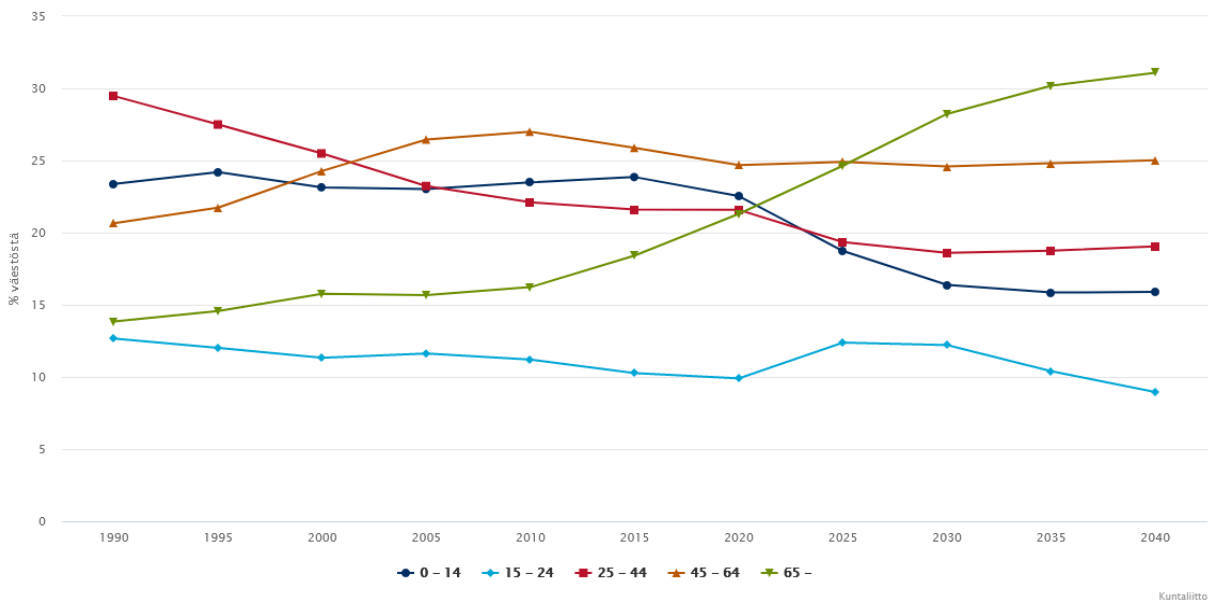
li 2030 Piirrä

Ennustettu ikärakenne li 2030

li Piirrä

Väestön ikärakenne, toteutunut ja ennuste li 1990-2040

lin kunnan väestötilastoja:

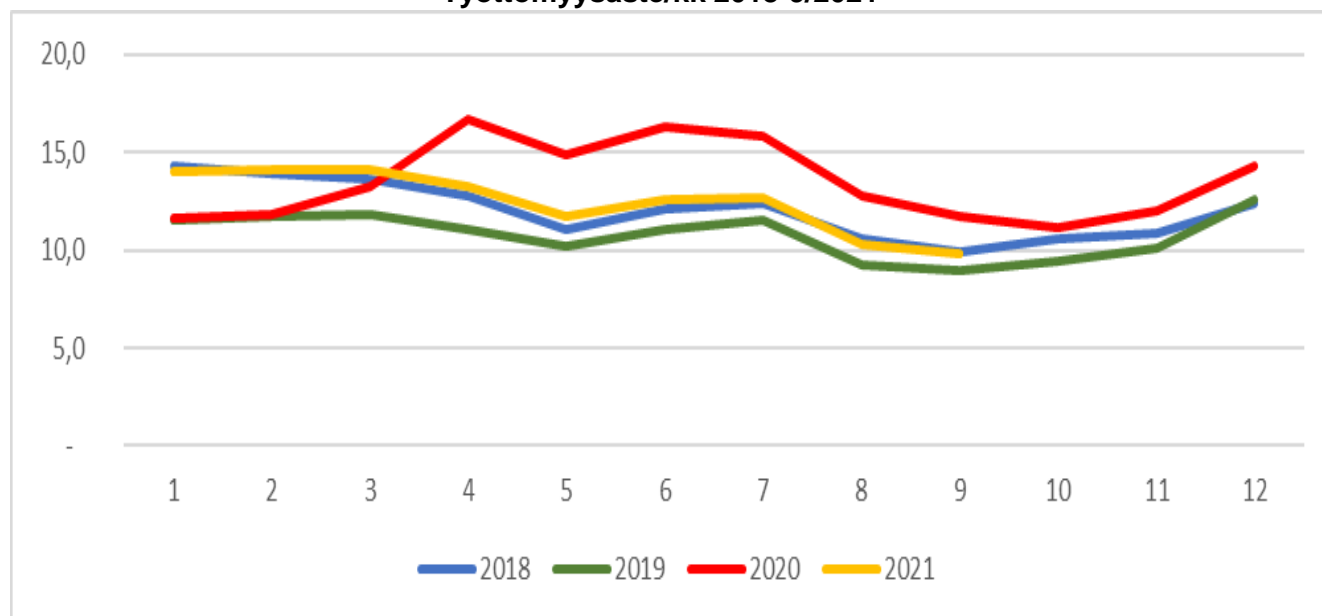
vuosi/ikäkertymä	yhteensä	0-4 v	5-14 v	15-29 v	30-49 v	50-64 v	65-74 v	75-
31.12.2015	9 659	740	1 562	1 432	2 184	1 960	963	818
31.12.2016	9 634	704	1 557	1 430	2 151	1 954	992	846
31.12.2017	9 797	701	1 587	1 445	2 187	1 972	1 042	863
31.12.2018	9 862	644	1 614	1 435	2 184	1 975	1 132	878
31.12.2019	9 844	609	1 617	1 440	2 194	1 942	1 164	878
31.12.2020	9 848	618	1601	1401	2205	1925	1197	901
30.9.2021	9 921							

2.2. Työllisyys ja työllisyyden edistäminen

2.2.1 Työllisyys

Vuonna 2020 työllisyystilanne heikkeni korona-pandemian vuoksi sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Työllisyyden kehityksessä on syksyllä 2021 palattu lähelle koronapandemiaa edeltänyttä tasoa. Työvoiman osuus väheni edellisvuoden syyskuuhun verrattuna 48 henkilöllä. Keskimääräinen työttömyysaste lissä vuonna 2018 oli 12,1 %, vuonna 2019 10,8 % ja vuonna 2020 13,5 %. Työttömyysaste oli pienimmillään syyskuussa 2019, jolloin työttömyysaste lissä oli 9,0 %, syyskuussa 2021 työttömyysaste oli 9,8 %. Keskimääräinen työttömyysaste 1.1.-1.9.2021 oli 12,5 %. Edellisvuoden syyskuuhun verrattuna työttömien määrä väheni 84 henkilöllä. Työttömyys aleni vuoden takaisesta tilanteesta eniten naisten ryhmässä. Työllisyyden paraneminen ei vielä ole vaikuttanut kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksuihin. Koronatilanteen vaikutus on näkynyt kustannusten nousuna sekä vuonna 2020 että myös vuonna 2021.

Työttömyysaste/kk 2018-9/2021

Vuosi	Tammikuu	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
2018	14,3	13,9	13,6	12,8	11,1	12,1	12,4	10,6	9,9	10,6	10,9	12,4
2019	11,5	11,7	11,8	11,1	10,2	11,1	11,5	9,3	9,0	9,4	10,1	12,6
2020	11,6	11,8	13,3	16,7	14,9	16,3	15,8	12,8	11,7	11,2	12,0	14,3
2021	14,0	14,1	14,1	13,3	11,7	12,6	12,7	10,3	9,8			

Työllisyyskatsaus työvoimasta ja työttömistä työnhakijoista syyskuussa 2018-2021

	Työvoima	Työttömien työnhakijoiden osuus% työvoimasta	Työttömät työnhakijat yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20 v	Alle 25 v	Yli 50 v	Pitkäaik., työttöm.	Vammaiset ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työpaikat
9/2021	4155	9,8	407	249	158	17	41	183	144	63	83
9/2020	4203	11,7	491	279	242	16	53	196	138	63	42
9/2019	4234	9,0	380	222	158	12	42	158	108	54	53
9/2018	4084	9,9	403	223	180	9	36	183	114	67	35

Syyskuussa 2021 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaalla 10,0 % ja Oulunkaaren kuntayhtymän alueella 10,9 %. Avoimina olevien työpaikkojen määrä kasvoi edellisvuodesta merkittävästi. Syyskuussa 2021 oli avoinna 83 uutta työpaikkaa. Lisäyksen edellisen vuoden vastaavaan aikaan oli 41 avointa työpaikkaa.

lin työttömyysaste verrattuna Pohjois-Pohjanmaan ja Oulunkaaren seutukunnan tilanteeseen vuosina 2018-2020 syyskuun tilanteen mukaan

	9/2018	9/2019	9/2020	9/2021
Pohjois-Pohjanmaa	9,5	9,2	11,8	10,0
Oulunkaaren sk	10,4	9,4	12,3	10,9
li	9,9	9,0	11,7	9,8

Avoimet työpaikat lissä syyskuussa 2018-2021

	9/2018	9/2019	9/2020	9/2021
Pohjois-Pohjanmaa	3260	4269	4208	6 186
Oulunkaaren sk	115	144	134	218
li	35	53	42	83

2.2.2 Työllisyyden edistäminen

lin kunta on mukana maaliskuussa 2021 käynnistyneessä työllisyyden kuntakokeilussa, jossa kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan osana hallituksen työllisyyspakettia. Oulun seudun kuntakokeilussa lin lisäksi ovat mukana Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Oulu, Muhos ja Tyrnävä. Kokeilulaki on voimassa 1.3.2021-30.6.2023, jonka aikana kunnat vastaavat alueellaan TE-toimiston sijasta laissa tarkemmin säädetyllä tavalla julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetussa laissa (916/2021) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2020) tarkoitetuista tehtävistä. Kuntakokeilun tavoitteena on lisätä työllisyyspalveluiden sujuvuutta ja vaikuttavuutta yhdistämällä uudella tavalla valtion ja kuntien työllisyyspalveluita. Kuntakokeilussa TE-toimistosta kuntien palveluiden piiriin siirtyivät kaikki alle 30-vuotiaat ja yli 30-vuotiaat Kelan työttömyysetuutta saavat, maahanmuuttajat ja vieraskieliset työnhakijat. Kuntakokeilussa panostetaan työhaun alkuun tapaamalla asiakkaita kasvotusten ja kiinnittämällä huomiota asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja työhaun suunnitelmallisuuteen. Kuntakokeiluun osallistuessaan kunnat ovat sitoutuneet kehittämään omia palvelujaan myös yhteistyössä muiden toimijoiden mm. sosiaali- ja terveystyöpalveluiden ja yrityspalveluiden kanssa. Hallituksen valmistelussa on lisäksi ns. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli, joka on käynnistymässä toukokuussa 2022. TE-toimiston palveluiden siirtyminen kunnille vuoden 2024 alusta vaikuttaa merkittävästi kunnan lakisääteisiin tehtäviin ja velvoitteisiin.

Kunnan työllistämispalvelut yhteistyössä sidosryhmien kanssa koordinoivat, seuraavat ja kehittävät työttömien aktivointiin ja työllistymisen edistämiseen liittyviä palveluita ja toimintoja pitkään työttömänä olleiden työnhakijoiden ja työttömien nuorten työelämävalmiuksien lisäämiseksi. Kunnan työllistämispalveluihin kuuluvat mm. kuntouttava työtoiminta, työkokeilut, työpajatoiminta, työhönvalmennus sekä työllistämistoimintaa harjoittavien yhteisöjen ja yritysten tukeminen pitkään

työttömänä olleiden henkilöiden ja nuorten työllistämässä. Kunta työllistää palkkatuella ensisijaisesti pitkäaikais- ja osatyökykyisiä työttömiä ja alle 30-vuotiaita työttömiä, joita uhkaa pitkäaikaistyöttömyys tai syrjäytyminen työmarkkinoilta. Maakuntaudistus tuo muutoksia kunnan palvelujen tuottamiseen.

2.3. Maankäyttö ja asuntorakentaminen

lin kunnan tavoitteena on positiivinen väestönkehitys sekä vireä ja monipuolinen elinkeinorakenne. lin kuntastrategiassa 2025 ja maapoliittisessa ohjelmassa 2018-2022 asetettujen tavoitteiden toteutumiseen varaudutaan maankäytön suunnittelulla ja maa-alueiden hankinnalla.

Teollisuustontteja on hyvin tarjolla ja kaupalliselle toiminnalle suunnattujen tonttien osalta tarjontaa monipuolistetaan Pentinkankaan alueen osayleis- ja asemakaavamuutoksilla, joiden voimaantuloa tavoitellaan alkuvuodelle 2022. Asuinrakentamiselle varattuja asemakaava-alueita on eri puolilla kuntaa. Asuintontteja on tarjolla muun muassa Liesharjun ja Illinsaaren alueilla. Omakotitonttien osalta tonttivaranto riittää tämän hetken näkymien mukaan useiden vuosien tarpeisiin. Tulevissa kaavahankkeissa asuintonttien tarjontaa on kuitenkin syytä monipuolistaa ja lisätä esimerkiksi kerrostalotonttien tarjontaa. Maanhankintaan vuoden 2022 talousarvioon varataan 200 000 euron määräraha, ja kunta jatkaa neuvotteluja maankäyttösopimuksista ja mahdollisista maanhankinnoista. Maanhankinnan painopistealueita ovat osayleiskaavassa esitetyt taajaman laajenemisalueet, Sääskenharjun alue ja Etelä-lilaakson alue.

Vuoden 2022 merkittävimmät kaavahankkeet ovat jo tällä hetkellä vireillä olevat lin strateginen yleiskaava 2040, Karhun osayleiskaavan tarkistaminen ja Kunnanviraston ja Nätteporin alueen asemakaavamuutos. Lisäksi vireillä on tuulivoimayleiskaavoja sekä pienialaisia yleis- ja asemakaavoja.

3. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

(Lähde: VM, 27.9.2021)

Koronapandemiasta toipuminen on edennyt ja talouden kasvun valtionvarainministeriö ennustaa jatkuvan nopeana 2,9 prosentin vauhdilla vuonna 2022. Talouden kasvupyrähdys johtuu patoutuneen kysynnän purkautumisena, jota edesauttaa rokottaminen ja liiketoiminnalle asetettujen rajoitusten purkaminen. Kotitaloudet ja yritykset luottavat tulevaisuuteen.

Valtionvarain ennusteen mukaan talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy vahvana myös loppuvuonna ja jatkuu vuonna 2022. Bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan kuluvana vuonna 3,3 prosenttia, 2,9 prosenttia vuonna 2022 ja 1,4 prosenttia vuonna 2023.

Valtionvarainministeriön mukaan julkisen talouden epätasapaino pienenee tänä ja ensi vuonna, kun talous kasvaa ripeästi ja epidemian aiheuttamat menotarpeet vähenevät. Julkinen talous jää suhdanteen tasaannuttua kuitenkin edelleen alijäämäiseksi.

Maailmantalous jatkaa nopeaa kasvua

Maailmantalous elpyy koronaviruspandemian varjossa nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta. Nopea kasvu euroalueella jatkuu rajoitusten keventyessä sekä palveluiden kysynnän vahvistuessa. Voimakas elvytyspolitiikka Yhdysvalloissa on johtanut yksityisen kulutuksen nopeaan kasvuun.

Maailman tavarakauppa on elpynyt erittäin nopeaan kasvuun pitkälti viime vuoden matalan vertailutason ansiosta. Kauppaa kuitenkin haittaavat teollisuuden komponenttipula ja myös konttiliikenteen logistiikkaan liittyvät ongelmat, mikä on näkynyt hetkellisinä saatavuusongelmina sekä hintojen nousuna.

Investoinnit kasvavat ripeästi koko ennustejakson

Yksityisissä investoinneissa tapahtuu merkittävää toipumista maailmantalouden parempien kasvunäkymien ja kotimaisten hankkeiden johdosta. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) saatava rahoitus vauhdittaa yksityisiä investointeja vuosina 2021–2023. Asuntoinvestoinnit kääntyvät hitaaseen laskuun, kun uusia asuntoja aletaan rakentaa samaan tahtiin kuin pitkällä aikavälillä on keskimäärin alettu rakentaa. Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä mieliala luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle. Säästämisaste pysyy kuitenkin koko ennusteperiodin ajan positiivisena, kun kulutus jää käytettävissä olevia tuloja vähäisemmäksi.

Maailmantalouden vahvistuminen, elvytystoimet ja Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu tärkeillä kauppa-alueilla kasvattavat vientiä. Tänä vuonna kasvua ajaa tavaroiden vienti. Palveluiden ulkomaankauppaan on odotettavissa nopeaa kasvua vuonna 2022, kun kriisissä voimakkaasti kärsineillä palvelualoilla, kuten matkailussa, kasvu kiihtyy rajoitusten ja epävarmuuden vähetessä.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, johon voidaan lyhyellä aikavälillä myös vastata, koska työttömiä on edelleen runsaasti ja hallitus tekee toimia työvoimantarjonnan lisäämiseksi. Ansioiden nousun ennakoitaan kiihtyvän vuosina 2022–2023. Inflaatio on kiihtynyt alkuvuonna energian hinnan nousun seurauksena, mutta hintojen nousu on kääntynyt laaja-alaisemmaksi. Palkkojen nousu välittyy vähitellen palveluiden hintoihin, mikä kiihdyttää inflaatiota.

Talouden elpyminen ei poista julkisen talouden epätasapainoa

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti ripeän talous- ja

työllisyyskasvun vuoksi. Myös koronaepidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeiden väistyminen vahvistavat julkista taloutta ensi vuonna.

Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Suhdanteen tasoittuessa julkisen talouden rahoitusaseman vahvistuminen hidastuu ja julkinen talous jää reilusti yli 3 miljardia euroa alijäämäiseksi 2020-luvun puolivälissä.

Julkisen talouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvoi vuoden 2020 aikana 10 prosenttiyksiköllä lähes 70 prosenttiin. Ennustejaksolla velkaantumismuutos hidastuu selvästi ja 2020-luvun puolivälissä velkasuhde näyttää väliaikaisesti tasaantuvan runsaaseen 73 prosenttiin. Väestön ikääntymisestä aiheutuva pitkäaikaishoiva- ja terveydenhuoltomenojen kasvu uhkaa kuitenkin kääntää velkasuhteen vähitellen uudelleen kasvuun.

3.2. Kuntatalous

(Lähde: Kuntaliitto pääekonomisti Punakallio ja VM, Syksy 2021)

Suomen hallitus Sanna Marinin johdolla julkaisi syyskuun lopussa esityksensä valtion vuoden 2022 talousarvioksi. Samassa yhteydessä julkaistiin myös syksyn kuntatalousohjelma sekä valtionvarainministeriön kansantalousosaston suhdannekatsaus. Talousarvioesitys on viimeinen, jossa kuntatalous vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisestä ja rahoittamisesta.

Talousarvioesityksessä on paljon kuntatalouteen liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteiden lukuisaa määrää kuvaa se, että kuntatalousohjelmaan koottu valtion toimenpidetaulukko vuonna 2022 on yli kolmisivuinen. Talousarviossa viedään eteenpäin jo käynnistettyjä päätöksiä, mutta vuosina 2021 ja 2022 hallitus on lisännyt erityisesti määräaikaista kehittämishankkeita ja jatkanut ns. tulevaisuusinvestointeja myös hallituskauden loppupuolella.

Tämän hallituskauden alusta lähtien valtion antamat päätökset ovat lisänneet kuntien menoja yhteensä noin 1,2 miljardilla eurolla vuoden 2022 tasossa. Summassa on kertaluonteisia lisäyksiä ja EU:n elpymis- ja tukivälineen avulla rahoitettuja menolisäyksiä noin 470 miljoonaa euroa. On hyvin epätodennäköistä, että pystytäänkö näin suuri toimenpidekokonaisuus päättämään vuoden 2022 lopussa. Ohjelmien avulla on palkattu lisähenkilökuntaa kouluihin, varhaiskasvatukseen ja ammatilliseen koulutukseen ja sotesektorille.

	2020	2021	2022
Pysyvät päätösperäiset lisäykset yhteensä	760	667	741
Kertaluontoinen/määräaikaisten lisäys yhteensä	461	468	336
Suomen kestävän kasvun ohjelma-RRF yhteensä	0	43	131
Manolisäykset yhteensä	1 221	1 177	1 208

Lähde: Kuntaliitto

Valtio ohjaa kuntatalouteen vuonna 2022 tulevaisuusinvestointien, verokompensaatioiden ja kuntien lakisääteisiin tehtäviin osoitetun laskennallisen valtionosuuden kautta noin 13 miljardia euroa. Yhteenlaskettu kuntien menojen määrä vuonna 2022 on noin 43 miljardia euroa, josta valtion rahoitus on noin 30 prosenttia ja kuntien osuus menojen rahoituksesta on 70 prosenttia.

Hallituksen toimet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022, vaikka valtion talousarvioesityksessä korvataan kunta-valtio-suhteessa täysimääräisesti hallituksen tehtävien lisäyksistä tai laajennuksista

aiheutuvat lisämenot tai tulomenetykset vuonna 2022. Näiden toimien lisäksi hallitus korvaa kunnille lakisääteisten tehtävien arvioidun 2,5 prosentin kustannustennousun ja muut laskentatekniset muutokset vuonna 2022 sekä veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuneet verotuottomenetykset. Kaikkeaa tätä euromääräisesti lisääntyvää valtionosuusrahoitusta vastaa kuitenkin kuntien kukkaron toisella puolella lakisääteisten kustannusten nousu tai aukot kuntien veropohjassa.

Valtionosuuslisäysten vastapainona valtion talousarvioesitys sisältää kuitenkin ison valtionosuusleikkauksen. Leikkaus syntyy siitä, että lakisääteinen peruspalveluiden kustannustenjaon tarkistus, +564 milj. euroa, leikataan kunnilta pois. Valtiontalousarvioesityksessä ja kuntatalousohjelmassa päätöksestä käytetään muodikkaasti nimitystä ”huomioimatta jättäminen” tai ”neutralisointi”, mutta päätös on nimestä huolimatta siis puhdas valtionosuusleikkaus.

Kuntien peruspalveluiden valtionosuutta korotetaan kuitenkin erillisellä noin 246 miljoonan euron korotuksella. Nettona edellä mainitut päätökset vähentävät kuntien valtionosuutta pysyvästi noin 320 miljoonalla eurolla. Leikkausta perustellaan kuntatalouden mittavilla koronatuilla vuonna 2020 sekä vuonna 2021.

Kuntien valtionosuutta leikataan vuodesta 2022 alkaen pysyvästi myös ns. vuosityöajan pidennykseen liittyneellä kiky-vähennyksellä. Kiky-vähennys pienentää kuntien peruspalveluiden valtionosuusrahoitusta 234 miljoonalla eurolla, vaikka kunta-alan työmarkkinaratkaisussa luovuttiin pääosin kilpailukyky sopimukseen liittyneestä työajan pidennyksestä. Kiky-vähennys kompensoitiin kunnille valtionosuuksien lisäyksenä vuonna 2021.

Yhteensä valtionosuusleikkaus nousee reiluun 550 miljoonaan euroon. Aasukasta kohden jaettuna leikkaus on 100 euroa. Kuntaliiton ekonomisti Punakallion mukaan kunnat joutuvat rahoittamaan vuonna 2022 kokonaan kuntatalouteen kohdistuvat uudet ja laajenevat tehtävät kuin monet muutkin käynnistyvät kehityshankkeet. Jos kunnan tulorahoitus ei ole syksyllä 2021 riittävällä tasolla joudutaan toimintaa sopeuttamaan.

3.3. Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen

(Lähde: Vm kuntatalousohjelma syksy 2021)

Kunnallisvero

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus. Kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvoa alennetaan 85 eurolla kuukaudessa vuosille 2022–2025. Lisäksi asuntolainan korkovähennysoikeutta supistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Vähennysoikeutta supistetaan vuosina 2021–2023 viisi prosenttiyksikköä vuodessa siten, että vuonna 2023 asuntolainan korkojen vähennyskelpoisuus poistuu kokonaan. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kunnallisveron kertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 49 milj. euroa vuodelle 2022. Veroperustemuutosten vaikutus kunnallisveron tuottoon on esitetty taulukossa 8

Taulukko 8.

Talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin vuonna 2022, milj. euroa.

	milj. euroa
Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus	-209
– josta progressiivinen tuloveroasteikko	-69
– josta työtulovähennys	-93
– josta perusvähennys	-47
Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen	4
Liikenteen työsuhde-etujen kasvattaminen	-3
Kotitalousvähennyksen kasvattaminen	-17
YHTEENSÄ	-225

Yhteisövero

Korkovähennysrajoitussäätelyä koskien tasevertailuun perustuvaa poikkeusta ja infrastruktuuri-hankkeita koskevaa poikkeusta ehdotetaan muutettavaksi. Tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen liittyvä muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 15 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 18 milj. eurolla. Infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen liittyvä muutos pienentää valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 5 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 7 milj. eurolla.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi siirtohinnoitteluoikaisusäännyttä. Muutos kasvattaa valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 40 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 75 milj. eurolla. Lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvää lisävähennystä ehdotetaan nostettavaksi vuoden 2022 alusta 150 prosenttiin tutkimusyhteistyön menoista. Muutos pienentää valtion yhteisöveron kertymää vuonna 2022 noin 8 milj. eurolla ja maksuunpanoa vuositasolla noin 11 milj. eurolla. Muutos on määräaikainen ja se on voimassa vuosina 2022–2027.

Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutoksen verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensaatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että esityksen verotuotto kunnille on neutraali. Osana covid-19-epidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä verovuodelle 2021. Yhteisöverokertymän jaksotuksesta johtuen muutoksen arvioidaan kasvattavan kuntien yhteisöveron tilityksiä vuonna 2022 edelleen noin 40 milj. eurolla. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 4 milj. euroa vuodelle 2022. Alustavan arvion mukaan kuntien yhteisövero-osuutta alennettaisiin 0,43 prosenttiyksikköä.

Kiinteistövero

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyi aiemmin suunnitellusta vuodelle. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotulojen kertymää arviolta 5 milj. euroa vuodelle 2022.

Kuntien valtionavut

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 600 miljoonalla eurolla (6,1 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosentti-muutokset vaihtelevat suuresti mm. väestökehityksestä johtuen. Kunnan keskimääräinen peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 23,59 % mutta lin kunnan valtionosuusprosentti on 32,15 %. Valtionosuuksien kasvusta noin puolet tulee verotulomenetysten kompensaaion nousun kautta. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,5 prosentin indeksikorotus (188 M€), valtionosuuksien korotus (246 M€) sekä tehtävämuutokset (117 M€). (Kuntaliitto)

Valtionosuuksiin ei tehdä kustannustenjaon tarkistuksen mukaista korotusta eli se on tulkittava valtionosuusleikkaukseksi. Kilpailukyky sopimusleikkauksen muuttaminen pysyväksi pienentää kuntien valtionosuuksia 234 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valtionosuuksissa ei ole enää koronatukia. (Kuntaliitto)

Kuntaliitto päivitti vuoden 2022 ennakkollisia kuntakohtaisia valtionosuuslaskelmia 7.10.2021. Valtionosuuslaskelmat perustuvat hallituksen budjettiesitykseen ja kuntatalousohjelmaan.

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Lopulliset päätökset vuoden 2022 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2021 lopussa.

3.4. lin kunnan talous

lin kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Taseeseen oli kertynyt ylijäämää vuoden 2021 alussa 2,824 milj.euroa. Koko lin kunnan kuntakonsernissa ylijäämää oli 13,476 milj.euroa. lin kunta on pystynyt viime vuoden 2020 tilinpäätöksessä kattamaan investointimenot kokonaan tulorahoituksella (106,8%) ja sama tunnusluku vuoden 2019 tilinpäätöksessä oli vain 3,9 %. Vuoden 2022 talousarviossa vuosikate on 2,040 milj. euroa. Näin ollen vuosikate kattaa investoinneista 32,5 % loppu katetaan lainan otolla. Investointinetto on 6,424 milj. euroa, josta lin vesiliikelaitoksen osuus on 0,930 milj. euroa. Tässä taloudellisessa tilanteessa kunta on varautunut ottamaan ensi vuoden aikana lisää pitkäaikaista lainaa 14,0 milj. euroa, jolla maksetaan aikaisemmin nostettuja lainoja 9,610 milj. euroa. Lainan nostosta 4,4 milj.euroa käytetään investointien rahoittamiseen.

Kuluvan vuoden 2021 talousarvioon on tehty määrärahamuutoksia ja näiden muutosten jälkeen marraskuun alun tilanteessa on talousarvion 2021 alijäämä 5,178 milj. euroa. Tilinpäätösennuste syyskuun lopun tilanteesta näyttää, että kunnan tulokseksi muodostuu alijäämää n. 2,566 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarvion loppusumma tulee olemaan 1,793 milj. euroa alijäämäinen

Kuntaliitto ennustaa, että lin kunnan vuoden 2022 verotulot kasvavat 0,9 % edellisen vuoden toteutumasta. Ensi vuodelle kunnanhallitus ei esitä kunnallisveroprosentin eikä kiinteistöveroprosenttien korotusta. Yhteensä verotulojen kasvuksi on arvioitu n. 0,323 milj. euroa. Näin ollen verotuloja odotetaan kertyvän yhteensä 37,626 milj. euroa. Valtionosuuksien yhteenlaskettu euromäärä on kuntaliiton ennusteen mukaan 32,727 milj. euroa, joka on asukasta kohti laskettuna 3323 e/asukas. Valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset nousevat 5,6 % vuoteen 2021 verrattuna.

Vuoden 2022 talousarvion laadinnassa on otettu huomioon varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän kasvu. Myönnettyt valtionavustukset vaikuttavat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen kehittämiseen myönteisesti ja avustuksilla voidaan esimerkiksi helpottaa koronaepidemiasta aiheutuneita oppimisvaikeuksia esimerkiksi tukiopeutuksella. Lisäksi opetuspalveluihin vaikuttaa kuluvan vuoden elokuun alusta laajennettu oppivelvollisuus. Menojen kasvun hillitsemiseksi ja palveluverkon supistamiseksi on kunnanvaltuusto hyväksynyt Olhavan koulun lakkauttamisen 1.8.2022 alkaen toiminnan tehostamiseksi.

Talousarvion käyttötaloustulot on arvioitu nousevan 7,55 % ja käyttötalousmenojen laskuksi on arvioitu -0,72 %. Kaikki kunnan tulot yhteenlaskettuna ovat 79,1 milj. euroa (nousu 6,4%) ja menot ovat 80,056 miljoonaa euroa (nousu 3,1% v. 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna) eli kunnan menot katetaan tulorahoituksella. Osa investoinneista ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset katetaan lainarahoituksella.

Suunnitelmakaudella vuosina 2023 - 2024 kuntaliiton arvion ja kunnassa laaditun talousarvion perusteella kunnan suunnitelmakauden tulos painuu alijäämäiseksi molempina vuosina. Yhteensä

alijäämää on koko suunnitelmakaudella 2022 -2024 3,3 miljoonaa euroa. Taseen ylijäämällä ei pystytä kattamaan arvioitua alijäämää. Tämän takia vuoden 2022 alkupuolella käynnistetään hallinto- ja rakenneuudistus, jonka tavoitteena on tasapainottaa talous ja sopeuttaa palvelurakenne vastaamaan tarvetta. Tällä tavoitellaan 1,0 miljoonan euron säästöä vuosittain.

3.5. Iin kunnan kuntastrategia vuoteen 2025

Strategia määrittää Iin kunnan kehittämisen suuntaviivat lähivuodeksi. Visio ja päämäärät kuvaavat tulevaisuuden tahtotilaa eli sitä millaiseksi Iin halutaan kehittyvän. Strategiatyössä on tehty valintoja eli etsitty ja valittu keinoja, joilla visio ja päämäärät tullaan saavuttamaan. Strategiaa tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Strategia luo pohjan kunnan johtamiselle ja kehittämiselle. Iin kunnanvaltuuston asettamat linjaukset ja tavoitteet tehdään todeksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätösten sekä henkilökunnan työn kautta.

Strategia huomioidaan talousarviokäsittelyssä kaikissa lautakunnissa ja johtokunnissa. Strategian saavuttamiseksi ovat kaikki toimielimet nostaneet omasta toiminnastaan mittareita strategian tavoitteiden saavuttamiseksi.

Iin kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 19.3.2018 § 24.

Kuntalain mukaan kuntastrategia on käsiteltävä valtuustokausittain. Seuraava kuntastrategia tulee valtuuston käsiteltäväksi keväällä 2022.

PÄÄMÄÄRÄT

1. Mahdollistava ja rohkea Ii: Yritysten liikevaihto ja uusyrityspuustanta ovat kasvussa Keinot
 - 1.1. Nopeat yhteydet: Liikenne- ja viestintäyhteydet ovat maan huippua.
 - 1.2. Rohkaiseva maankäyttö: lissä kaavoitetaan reippaasti.
2. Viihtyisä koti: Kuntalaiset kokevat elämänsä hyväksi ja kunnan väkiluku kasvaa.
 - 2.1. Terve elämä: Ympäristö ja tarjonta kannustavat toimintaan.
 - 2.2. Meidän Ii: Yhdessä tekeminen on iiläinen elämäntapa.
3. Vahva kunta: Talous on tasapainossa ja henkilöstö sitoutunutta.

- 3.1. Kestävä konsernitalous: Kunta kasvaa kehittämällä.
- 3.2. Osallistuvat kuntalaiset: Aito kuuleminen ja yhdessä tekeminen vahvistavat kuntaa.
- 3.3. Osaavat tekijät: Kuntaa johdetaan tiedolla.

3.6. Meidän li Hyvinvointi -malli

Kuntalain 1 § mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Vuoden 2019 alusta lin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Hyte-työryhmänä on toiminut lin kunnan johtoryhmä, jossa ovat jäsenenä kaikki toimialajohtajat, sekä Oulunkaaren kuntayhtymän ja lin Micropoliiksen edustajat. Työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on valmistaa vuosittain Hyvinvointikertomus toimenpiteineen, joka ohjaa kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointityö kuuluu kaikille toimialoille. lin kunnan toimintaa ohjaa kuntastrategia ja hyvinvointityön tulee tukea kuntastrategian toteutumista.

Kunnan on laadittava laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa eli neljän vuoden välein. Meidän lin -hyvinvointimallin kuntakortti toimii lin kunnan hyvinvointikertomuksena, joka käsitellään lautakunnissa, kunnanhallituksessa ja valtuustossa talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä. Vuosittain talousarvion yhteydessä jokainen toimiala asettaa hyvinvoinnin seuraavan vuoden tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Niiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä.

Hyvinvointikertomustyön alkuvaiheessa on kartoitettu hyvinvoinnin tilanne: tavoitteet, painopistealueet ja toimenpiteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen osa kunnan palvelutoimintaa ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökohdat otetaan huomioon kaikissa kunnan toiminnoissa.

Hyvin toimivilla palveluilla kunta ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja perheiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä ja toimintakykyä. Kunta luo kuntalaisille hyvät edellytykset huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään muun muassa monipuolisten harrastus- ja liikuntamahdollisuuksien sekä kulttuuritapahtumien kautta. Lisäksi kunta kehittää kuntalaisten osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevia toimintamalleja, joilla kannustetaan tekemään hyvinvointia ja terveyttä tukevia valintoja jokaisen kuntalaisen kohdalla. lin kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen, jossa sitoudutaan edistämään ja kehittämään pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Sopimus koskee vuosia 2019-2025.

Kunnassa otettiin käyttöön maakunnan alueella kehitetty kuntakortti, johon on kerätty keskeiset toimintatilastot kuluneen vuoden osalta. Syksyllä 2020 käynnistyneen hyvinvointialueen valmistelun myötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on nostettu keskeiseksi teemaksi maakunnan alueella. Tätä tulevaa muutosta ajatellen ollaan kunnassa myös lähdetty valmistautumaan tulevaan muutokseen, jossa on selkeästi yhteinen tavoite – hyvinvoiva kuntalainen.

Hyvinvointityön painopisteeksi vuonna 2022 on valittu kulttuurihyvinvointi, osallisuus, liikunta ja ravitseminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden kautta pyritään lisäämään kuntalaisten kokemaa hyvinvointia ja terveyttä ja vähentämään väestön terveyseroja.

3.7. Omistajapolitiikka ja ohjaus

Kunnan omistajapolitiikka on kunnan johtamisen väline. Omistajapolitiikan tavoitteena on tukea kunnan strategian toteutusta. Omistajapolitiikka määrittelee missä tehtävissä ja hankkeissa kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Samalla määritellään omistukselle asetettavat tuotto- ja muut

tavoitteet, pääoman käytön ja palvelutuotannon tuotantovälineiden hankinnan periaatteet sekä se, kuka omaisuuden käytöstä vastaa ja miten omaisuuden hallinnan johtaminen ja raportointi on järjestetty.

Valtuusto päättää kunnan omistajapoliittisista linjauksista. Linjaukset ovat toimintaa suuntaavia ja näin ollen suhteellisen pysyviä. Omistajapoliittisia linjauksia voidaan täydentää esimerkiksi kunnan maapoliittisessa ohjelmassa tai asunstrategiassa. Omistajapoliittisia ratkaisuja sisältyy muun muassa kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaan ja yksittäisiin investointipäätöksiin.

Omistajaohjaus ja -valvonta kuuluu valtuustolle, toimeenpano hallitukselle sekä valvonta tarkastuslautakunnalle. Toimihenkilöorganisaatiossa omistajaohjaus kuuluu kunnanjohtajalle. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta vastaavat näiden omat hallintoelimet. Henkilöiden ja toimielinten työn- ja vastuunjako sekä raportointijärjestelmät on määriteltävä yksiselitteisesti. Yhteistyö ja sitoutuminen tavoitteisiin ovat ehdoton edellytys kunnan menestykselle.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt omistajapoliittiset linjaukset kokouksessaan 12.9.2016 §71.

Omistajapoliittiset tavoitteet 2022

- 1) Jatketaan vuokra-asuntotuotannon uudistamista suunnitelman mukaan
- 2) Kunnan omistamat vuokra-asuntojen omistus ja toiminta keskitetään Iin Vuokratalot Oy:ön
- 3) Tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä ja purkua jatketaan
- 4) Maanhankinnassa keskitytään raakamaan hankintaan Iin keskustaaajaman osayleiskaavassa sekä Asemakylän osayleiskaavassa osoitetuilta alueilta
- 5) Asetetaan Iin Energia Oy:lle tavoitteeksi korottaa koskiosuuksista maksettavaa korvausta 250.000 eurolla.
- 6) Tehdään vuokra-asuntojen tarveselvitys koko kunnan alueelle.

4. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

4.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Kuntalaissa säädetään kuntien talousarvion rakenteesta. Kuntalain mukaan talousarviossa on käyttötalous-, investointi-, tuloslaskelma- ja rahoitusosa. Sama rakenne on taloussuunnitelmassa ja tilinpäätöksen talousarvion toteutumisvertailussa. Iin vesiliikelaitos esittää erilliset talousarviot osana kunnan talousarviokirjaa. Liikelaitoksen luvut sisällytetään ja esitetään osana koko kunnan lukuja. Peruskunnan luvut ja sitovuustasot esitetään erikseen. Talousarviossa on koottuna talousarviovuoden ja suunnitelmakauden kehittämishankkeet ja projektit. Investointi- ja käyttötalousmäärärahoille on määritelty sitovuustasot. Tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty erikseen.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä suunnittelukaudella.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Iin kunnan määrärahat ovat pääosin bruttomääräisiä poikkeuksena Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalouden järjestämissopimus, joka on nettomääräinen. Lisäksi Micropoliksen ja lilaakson kanssa tehty elinkeinobudjetti on nettomääräinen.

Kuntalain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarvioita. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden valvontavälineitä. Talousarvioon tehtävistä sitovista määrärahamuutoksista päättää valtuusto. Kuntalain mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita ovat kuntastrategian toiminnalle ja tavoitteille asetetut tavoitteet.

4.2 Talousarvion osat

4.2.1 Käyttötalousosa

Talouden ohjaaminen tapahtuu vuosittain tehtävällä talousarviolla ja suunnitelmakauden kattavalla taloussuunnitelmalla. Erilliset yhteistyösopimukset tehdään kunnan ulkopuolisten palvelutuottajien kanssa. Iin kunnan strategia vuoteen 2025 on talousarvion laadinnan pohjana, jonka perusteella laaditaan vuoden 2022 talousarvio. Lisäksi talousarvion laadintaa ohjaa Resurssiviisauden tiekartta. Iin kunta on osallistunut Reetta-hankkeeseen, jonka tavoitteena on resurssiviisauden tavoitteiden ja eurotavoitteiden yhdistäminen talousarviossa seurattaviksi toimenpiteiksi. Lisäksi talousarvion laadintaa ohjaa Meidän li –hyvinvointimalli.

Tuloarviot ja määrärahat osoitetaan vain niiden tehtävien suorittamisesta aiheutuvien menojen kattamiseen, joihin toimieliin voi vaikuttaa. Näin ollen ns. vyörytys- ja muut laskennalliset erät eivät sisälly määrärahalla katettaviin menoihin. Kunnan palvelualueet hallinto, lautakunnat ja liikelaitoksen johtokunta vastaavat palveluprosessien laadukkaasta ja taloudellisesta toimivuudesta, jossa henkilöstön osaaminen ja motivoituminen korostuvat. Talousarvioon huomioidaan sisäiset käyttötalousmenot sekä kunnan ja liikelaitoksen väliset sisäiset maksut ja korvaukset sekä talousarvioon otetaan mukaan kaikki arvioitavissa olevat kalenterivuoden tulot ja menot bruttomääräisinä. Käyttötalousosasta euroina laskettuna noin puolet palveluista tuotetaan kunnan ja

liikelaitoksen omana toimintana. Toisesta puolesta tehdään vuosittain palvelusopimukset ulkoisten tuotanto-organisaatioiden kanssa.

Tehtävän käyttötalousosaan otetaan tuloarviot tehtävälle varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta saatavista tuloista ja muista lopullisesti tehtävälle kuuluvista tuloista. Lisäksi tehtävään budjetoidaan erikseen valmistus omaan käyttöön tulona, jos tehtävä valmistaa aktivoitavan hyödykkeen kunnan omaan käyttöön eikä valmistuskustannuksia budjetoida menonsiirtona tehtävän menoja vähentäen.

Muutoksena käyttötalousmenoihin verrattuna edelliseen vuoteen on, että poistot on kirjattu kiinteistöjen menoksi, jotka laskutetaan osana sisäisiä vuokria sille toiminnolle, jonka käytössä kyseinen rakennus on.

4.2.2 Liikelaitokset

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kunnan tuloslaskel- maosa ml. Liikelaitokset
	Kunnan tuloslaskelmaosa pl. liikelaitokset	Liikelaitokset yhteensä	Kunta	Liikelaitos	
Toimintatuotot					
Myyntitulot, ulkoiset	2 096 731	1 755 600			3 852 331
Myyntitulot, sisäiset	2 802 252	140 501	-2 942 753	0	0
Tuet ja avustukset	2 008 597	3 923			2 012 520
Tuet ja avustukset, kunnalta	0	0	0		0
Maksutuotot	827 000	0			827 000
Muut toimintatuotot, sisäiset	3 253 612	0	-3 247 052	-6 560	0
Muut toimintatuotot, ulkoiset	1 979 075	300			1 979 375
Valmistus omaan käyttöön		5 000			5 000
Toimintatuotot ja omakäyttö yht.	12 967 267	1 905 324	-6 189 805	-6 560	8 676 226
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-24 038 972	-400 179			-24 439 151
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 866 839	-6 650	2 873 489		0
Palvelujen ostot, ulkoiset	-44 396 827	-452 255			-44 849 082
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-69 764	0		69 764	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 595 873	-181 330			-3 777 203
Avustukset	-1 799 500	0			-1 799 500
Avustukset, liikelaitoksille	0			0	0
Muut toimintakulut, ulkoiset	-1 914 008	-22 400			-1 936 408
Muut toimintakulut, sisäiset	-3 246 552	-6 560	3 253 112	0	0
Toimintamenot yhteensä	-81 928 335	-1 069 374	6 126 601	69 764	-76 801 344
Toimintakate	-68 961 068	835 950	-63 204	63 204	-68 125 118
Verotulot	37 626 000				37 626 000
Valtionosuudet	32 726 875				32 726 875
Rahoitustulot ja -menot					0
Korkotulot, ulkoiset	6 000				6 000
Korkotulot, sisäiset	3 000			-3 000	0
Muut rahoitustulot, ulkoiset	57 000	3 000			60 000
Muut rahoitustulot, sisäiset	0			0	0
Korkomenot, ulkoiset	-251 500	-700			-252 200
Korkomenot, sisäiset		-3 000	3 000		0
Korvaus peruspääomasta	113 383	-113 383			0
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-12 004				-12 004
Vuosikate	1 307 686	721 867	-60 204	60 204	2 029 553
Poistot ja arvон alentumat					0
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 457 616	-456 400			-3 914 016
Varausten ja rahastojen muutokset	63 303	18 510			81 813
Tilikauden tulos	-1 874 464	283 977	-60 204	60 204	-1 802 650

Kun valtuusto on hyväksynyt kunnan talousarvion ja siinä olevan liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, vahvistaa johtokunta liikelaitoksen talousarvion ennen talousarviovuoden alkua. Liikelaitoksen talousarvio on sitova valtuustoon nähden bruttoperiaatteella tulot, menot ja netto sekä liikelaitokseen sijoitetun pääoman korko kunnalle. Sitovista tavoitteista poikkeaminen edellyttää valtuuston päätöstä. Kunnanvaltuusto päättää liikelaitoksen investointien kokonaissumman.

4.2.3 Investointiosa

Investointiosassa ovat palvelualueittain tärkeimmät hankkeet erillisinä, pienet hankkeet on koottu hankeryhmiksi. Investointiosan määrärahan valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain. Investointiraja on 10 000 euroa.

Jos investoinnin toteutuminen kohdistuu kahdelle tai useammalle suunnitteluvuodelle, ilmoitetaan investoinnin kokonaiskustannusarvio ja sen jaksotus suunnitteluvuosille. Hankkeen perusteluissa valtuusto voi antaa toimielimelle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin kokonaiskustannusarvion rajoissa.

Investointiosaan budjetoidaan investointiin saatu rahoitusosuus, joka voi olla valtionosuutta tai muuta rahoitusosuutta. Rahoitusosuus budjetoidaan tuloksi sille vuodelle, jonka aikana oikeus tuloon arvioidaan syntyvän.

Investointiosaan budjetoidaan aktivoitujen pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnistä saatavat tulot.

4.2.4 Tuloslaskelmaosa

lin kunnan tuloslaskelmassa (ns. virallinen tuloslaskelma) esitetään ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kunnan ja liikelaitosten ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat mm. henkilöstömenot ja hankinnat kunnan ja liikelaitosten ulkopuolelta. Virallisessa tuloslaskelmassa on peruskunnan lisäksi lin vesiliikelaitos, tuloksesta on eliminoitu pois kaikki kunnan ja liikelaitoksen keskinäiset tulot ja menot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kunnan tilikauden tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden poistoihin. Tuloslaskelman välituloksena saatava toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tasapainoinen talous on edellytys kunnan kehitykselle.

Peruskunnan tuloslaskelma, ei sisällä liikelaitoksia. (lin ateria- ja tilapalveluliikelaitos purettiin vuoden 2021 alusta, joten TP2020 luvut eivät ole vertailukelpoisia muiden lukujen kanssa)

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	4 429	12 261	12 967	11 563	11 428
Myyntituotot	1 094	4 666	4 899	3 589	3 559
Maksutuotot	630	709	827	827	717
Tuet ja avustukset	1 292	1 578	2 009	1 875	1 879
Muut toimintatuotot	1 413	5 308	5 233	5 273	5 273
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 68 014	- 82 422	- 81 928	- 43 826	- 44 084
Henkilöstökulut	- 18 214	- 22 751	- 24 039	- 23 104	- 23 233
Palvelujen ostot	- 43 355	- 48 642	- 47 264	- 10 131	- 10 076
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 241	- 3 667	- 3 666	- 3 346	- 3 344
Avustukset	- 2 116	- 2 340	- 1 800	- 2 080	- 2 180
Avustukset liikelaitoksille	0	- 44	- 40	0	0
Muut toimintakulut	- 3 088	- 5 021	- 5 161	- 5 166	- 5 251
Toimintakate/jäämä	- 63 585	- 70 161	- 68 961	- 32 263	- 32 655
Verotulot	34 439	37 408	37 626	19 695	19 695
Valtionosuudet	33 759	30 743	32 727	14 965	15 072
Rahoitustuotot ja -kulut	- 133	- 113	- 84	- 84	- 84
Korkotuotot	11	8	9	9	9
Muut rahoitustuotot	164	170	170	170	170
Korkokulut	- 308	- 289	- 252	- 251	- 251
Muut rahoituskulut	0	- 3	- 12	- 12	- 12
Vuosikate	4 480	- 2 123	1 308	2 313	2 027
Poistot ja arvonalentumiset	- 3 525	- 3 419	- 3 458	- 3 458	- 3 574
Suunnitelman mukaiset poistot	- 3 197	- 3 419	- 3 458	- 3 458	- 3 574
Kertaluonteiset poistot	- 327	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	955	- 5 542	- 2 150	- 1 145	- 1 547
Poistoeron muutos	65	42	63	42	42
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	1 021	- 5 500	- 2 087	- 1 102	- 1 504

lin kunnan talousarvio sisältää laskelmat alla olevien veroprosenttien mukaan

	TA2021	TP2022	TA2023 *)	TA2024*)
Tuloveroprosentti	21,50	21,50	9,11	9,11
Kiinteistöveroprosentit				
-vakituinen asuinrakennus	0,65	0,65	0,65	0,65
-muu asuinrakennus	1,20	1,20	1,20	1,20
-yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	1,30
-voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10
-yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00
-rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	6,00	6,00

*) arvio että kunnallisveroprosenttia leikataan 12,39 %

lin kunnan verotuloarviot talousarviossa perustuvat kuntaliiton lin kunnalle tekemään ennustekehikkoon, joka puolestaan perustuu koko maan veroennustekehikossa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Pohjatietona on ollut lin kunnan valmistunut verotus 2019, viimeisimmät ennakkotiedot valmistuvasta verotuksesta 2020 sekä viimeisimmät väestötiedot ja -ennusteet.

Soten muutosvuosien 2023 ja 2024 arvioidut verokertymät näyttävät paremmilta verrantuna kyseisen vuoden maksettaviin verotuloihin. Kunnallisveron tilityksissä kalenterivuosina 2023 - 2024 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, mutta erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024.

Verotulojen kehittyminen Kuntaliiton verokehikon mukaan

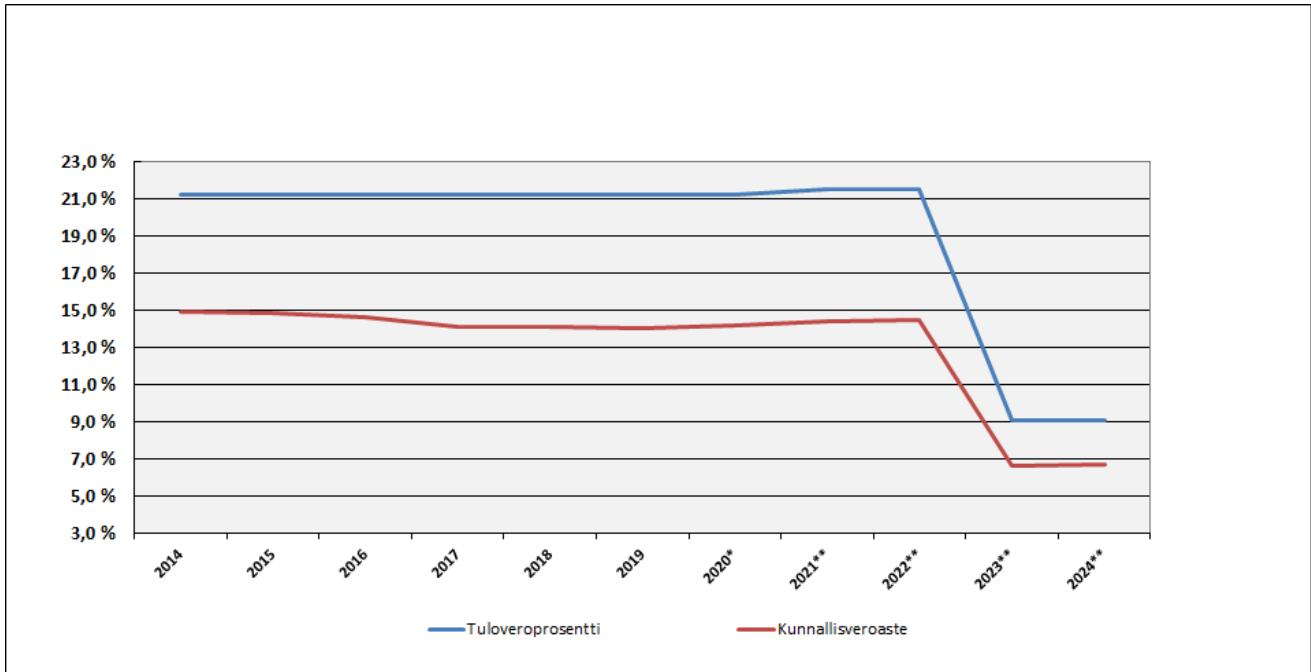
Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	Muutos% TA21-TA22
Verotulot	34 439	37 408	37 626	19 695	19 695	0,58 %
Kunnan tulovero	28 922	30 755	31 588	14 088	14 088	2,71 %
Kiinteistövero	3 996	4 595	4 509	4 654	4 654	-1,87 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 521	2 058	1 529	953	953	-25,70 %

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Valtionosuudet	33 759	30 743	32 727	14 965	15 072

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Verotulot	34 439	37 408	37 626	19 695	19 695
Valtionosuudet	33 759	30 743	32 727	14 965	15 072

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste						
1 000 €						
Verovuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ansiotulot	202 207	207 099	213 312	217 597	222 320	227 001
Maksettava vero	28 462	29 399	30 819	31 503	14 842	15 202
Tuloveroprosentti	21,25 %	21,25 %	21,50 %	21,50 %	9,11 %	9,11 %
Kunnallisveroaste	14,09 %	14,20 %	14,45 %	14,48 %	6,68 %	6,70 %
Erotus	7,16 %	7,05 %	7,05 %	7,02 %	2,43 %	2,41 %

*verotulot Suomen Kuntaliitto * valtionosuudet VM

4.2.5 Rahoitusosa

Rahoituslaskelmassa osoitetaan, kuinka paljon tulorahoituksen lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri rahoitusjäämä on ja miten sitä käytetään. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan suhteessa investointeihin ja lainanlyhennyksiin.

lin kunnan rahoituserät sisältävät ulkoiset tulot ja menot. Korkomenot ovat otettujen ja suunnitelmakaudella nostettavien lainojen korkomenoja.

Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaan talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan. Tulorahoituksen riittämättömyys tarkoittaa lisääntyvää lainanottotarvetta ja korkomenojen kasvua, joka näkyy tuloslaskelmassa.

4.3 Sitovuus valtuustoon nähden

4.3.1 Sitovuustasot

PERUSKUNNAN JA LIIKELAITOSTEN TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN			
YHTEENVETO	Määrärahat		Tuloarviot
	SITOVUUS	TALOUSARVIO 2022	TALOUSARVIO 2022
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Hallinto			
Keskushallinto	B	-1 679 406	2 962
Elinvoimapaalvelut	B	-592 445	
Siitä: Micropoliksen ja lilaakson sopimus	N	-575 000	
Hallintopaalvelut	B	-1 977 763	174 234
Sosiaali- ja terveystaloudet			
Sosiaali- ja terveystaloudet		-36 082 313	
Siitä: Oulunkaaren sopimus	N	-35 620 027	
Muut	B	-462 286	
Opetus- ja varhaiskasvatustaloudet			
Varhaiskasvatustaloudet ja päivähoito	B	-9 511 685	770 639
Opetustaloudet	B	-16 544 802	1 163 588
Instituutti	B	-5 439 745	1 046 957
Tekniset- ja käyttäjäpalvelut			
Kiinteistö- ja ympäristötekniikkataloudet	B	-5 978 407	5 537 527
Ateriat- ja puhtauspalvelut	B	-3 935 814	4 160 629
Rakennustaloudet	B	-185 955	110 731
lin vesiliikelaite	B	-1 069 374	1 900 324
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		-82 997 709	14 867 591
TULOSLASKELMAOSA			
VEROTULOT	B		37 626 000
VALTIONOSUUDET	B		32 726 875
KORKOTULOT	B		9 000
MUUT RAHOITUSTULOT	B		173 383
KORKOMENOT	B	-255 200	
MUUT RAHOITUSMENOT	B	-125 387	

INVESTOINTIOSA			
Yleishallinto			
-maanhankinta	B	-200 000	
-lijoen voimaloiden investoinnit	B	-20 000	
Sosiaali- ja terveyspalvelut			
Korjauskohteet	B	-150 000	
Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut			
Haminan päiväkodin rakentaminen	B	-3 400 000	
Erillishankinnat	B	-100 000	
Korjauskohteet	B	-300 000	
li instituutin investoinnit			
lin keskustan kehittäminen	B	-10 000	
Korjauskohteet	B	-30 000	
Teknisten palveluiden investoinnit			
Kunnan monitoimitalo (kunnantalo+Nättepori)	B	-50 000	
Maalimaan kevyenliikenteen väylä	B	-20 000	
Keittiöiden kalustohankinnat	B	-60 000	
Korjausinvestoinnit	B	-300 000	
Kunnallistekniikka	B	-580 000	
Liikuntapaikat ja ulkoilalueet	B	-80 000	
Kuivaniemen keskustan kehittäminen	B	-144 000	
lin vesiliikelaitos	B	-930 000	

RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäyksest	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		44 000
Lainakanna muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		14 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-6 610 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	-3 000 000	
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-99 412 296	99 446 849

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

4.3.2. Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 § mukaan tilivelvollisiksi määritellään toimielimen jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus ei tuo viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa perusteella muutoinkin – esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastajan antamasta tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaiensa tekemisestä ja siitä mitä jää hoitamatta.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Tilintarkastuskertomukseen on sisällytettävä lausunto sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Viranhaltijoiden kohdalla rajanveto on vaikeaa, koska laissa ei ole määritelty, ketkä ovat toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita. Iin kunnassa tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi on määritelty kunnanjohtaja, hallintojohtaja, tekninen johtaja, ateria- ja puhtauspalvelujohtaja, hyvinvointijohtaja, opetusjohtaja ja varhaiskasvatusjohtaja sekä vesiliikelaitoksen johtaja. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimiestä valvontavastuusta.

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat. Kuntalain 31.1 §:n mukaan kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat, johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat.

Lain mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessa otettava kantaa siihen, voidaanko tilivelvolliselle myöntää vastuuvapaus. Tällöin tilintarkastajan on myös yksilöitävä asianomainen tilivelvollinen. Viime kädessä harkintavalta siitä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla.

4.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamista ja hallintaa, joilla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja niitä uhkaavia riskejä. Sisäiseen valvontaan kuuluu muun muassa sisäinen tarkastus, jonka tehtävänä on varmentaa sisäisen valvonnan toimivuus. Sisäisen valvonnan merkitys korostuu kunnan toiminnan tullessa monimuotoisemmaksi. Perusteista päätettäessä valtuusto ohjaa sitovasti kunnanhallitusta sen huolehtiessa kunnan sisäistä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Perusteluissa voidaan myös todeta, että sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on voimassa, mitä kunnan hallintosäännössä on määrätty tai muutoin ohjeistettu.

Kuntalain mukaan valtuuston tulee hyväksyä hallintosääntö, jossa on tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kuntalaissa on myös määrätty, että kunnan liikelaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa johtokunta ja johtaja. Sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskienhallinnasta pitää tehdä selonteko tilinpäätöksen yhteydessä toimintakertomukseen.

Vastaavasti Kuntalain 123.1 § 4 kohta mukaan on tilintarkastajan tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asian-

mukaisesti. Jotta tilintarkastaja pystyy todentamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan toimeenpanoa ja tuloksellisuutta täytyy kunnanhallituksen, lauta- ja johtokuntien raportoida toimenpiteet.

lin kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus vastaa rikienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan. Riskienhallinnan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta seurataan ja pyritään kehittämään havaittujen puutteiden pohjalta. Riskikartoituksesta on tehty erillinen taulukko, joka käsitellään talousarvion yhteydessä.

lin kunnan riskien kartoitus ja priorisointi on otettu osaksi talousarvionlaadintaprosessia. Kartoituksen yhteydessä määritellään toimenpiteet riskien poistamiseksi tai pienentämiseksi. Riskienhallintatoimenpiteet raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Riskienhallinnan onnistuminen vaatii päämäärätietoista johtamista, joka konkretisoituu tehokkaana toimintana asioiden eteenpäin viemiseksi ja riittävällä viestinnällä. Riskienhallintaprosessi on osa kaikkia toimintoja ja päätöksentekoa. Riskienhallintaprosessin tarkoituksena on varmistaa, että toimintaympäristön muutokset huomioidaan ja ennakoitetaan.

Koko kuntakonsernin tasolla onnistumisen edellytyksenä on konsernijohtoon sitoutuminen asiaan. Kuntalaki edellyttää, että konsernitalinpäätöksen laadinnan yhteydessä tulee toimintakertomukseen sisällyttää tietoa riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

5. TALOUSARVIO

5.1. Kuntastrategia, tavoitteet

lin kuntastrategia vuosille 2018 – 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 19.3.2018 §24. Kunta kehittyy, mikäli suunta on selvä ja kaikki tietävät oman tehtävänsä matkalla. Tavoitteiden tulee olla tarpeeksi korkealla, jotta ne haastavat ylittämään itsensä, ja toisaalta tarpeeksi käytännöllisiä, jotta ne on mahdollista saavuttaa. Tärkeintä on, että suunta on yhteisesti päätetty ja siihen sitoudutaan kaikilla tasoilla.

Kunnan kehityksessä on mukana kolme läpileikkaavaa teemaa. Ne ohjaavat arjen työtä kuten arvot kiinnittäen lin ympäröivään maailmaan omalla erikoistumisellaan.

- 1) sitoutuu kestäväan kehitykseen. Kunta toimii resurssiviisaasti paremman, puhtaamman ja eettisen yhteiskunnan nimissä
- 2) Palvelujen uudelleen järjestäminen digitalisaation avulla on osattu hyödyntää lissä. Kömpelöt ja aikaa vievät palvelurakenteet on muokattu yhteensopiviksi ja kuntalaisia laadukkaasti hyödyttäväksi palvelupoluiksi.
- 3) li on tunnettu kasvun keskus. liillä on vahva vetovoima, jota rakentavat avoin viestintä ja muutoksessa mukana oleva, luova ja kansainvälinen markkinointi. Elinkeinoelämän kehittäminen on mukana kaikessa päätöksenteossa ja menestyvät yritykset tukevat kunnan kasvua.

Kunnan tavoitteena on,

- 1) olla mahdollistava ja rohkea, mikä tarkoittaa, että lissä uskalletaan olla mukana muutoksessa. li tarjoaa elinkeinoelämälle puitteet toimia kestävästi osana globaalia taloutta. lissä on lupa kokeilla ja iiläiset yritykset ovat rohkeasti mukana kasvussa.
Tavoite: uusyrityspäristanta ja yritysten liikevaihdon kehitys kasvussa
Mittari: uusyrityspäristanta ja yritysten liikevaihto
- 2) olla viihtyisä koti, mikä tarkoittaa, että lissä on hyvä elää. Kunta on kuntalaisia varten. Kaikista pidetään huolta – naapureista, ympäristöstä ja yhteisestä hyvästä. Viihtyisät puitteet ja monipuolinen tekemisen tarjonta innostavat aktiiviseen elämään. Kaikkia kannustetaan hyvän elämän polulla. li on onnellisten asukkaiden koti
Tavoite: kuntalaisten kokemus hyvästä elämästä, nouseva positiivinen väestönkasvu
Mittari: kuntalaisbarometrin hyvän elämän arviointi, tulo- ja lähtömuuttotilasto
- 3) olla vahva kunta, mikä tarkoittaa, että Kuntakonsernissa on terve talous ja kunta seisoo vahvalla osaamisen perustalla
Tavoite: talouden tasapaino ja sitoutunut henkilöstö
Mittari: ylijäämäinen tilinpäätös, parempityöyhteisökysele

5.2. Keskushallinto

Tehtäväalueet:

Vaalit, kunnanjohto, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus jaoksineen, kuntayhteistyö, verotus, varautuminen ja valmiussuunnittelu, maaseutuviranomaispalvelut, rahoitus, tietopalvelut ja tarkastus.

Sitovat tavoitteet:

Tietopalveluihin sisältyy määrärahavaraus selainpohjaisen sähköisen asiointipalvelun käyttöönottoon osana Dynasty-asianhallintajärjestelmää. Sähköinen asiointipalvelu mahdollistaa mm. yksityishenkilöiden ja yhdistysten anomusten käsittelyn sähköisesti prosessin alusta loppuun.

Vuonna 2022 järjestetään aluevaalit. Aluevaalit liittyvät muodostuviin hyvinvointialueisiin, joille siirtyy vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä. Vaalien järjestelyissä huomioidaan tarvittaessa covid19 –taudin aiheuttamat erityisjärjestelyt. Elinkeino- ja konsernijaosto on lakkautettu vuonna 2021.

Ostot Oulunkaarelda

Kuntapalvelutoimisto tuottaa tieto-, talous- ja henkilöstöpalvelut. Sote- palveluiden siirtyessä Oulunkaarelda hyvinvointialueelle vuonna 2023, tulee kuntien samalla tehdä ratkaisut kuntapalvelutoimiston osalta, ts. miten tieto-, talous- ja henkilöstöpalvelut jatkossa tuotetaan.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	37	16	3	2	2
Toimintakulut	- 1 427	- 1 696	- 1 679	- 1 538	- 1 539
Toimintakate/jäämä	- 1 390	- 1 680	- 1 676	- 1 537	- 1 538

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

Vuosi	2021	Lisäys	Vähennys	2022	Muutosten perustelut
Hallintopalvelut					
taloussihteeri-controller	1			1	
talousassistentti	1			1	
henkilöstösuunnittelija	1			1	
tietohallintosuunnittelija	1			1	
toimistosihteeri	1			1	
virastomestari	2			2	
projektipäällikkö	1			1	määräaikainen
Yhteensä	8			8	

Hankkeet:**lijoen vaelluskalahanke v. 2020-2022****TALOUS**

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 10	- 15	- 15	0	0
Toimintakate/jäämä	- 10	- 15	- 15	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

lijoen vaelluskalahankkeessa 2020–2022 rakennetaan smolttien alasvaellusväylä ja kiinniottolaite Haapakoskelle, seurataan ja ylisiirretään merilohia ja -taimenia sekä istutetaan pienpoikasia. Lisäksi edistetään Raasakan kalatien rakentamisen käynnistämistä.

Hanketta toteuttavat PVO-Vesivoima Oy, Lapin ELY-keskus, maa- ja metsätalousministeriö, li, Oulu, Pudasjärvi, Taivalkoski, Kuusamo, Pohjois-Pohjanmaan liitto, lijoen kalatalousalue, Metsähallitus,

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Luonnonvarakeskus.

Hanke on saanut rahoitusta maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-ohjelmasta, jossa parannetaan vaelluskalojen elinolosuhteita ja pyritään palauttamaan vaelluskalakantojen luontaista lisääntymistä Suomen virtavesissä.

lijoki sopimus v. 2019-2023

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	- 10	- 10	0	0
Toimintakate/jäämä	0	- 10	- 10	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

lijoen vesistövision ja toimenpideohjelman toteuttaminen. Iijoki-sopimus edistää vaelluskalojen palauttamista, valuma-aluekunnostuksia ja veden laadun parantamista, virkistyskäyttöä, vetovoimaa sekä vuorovaikutusta Iijoen vesistön toimijoiden välillä. Iijoki-sopimus järjestää säännölliset Iijoen neuvottelukunnan kokoukset ja Iijoki Foorumit.

5.3. Elinvoimapalvelut

Tehtäväalueet:

Micropoliksen sopimus, Oulun Seudun Leader- ja hankerahoitus, 50/50 -energiansäästötoimet

Sitovat tavoitteet:

Iin elinvoimapalveluista vastaavat toimijat toteuttavat Iin kuntastrategia 2025:n tavoitteita elinkeinojen osalta. Iissä tavoitellaan kasvun ja vetovoiman vahvistamista. Ii tarjoaa elinkeinoelämälle puitteet toimia kestävästi osana globaalia taloutta. Ympäristö- ja energiaosaaminen kasvattaa liiketoimintaa, työpaikkoja ja investointeja. Ii toimii elinkeinoelämä edellä.

Kasvu

Kuntamarkkinointi

Kuntamarkkinoinnilla tavoitellaan kasvua, joka syntyy uusista asukkaista, yrityksistä ja vierailijoista. Markkinoinnissa käytetään rohkeasti luovia ja monimediaisia viestimuotoja, joilla tuodaan esille Iin vetovoimatekijöitä ja nostetaan alueen tunnettavuutta kuten palkittua ilmastotyötä. Asukashankinnassa toteutetaan asuinalueiden, kylien ja -tonttien markkinointia keinoina mm. tonttipörssin/varausjärjestelmän kehittäminen, Rakentajan ja muuttajan opas, Ii tutuksi -palveluopas, some- ja hakukonekampanjat sekä kiinteistövälittäjille ja talopakettifirmoille Ii tutuksi -tilaisuudet. Kuntalaisten osallistamista, aktivointia ja sitouttamista toteuttaa kunnan tiedotelehdessä ja uutiskirjeen toimitus, verkkosivustojen / intranetin / kunnan sähköisten asiointi- ja viestintäpalveluiden kehittäminen, kuntalaiskyselyiden koordinointi ”Osallistuva Ii” -merkin alla, sekä uuden asukkaalle tervetulo-paketin sisällön kehittäminen yhteistyössä alueen yritysten ja yhdistysten kanssa. Toteutetaan muuttotutkimus, kunnan imago-tutkimus muuttajan silmin. Tulevan vuoden aikana perustetaan markkinointiryhmä etsimään uusia keinoja kasvun jatkumiseksi.

Kunnan strategiatyön koordinointi

Open Agenda -hankkeessa kuntalaisten strategisen osallisuuden vahvistaminen digitalisaation keinoin yhdessä kumppanikuntien kanssa. Hankkeen rahoitus ministeriöstä.

Alueiden kehittäminen

Edistetään työn alla olevan elinkeino-ohjelman linjausten mukaisesti kärkialueiden (Pentinkangas ja kasvuliittymät, Iijokisuisto, Kuivaniemen biotalousalue, Sääskenharju ja Vatunki) kehittämistä Kiinteistö- ja ympäristötekniikan palveluiden kanssa.

Matkailu

Vahvistetaan matkailualaa lissä. Verkotetaan matkailutoimijat. Visit li konseptin markkinointi, luonto-, retkeily- ja vierailukohteita markkinoidaan tienvarsitauluin ja opastein, verkkokampanjoin sekä esitteillä, karttajulkaisuilla ja mökkiläiskirjeellä.

Elinkeinoelämä edellä

Tehdään listä paras paikka yrittää tavoitteena uusien yritysten syntyminen, yritysten toiminnan kehittyminen, investointihalukkuus ja yritysten verkostoituminen. Yrittäjyysilmapiiri, aloittelevien yritysten neuvonta (uusyrityspenstus), tilat&tontit (yhteistyössä lillaakso Oy ja tekniset palvelut), kasvupalvelut rahoitusneuvontoiheen, li Business konseptin markkinointi ja myyntityö uusien sijoittuvien yritysten hankkimiseksi. Paikallista-merkkiä viedään eteenpäin yhdessä yrittäjien kanssa. Säännöllistä vuoropuhelua yrittäjähdistysten ja kunnan johdon välillä koordinoidaan. Seurataan työpaikkojen ja yritysten määrän kehittämistä.

Ympäristö ja energia

Jatketaan Micropolis 3.0, kiertotalouden innovaatiokeskittymän kehittämistä CircLab teollisuuden sivuvirtojen puhdistamiseen mikroleväteknologialla yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa (päärahoitus EAKR:sta ja yrityksiltä). Resurssiviisauden toimenpiteillä tavoitellaan liiketoimintaa, investointeja ja työllisyyttä. Kiertotaloudella tavoitellaan uusia yrityksiä alueelle ja uutta liiketoimintaa yrityksille. Lisätään edelleen uusiutuvan energian hyödyntämistä sähkön ja lämmön tuotannossa. Edistetään liikenteen uusiutuvien polttoaineiden käyttöönottoa ja tavoitellaan lihin lisää tankkauspaisteita. Kehitetään älykkäitä järjestelmiä uusiutuville energioille yhdessä alan yritysten kanssa. Aktivoidaan kuntalaisia sekä yrityksiä ilmastotoimiin (yhteistyössä lillaakso Oy). Jatketaan lijoen laatua parantavia hankkeita, edistetään vaelluskalojen palauttamista ja vesistömatkailua. Toimitaan kansainvälisellä kentällä lin vetovoiman vahvistamiseksi.

Tavoitteiden toteuttamiseksi on suunnittelussa hankkeita kysyntäjoustopilottiin ja alueellisen virtuaalivoimalan selvitykseen, älykkääseen tavaraliikenteeseen, matkailun edistämiseen ja IlmastoAreenaan.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 617	- 580	- 592	- 593	- 593
Toimintakate/jäämä	- 617	- 580	- 592	- 593	- 593

5.4. Hallintopalvelut

Tehtäväalueet:

Hallinnon tukipalvelut, postitus ja kopiointi, tietohallinto, asiointipiste, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työkykyä ylläpitävä toiminta, työterveyshuolto, yhteistoiminta, yhteinen koulutus, työsuojelu, viestintä ja markkinointi sekä Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön -hanke.

Sitovat tavoitteet:

Tieto ja talouspalveluiden digitalisointia jatketaan etupäässä valtion asettamien kriteereiden

saavuttamiseksi. Rakenteellisen muutoksena on ateria- ja tilapalveluliikelaitoksen kuntapalvelutoimiston maksuosuuksien sisältyminen hallintopalveluihin v. 2021. Niin ikään v. 2021 rakenteellisena muutoksen on työterveyskulujen ja -tulojen jakaminen toimialoille palveluiden kustannuslaskennan mahdollistamiseksi. Peräkkäiset vuodet eivät näin ollen ole vertailukelpoisia tieto-, talous- ja henkilöstöpalveluiden hallinnon osalta.

Talousarvio sisältää vuonna 2021 alkaneen lin kunnan hallinnoiman kaksi ja puolivuotisen Vetoa- ja pitoa kuntatyöhön esr-hankeen kustannukset. Hankeen on saanut 80 %:n rahoituksen. Hanke toteutetaan yhteistyössä osatoteuttajina toimivien Oulunkaaren kuntayhtymän sekä Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan kuntien kanssa.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	272	168	174	171	171
Toimintakulut	- 1 827	- 1 715	- 1 978	- 1 912	- 1 914
Toimintakate/jäämä	- 1 555	- 1 547	- 1 804	- 1 741	- 1 742

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

	2021	Lisäys	Vähennys	2022	Muutosten perustelut
kunnanjohtaja	1			1	
hallintojohtaja	1			1	
toimistosihiteeri	1			1	
tietopalveluasiantuntija	1			1	
Yhteensä	4			4	

Hankkeet:

Vetoa ja pitoa kuntatyöhön

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	26	153	153	0	0
Toimintakulut	- 37	- 171	- 171	0	0
Toimintakate/jäämä	- 11	- 18	- 18	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen päätavoitteena on kohentaa kuntapuolen työntekijöiden ja esimiesten työssä jaksamista ja työhyvinvointia. Tavoitteena on myös lisätä osatoteuttajien vetovoimaa mielekkäänä työpaikkana, jossa työhyvinvointiin panostetaan. Hankkeessa kehitetään edelleen ja otetaan laajemmin käyttöön Oulunkaaren kuntayhtymässä pilotoitua uutta työhyvinvointitarjotinta henkilöstön työssä jaksamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi. Hankitaan ja pilotoidaan järjestelmä työkalun käyttämiseksi. Henkilöstölle tarjotaan myös työhyvinvointia vahvistavia koulutuksia ja palveluita. Lisäksi kehitetään mentoroinnin toimintamallia. Hankkeessa panostetaan myös toimenpiteisiin, joilla voidaan tukea osaavan työvoiman saatavuutta. Hankkeelle on myönnetty ESR-rahoitus vuosille 2020-2022. Hankkeen päätoteuttaja on lin kunta ja osatoteuttajia Oulunkaaren kuntayhtymä, Pudasjärven kaupunki sekä Vaalan ja Utajärven kunnat.

5.5. Sosiaali- ja terveystalvet

Tehtävälueet:

Perhepalvelut: Pääsääntöisesti lakisäätöiset sosiaalihuollon palvelut, joilla tuetaan lasten, nuorten ja aikuisten hyvinvointia: sosiaalityö, toimeentuloturva, lastensuojelu, perheneuvola, lapsioikeudelliset palvelut, vammaispaalvelut, kehitysvammahuolto ja neuvolapaalvelut sekä erityisryhmien asumispaalvelut.

Terveystalvet: Vastaanotto-, kuntoutus-, mielenterveys-, osastohoito- ja työterveystalvet sekä suun terveydenhuollon palvelut.

Vanhustalvet: Kotihoito, asumispaalvelut ja laitoshoido.

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Vuoden 2022 talousarviota on edelleen valmisteltu epävarmassa toimintaympäristössä. Covid-19 – pandemia jatkuu ja koronan kustannusvaikutukset pysyvät korkeina. Koronakustannuksia on korvattu kunnille ja kuntayhtymä saa myös laskuttaa koronakustannuksia valtiolta koronasta aiheutuviin suoriin kustannuksiin. Vuoden 2022 talousarvio on viimeinen soten osalta kuntayhtymässä. Hyvinvointialueuudistuksen ensimmäisen vaiheen lainsäädäntö astui voimaan 1.7.2021 ja väliaikaisen valmistelutoimielimen työskentely käynnistyi heti tämän jälkeen. Oulunkaaren alueella palvelutarpeet ja sairastavuus ovat maan keskitasoon verrattuna korkeat ja uuden sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusjärjestelmän ennustetaan parantavan korkeiden palvelutarpeiden alueiden asemaa. Sote-järjestelmän vaikuttavuutta parantaa mm. nykyistä parempi palvelujen yhteensovittamisen mahdollisuus. Palvelujen yhteensovittamisen avulla voidaan poistaa päällekkäisyyksiä nykyisen perus- ja erikoistason välillä. Yhteiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät parantavat tiedon integraatiota. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuus on vaikeutunut koko maassa. Pitkittyneen koronatilanteen hoitaminen on osaltaan vaikuttanut koko henkilöstön jaksamiseen. Korona on lisäksi lisännyt hoito- ja palveluvelkaa, eikä pitkän aikavälin vaikutuksia vielä edes pystytä ennakoimaan.

Hyvinvointialueuudistuksen tavoitteena on turvata palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Oulunkaaren kuntayhtymä koordinoi Pohjois-Pohjanmaan rakenneuudistusosioon kuuluvaa palvelustrategian osahanketta vuoden 2021 ajan. Sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllinen valmistelu jatkuu sote-keskusohjelmassa vuoden 2023 loppuun saakka. Pohjois-Suomen osaamisen tukikeskushankkeelle (OT-keskus) on haettu jatkorahoitusta vuosille 2022-2023. Yhteistyöaluetasoisesti jatkuu myös lasten ja nuorten mielenterveystalvetun kehittämistyö. Alueelliset tilannekuvat ovat valmistuneet osana palvelustrategiatyötä. Kuntayhtymässä on valmisteltu muutoksen tuen ohjelmaa siirtymävaiheen sujuvuuden turvaamiseksi. Lapin hyvinvointialue on käynnistänyt selvityksen Simon palvelujen osalta. Tavoitteena on selvittää, että millä edellytyksillä Lapin hyvinvointialue voisi ostaa Simon alueen palvelut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta, sillä Oulunkaari on tämänhetkisten valmistelulinjausten mukaan oma toiminnallinen alue. Pohjois-Pohjanmaan väliaikainen valmistelutoimielin on asettanut määräajan Simon selvityksen osalta tammikuun 2022 loppuun saakka. Oulunkaarella on käynnistetty kuntapaalvelutoimiston jatkoselvitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtymässä hyvinvointialueille. Tietohallinnossa digitaalisten palvelujen kehittämistöoli jatkuu ja myös linkittyy hyvinvointialueen valmistelutyöhön.

Osana perustalvetun vahvistamista kehitetään edelleen matalan kynnyksen talvetun sekä kiireettömän hoidon talvetun hoitotakuun kiristymisen myötä. Henkilöstömitoitukset tarkentuvat vuoden 2022 alusta lähtien ikäihmisten talvetuissa ja lastensuojelun sosiaalityössä. 1.7.2021 voimaan astunut asiakasmaksulainsäädännön uudistus vaikuttaa soten tulokertymää alentavasti.

Valtio korvaa kunnille sääntelyn tarkentumisesta lisääntyviä kustannuksia- ja tulomenetyksiä valtionavustusjärjestelmän kautta. Tuleva sosiaali- ja terveyspalvelujen perusyksikkö tulee olemaan sote-keskus, johon sisältyvät perhekeskukset. Tärkeitä yhdyspintoimintoja kuntiin päin ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen lisäksi perhe- ja psykososiaalisten palvelujen, ikäihmisten palvelujen ja työikäisten palvelujen kokonaisuudet. Myös oppilashuollon kuraattorit ja psykologit siirtyvät hyvinvointialueille. Työllisyyden hoidon vastuut ovat siirtymässä valtiolta kunnille vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon osalta kytkeytyvät tiiviisti hyvinvointialueiden valmistelutyöhön sekä sote-keskushankkeiden sisällölliseen valmistelutyöhön.

Toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana vuodelle 2022 ovat hoidon ja palvelujen saatavuuden turvaaminen, hoito- ja palvelutakuissa pysyminen sekä henkilöstömitoutuksen vaatimukset. 1.7.2021 voimaan tulleen asiakasmaksulainsäädännöstä aiheutuva asiakasmaksujen alenema huomioidaan maksutuotoissa. Lisäksi valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen aiheuttaa lisäkustannuksia tukipalveluissa. Kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion toimintakulujen loppusumma on 141.051.713 € (+2,73 % edellisen vuoden talousarvioon verrattuna). Sosiaali- ja terveyspalvelutuotannon nettokustannukset kasvavat 2,76 % vuoden 2021 talousarvioon verrattuna. Hyvinvointialueuudistuksen johdosta vuosi 2022 on sote-palveluiden osalta Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämisvastuun viimeinen toimintavuosi. Talousarvio on tiukka suhteutettuna väestön palvelutarpeisiin ja muihin kustannuspaineisiin. Muutokset ja riskit on sisällytetty talousarviokirjan erilliseen liitteeseen. Oulunkaaren pitkän aikavälin sote-kustannukset peilaavat hyvin väestön palvelutarpeita.

Leena Pimperi-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos TA 2021-> TA 2022	
				€	%
lin perhepalvelut					
Tuotot	448 619	966 438	1 137 557	171 119	17,7
Kulut	-8 205 773	-9 515 418	-10 140 884	625 466	6,6
Kate	-7 757 155	-8 548 980	-9 003 327	454 347	5,3
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 961 937	-3 239 137	-3 352 885	113 748	3,5
<i>Palvelut</i>	-3 628 148	-4 719 227	-5 119 794	400 567	8,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-186 267	-269 056	-323 958	54 902	20,4
lin terveystalvet					
Tuotot	1 297 872	1 242 497	1 239 022	-3 475	-0,3
Kulut	-8 745 847	-8 261 706	-8 358 414	96 708	1,2
Kate	-7 447 975	-7 019 209	-7 119 392	100 183	1,4
<i>Henkilöstömenot</i>	-4 504 552	-4 502 013	-4 501 084	-929	0,0
<i>Palvelut</i>	-2 685 713	-2 379 961	-2 494 280	114 319	4,8
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 026 995	-936 859	-716 566	-220 293	-23,5
lin vanhuspalvelut					
Tuotot	2 779 373	2 748 740	2 819 000	70 260	2,6
Kulut	-9 578 704	-9 136 305	-9 783 545	647 240	7,1
Kate	-6 799 331	-6 387 565	-6 964 545	576 980	9,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-4 953 104	-5 011 550	-4 990 391	-21 159	-0,4
<i>Palvelut</i>	-2 887 623	-3 033 255	-3 663 207	629 952	20,8
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 105 200	-1 131 749	-1 263 264	131 515	11,6
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	4 525 863	4 957 675	5 195 579	237 904	4,8
Kulut	-26 530 324	-26 913 429	-28 282 843	1 369 414	5,1
Kate	-22 004 461	-21 955 754	-23 087 264	1 131 510	5,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-12 419 592	-12 752 700	-12 844 360	91 660	0,7
<i>Palvelut</i>	-9 201 485	-10 132 443	-11 277 281	1 144 838	11,3
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-2 318 462	-2 337 664	-2 303 788	-33 876	-1,4
Esh					
Tuotot	3 192	0	0	0	0,0
Kulut	-12 575 221	-11 570 000	-12 500 000	930 000	8,0
Kate	-12 572 029	-11 570 000	-12 500 000	930 000	8,0
Yhteensä					
Tuotot	4 529 055	4 957 675	5 195 579	237 904	4,8
Kulut	-39 105 545	-38 483 429	-40 782 843	2 299 414	6,0
Kate	-34 576 491	-33 525 754	-35 587 264	2 061 510	6,1
Soten hankkeet	-31 617	-68 307	-32 763	-35 544	-52,0
Yhteensä	-34 608 108	-33 594 061	-35 620 027	2 025 966	6,0

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	42	0	0	0	0
Toimintakulut	- 35 063	- 37 960	- 36 082	0	0
Toimintakate/jäämä	- 35 021	- 37 960	- 36 082	0	0

5.6. Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

Tehtäväalueet:

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen toiminnan järjestäminen

Opetuspalvelut: Perusopetus ja lukio.

Varhaiskasvatuspalvelut: Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut ja avoin varhaiskasvatus, yksityisen varhaiskasvatuspalveluiden valvonta ja yksityisen hoidon tuki.

Opetus ja varhaiskasvatus muodostavat kokonaisuuden, jossa tilojen käyttö, palveluverkko ja tukipalvelut järjestetään taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Henkilöstömäärät ja tilojen bruttoneliöt ovat kunnan toiminnassa suurimmat. Hallinnonalan palvelut myös suoraan tai välillisesti kattavat ison osan kunnan väestöstä. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen hallinto on myös tiivis kokonaisuus. Hallinto jaetaan budjetoinnin näkökulmasta opetuksen hallintoon ja varhaiskasvatuksen hallintoon.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	1 088	1 342	1 934	1 832	1 832
Toimintakulut	- 21 455	- 25 165	- 26 056	- 26 214	- 26 512
Toimintakate/jäämä	- 20 367	- 23 823	- 24 122	- 24 382	- 24 680

5.6.1. Varhaiskasvatus

Tehtäväalueet:

Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut ja avoin varhaiskasvatus, yksityisen varhaiskasvatuspalveluiden valvonta ja yksityisen hoidon tuki.

Sitovat tavoitteet:

Varhaiskasvatuspalvelujen toimintaa ohjataan sekä valtakunnallisilla että kunnan omilla päätöksillä. Varhaiskasvatuspalveluiden toimialaan kuuluvat kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa toteutettava varhaiskasvatus ja esiopetus, ryhmäperhepäivähoito, perhepäivähoito kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, avoin varhaiskasvatustoiminta, yksityisen hoidon tukien ja kuntalisten suorittaminen yksityisille palvelun tuottajille sekä kotihoidontuen suorittaminen kotitalouksille. Varhaiskasvatustoimintaa määritteleviä lakeja ovat mm. varhaiskasvatus laki, valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta, laki kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta, laki ja asetus yksityisen palveluiden valvonnasta, lastensuojelulaki, perusopetuslaki ja laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Varhaiskasvatusta toteutetaan perheiden tarpeista lähtevänä, lapsen hyvinvointia, kasvua, oppimista ja kehitystä edistävänä palveluna. Varhaiskasvatus perustuu valtakunnalliseen ja paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatussuunnitelmissa huomioidaan lasten yksilöllisyys ja palvelujen monimuotoisuus.

Vuoden 2022 kehittämisen kohteena ja toiminnallisina muutoksina ovat: laadukas ja kysyntään vastaavan varhaiskasvatuspalveluverkon kehittäminen, yksityisen palvelutuotannon vahvistaminen, yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin valmistelu ja käyttöönotto, opetus- ja varhaiskasvatuspalveluihin laaditun palvelusuunnitelman mukaisten toimintojen toteuttaminen vuoden 2022 osalta sekä palvelusuunnitelman suunnitelmavuosien toimenpiteiden valmistelu, avoimen varhaiskasvatustoiminnan toimintakauden 2021-2022 vaikuttavuuden arviointi ja palveluiden edelleen kehittäminen yhteistyössä perhekeskustoimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa, esiopetuksen laadun kehittäminen, varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvoinnin

edistäminen, varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden parantaminen, varhaiskasvatuksen pedagoginen kehittäminen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti (mm. tunne- ja vuorovaikutustaidot, kiusaamisen ehkäisy, lasten ja vanhempien osallisuus), varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin kehittäminen (osallisuus, monikanavaisuus), sähköisten palveluprosessien ja viestinnän kehittäminen.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

- Palvelusuunnitelma 2020-2025. Opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa edetään suunnitelman ja tiekartan mukaisesti. Suunnitelmaa päivitetään vuoden 2022 aikana.
- Kunnallisen varhaiskasvatuksen kysynnän kasvu ja uuden päiväkotiyksikön perustaminen
- Yksityisen palvelutuotannon vahvistaminen, tavoitteena, että yksityisen palvelutuotannon osuus on 20% palvelutuotannosta.
- Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin valmistelu ja käyttöönotto 1.8.2022
- Varhaiskasvatuksen yksiköiden kiinteistöjen peruskorjaustarpeet ja niiden vaikutukset palvelunjärjestämiseen.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	444	464	771	725	725
Toimintakulut	- 7 318	- 8 672	- 9 512	- 9 660	- 9 774
Toimintakate/jäämä	- 6 874	- 8 208	- 8 741	- 8 935	- 9 049

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Varhaiskasvatuksen hallinto					
Toimintatuotot	0	0	46	0	0
Toimintakulut	- 160	- 174	- 256	- 170	- 171
Toimintakate/jäämä	- 160	- 174	- 210	- 170	- 171
Päiväkotitoiminta					
Toimintatuotot	337	360	481	481	481
Toimintakulut	- 4 658	- 4 942	- 5 992	- 5 994	- 6 006
Toimintakate/jäämä	- 4 321	- 4 582	- 5 511	- 5 513	- 5 525
Perhepäivähoito					
Toimintatuotot	77	75	75	75	75
Toimintakulut	- 849	- 931	- 941	- 892	- 893
Toimintakate/jäämä	- 773	- 856	- 866	- 817	- 818
Muu varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	30	29	169	169	169
Toimintakulut	- 1 650	- 2 625	- 2 323	- 2 603	- 2 704
Toimintakate/jäämä	- 1 621	- 2 596	- 2 154	- 2 434	- 2 535

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA				Perustelut
VARHAISKASVATUS JA VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO				
Vuosi	2021	Muutos	2022	
Varhaiskasvatusjohtaja	1		1	
Toimistosihteerit	1,25		1,25	
Tuen koordinaattori	0,5		0,5	
Päiväkodinjohtaja	4		4	
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3		3	
Kiertävä varhaiskasvatuksen opettaja (varahenkilöt)	4		4	
Varhaiskasvatuksen opettaja	33+2*+1*	+2	38	*2021 toiminnan laajeneminen 2022 varaus toiminnan laajeneminen
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	43+2*+2* 6	+4	51 6	*2021 toiminnan laajeneminen 2021- 2022 erillisrahoitus 2022 varaus toiminnan laajeneminen
Avustaja	19+1*		20	*2021 toiminnan laajeneminen
Kiertävä perhepäivähoitaja (varahenkilö)	1		1	
Perhepäivähoitaja (oma koti)	11-1*		10	*2021 talouden tasapainottaminen
Perhepäivähoitaja ryhmäperhepäiväkoti	6		6	
Yhteensä	133,75 + 6	+6	139,75 + 6	2021- 2022 erillisrahoituksella 6 työntekijää

Kaikista tehtävistä, toimista ja muutoksista tehdään omat esityksensä hallintosäännön mukaisesti ja tarvittaessa järjestetään yt – menettelyjä.

- Varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi on perustettu kolme (3) varhaiskasvatuksen opettajan määräaikaista tehtävää vuonna 2021.
- Varhaiskasvatuksen kysynnän vuoksi on perustettu neljä (4) varhaiskasvatuksen lastenhoitajan määräaikaista tehtävää vuonna 2021.
- Touhula Leikit Oy:stä on liikkeenluovutuksen yhteydessä siirtynyt kaksi (2) lastenhoitajaa lin kunnalle vuonna 2021. Taloudellinen vaikutus vuositasolla on 78 000 euroa.

- Touhula Leikit Oy:sta on liikkeenluovutuksen yhteydessä siirtynyt yksi (1) ryhmäavustaja lin kunnalle vuonna 2021. Taloudellinen vaikutus vuositasona on 36 000 euroa.
- Yksi perhepäivähoitajan tehtävää väheni talouden tasapainottamisen johdosta 1.8.2021. Taloudellinen vaikuttavuus on noin 36 000 euron menojen vähennys vuositasona.
- Vuoden 2022 talousarvioon on varaus kahden (2) varhaiskasvatuksen opettajan ja neljän (4) varhaiskasvatuksen lastenhoitajan määräaikaisen tehtävän perustamiselle. Varauksen perusteena on vuoden 2022 arvioitu palveluntarpeen kasvu. Arvio perustuu marraskuun 2011 varhaiskasvatuksen jonotilanteeseen.

Varhaiskasvatuksen hankkeet:

Innovaka-lin innovatiiviset oppimisympäristöt

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	30	0	0	0	0
Toimintakulut	- 33	0	0	0	0
Toimintakate/jäämä	- 3	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa.

Vaka/tasa-arvoa edistävät toimenpiteet

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	121	0	0
Toimintakulut	0	0	- 131	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 10	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja perheiden hyvinvointia painottamalla tunne- ja vuorovaikutustaitojen ohjaamista ja harjoittelua. Tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta. Resurssihenkilöstöä palkataan päiväkotiryhmiin vahvistamaan henkilöstön mahdollisuuksia antaa yksilöllistä tukea lapsille ja perheille. Yksilöllisellä kohtaamisella, oikea-aikaisella tuella ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisella tuetaan lapsen ja perheen toimivaa arkea. Hankkeen avulla tavoitellaan tukea tarvitsevan lapsen tasa-arvoista inklusiota ja eheää koulupolkua. Hankkeella vahvistetaan varhaiskasvatushenkilöstön valmiuksia tukea ja kohdata erilaisista taustoista lähtöisin olevia lapsia ja perheitä vahvistamalla henkilöstön osaamista. Tavoitteena on kuvata tuen järjestämisen toimintamalli, joka mahdollistaa tasa-arvoisen ja -laatuksen, ennaltaehkäisevän ja tarveperustaisen tuen lapsille ja perheille. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä varhaiskasvatuksen yksiköiden välillä.

Digiosaamisen ja monilukutaidon kehittäminen

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	48	0	0
Toimintakulut	0	0	- 54	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 6	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja perheiden hyvinvointia painottamalla tunne- ja vuorovaikutustaitojen ohjaamista ja harjoittelua. Tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta. Resurssihenkilöstöä palkataan päiväkotiryhmiin vahvistamaan henkilöstön mahdollisuuksia antaa yksilöllistä tukea lapsille ja perheille. Yksilöllisellä kohtaamisella, oikea-aikaisella tuella ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisella tuetaan lapsen ja perheen toimivaa arkea. Hankkeen avulla tavoitellaan tukea tarvitsevan lapsen tasa-arvoista inklusiota ja eheää koulupolkua. Hankkeella vahvistetaan varhaiskasvatushenkilöstön valmiuksia tukea ja kohdata erilaisista taustoista lähtöisin olevia lapsia ja perheitä vahvistamalla henkilöstön osaamista. Tavoitteena on kuvata tuen järjestämisen toimintamalli, joka mahdollistaa tasa-arvoisen ja -laatuisen, ennaltaehkäisevän ja tarveperustaisen tuen lapsille ja perheille. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä varhaiskasvatuksen yksiköiden välillä.

5.6.2. Opetuspalvelut

Tehtäväalueet:

Opetuspalvelut muodostuvat kouluilla annettavasta esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukio-opetuksesta. Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa oppilaalle elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä estää syrjäytymistä. Iin lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työ-elämätietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Sitovat tavoitteet:

Opetuspalvelut muodostuvat kouluilla annettavasta esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukio-opetuksesta. Perusopetuksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa oppilaalle elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Tavoitteena on edistää sivistystä, tasa-arvoisuutta ja kansainvälisyyttä sekä estää syrjäytymistä. Iin lukion tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja edistää työ-elämätietoisuutta. Lukio tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Opetuksen tavoitteena on tukea lasten, nuorten ja perheiden kokonaishyvinvointia osana moniammatillista arjen toimintaympäristöä. Kaikessa toiminnassa korostuu ensisijaisena periaatteena tarkoituksenmukaisen ja helposti saavutettava tuki. Opetuksen toimintaa ohjaavat ensisijaisesti Perusopetuslaki- ja asetus, Lukiolaki, Oppilashuoltolaki sekä muut lapsia ja nuoria koskevat lait ja normistot. Perusopetuksen opetussuunnitelma ja lukion opetussuunnitelma määrittävät opetuksen ja yksiköiden tavoitteita. Iin kunnassa sekä perusopetuksen että lukion opetussuunnitelmien uudistukset on hyväksytty kesäkuussa 2021.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

- Olhavan koulun lakkauttaminen 1.8.2022 alkaen.
- Liikuntakeskuksen käyttömenot jyvittyvät puoleksi Ii-Instituutille ja puoleksi opetukselle ja varhaiskasvatukselle. Opetuksen osuus päiväkäytöstä on budjetoinnin näkökulmasta 90 % ja varhaiskasvatuksen 10 %. Käyttömenot sisällytetään pääosin liikuntakeskusta käyttävien yksiköiden talousarvioihin ja osin hallintoon.

- Palvelusuunnitelma 2020-2025. Opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa edetään suunnitelman ja tiekartan mukaisesti. Suunnitelmaa päivitetään vuoden 2022 aikana. Selvitetään yläkouluopetuksen järjestämistä yhdessä Simon kunnan kanssa. Tavoitteena on Kuivaniemen laskevan ja Valtarin nousevan oppilasmäärän tuomien haasteiden ratkaiseminen lukuvuodeksi 2022-2023.
- Erityisen vaativan tuen tarpeessa olevien oppilaiden opetusta ja muuta tukea on selvitetty vuoden 2020 aikana ja lukuvuonna 2021-2022 on pilotoitu toimintamallia, jossa koulua käymättömille ja monialaista tukea tarvitseville oppilaille rakennetaan opetusjärjestelyjä. Samoin kokeillaan haastavasti käyttäytyvien oppilaiden opetuksen järjestämistä erilaisilla malleilla. Molemmissa kokeiluissa on äärimmäisen tärkeää hoidollinen ja oppilashuollollinen osaaminen ja huomiointi. Kokeiluja tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä Oulunkaaren ja moniammatillisen verkoston kanssa ja sitä jatketaan lukuvuonna 2022-2023.
- Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä aloitetaan TUVA – opetuksen järjestäminen 1.8.2022 alkaen.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	645	878	1 164	1 107	1 107
Toimintakulut	- 14 137	- 16 493	- 16 545	- 16 554	- 16 739
Toimintakate/jäämä	- 13 493	- 15 615	- 15 381	- 15 447	- 15 632

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Opetuspalveluiden hallinto					
Toimintatuotot	0	0	57	0	0
Toimintakulut	- 348	- 405	- 478	- 373	- 373
Toimintakate/jäämä	- 348	- 405	- 422	- 373	- 373
Peruskoulutus/perusopetus					
Toimintatuotot	620	807	1 040	1 040	1 040
Toimintakulut	- 12 422	- 14 565	- 14 575	- 14 689	- 14 869
Toimintakate/jäämä	- 11 802	- 13 758	- 13 535	- 13 649	- 13 828
Lukio					
Toimintatuotot	24	71	67	67	67
Toimintakulut	- 1 315	- 1 477	- 1 444	- 1 444	- 1 449
Toimintakate/jäämä	- 1 291	- 1 406	- 1 377	- 1 378	- 1 383
Ammatillinen koulutus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 52	- 46	- 48	- 48	- 48
Toimintakate/jäämä	- 52	- 46	- 48	- 48	- 48

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA				Perustelut
OPETUS JA OPETUKSEN HALLINTO				
Vuosi	2021	Muutos	2022	
Opetusjohtaja	1		1	
Toimistosihteerit	3,5		3,5	
Tuen koordinaattori	0,5		0,5	
Luokanopettaja (sis.koulunjoht.)	50	-5	45	Talouden tasapainottaminen, ryhmien yhdistäminen alakoulut
Rehtori	4		4	
Lehtori	54	-3,5	51,5	Ryhmien yhdistäminen, yläkoulu ja lukio
Erytisopettaja	10	-1	9	Talouden tasapainottaminen
Esiopettaja	5	-1	4	Esioppilaiden määrän lasku
Kk-ohjaaja	28	-1	27	Oppilasmäärän lasku
Erytisopettaja*	2		2	Riippuvainen hankerahoituksesta, erityisen vaativan tuen opetuksen pilotti
TUVA-kehittäjäopettaja	1		1	
Yhteensä	160,5	-11,5	149	

Kaikista tehtävistä, toimista ja muutoksista tehdään omat esityksensä hallintosäännön mukaisesti ja tarvittaessa järjestetään yt – menettelyjä.

- Vuodelle 2022 toimistosihteeriresurssi käsittää opetuksessa kaksi toimistosihteerää ja yhden koulusihteerin sekä yhden toimistosihteerin, jonka työpanos jakautuu laskennallisesti li-Instituutille 25 %, varhaiskasvatukselle 25 % ja opetukselle 50%.
- Tuen koordinaattorin tehtävä perustettiin 08/2019 alkaen ja työ on aloitettu 11/2019. Koordinaattori toimii varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lin kunnan, palveluohjauksen, oppilashuollollisten toimien, perheiden palveluiden ja erityispalveluiden koordinaattorina. Tehtävä sisältää suunnittelua, käytännön tukea ja konsultointia yksiköissä sekä yhteistyön ja asiantuntemuksen rakentamista monialaisessa verkostossa. Tavoitteena on tukea jokaista lasta ja perhettä omassa lähiympäristössään. Opetuksen osalta tuen koordinaattori on keskeisesti kehittämässä erityisen vaativan tuen opetuksen järjestämistä ja työpanosta tullaan käyttämään myös pilottien toteuttamisessa erityisopetukseen ja yksilöllisiin tukimuotoihin. Tuloksista annetaan tietoa opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle toukokuussa 2022. Tulosten perusteella arvioidaan määräaikaisen tehtävän jatkoa.
- Vuodelle 2022 vähennetään ryhmien yhdistämisen avulla viisi opettajan tehtävää alakouluilla. Taloudellinen vaikutus on 325 000 euroa vuositasolla (1.8.-31.12.2022 vaikutus noin 136 000 euroa).
- Vuodelle 2022 vähennetään ryhmien yhdistämisten avulla laskennallisesti 3,5 lehtorin tehtävää yläkouluilla ja lukiossa. Taloudellinen vaikuttavuus on 245 000 euroa vuositasolla (1.8.-31.12.2022 vaikutus noin 102 000 euroa)
- Vuodelle 2022 vähennetään myös yksi erityisopettaja, yksi esiopettaja ja yksi koulunkäynninohjaaja oppilasmäärien vähenemisen johdosta. Taloudellinen vaikuttavuus

- näillä vuositasona on noin 135 000 euroa (1.8.-31.12.2022 vaikutus noin 56 250 euroa).
- Jatketaan TUVA – kehittämistoimintaa ja jatketaan kehittäjäopettajan tehtävää. Kustannukset kuntatasolla kompensoidaan oppivelvollisuuden laajentamiseen varattujen valtionosuuksiin maksatuksen kautta.
- Jatketaan erityisen vaativan tuen opetuksen pilottia ja siihen liittyviä tehtäviä. Haetaan henkilöstömenoihin hankerahoitusta.
- Kaksi luokanopettajan tehtävää vakinaistetaan. Taloudellinen vaikutus vuositasona on noin 18 000 euroa.

Opetuspalveluiden hankkeet:

Kansainvälistyvä li 30/520/2020

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	10	7	0	0
Toimintakulut	0	- 13	- 8	0	0
Toimintakate/jäämä	0	- 3	- 1	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

lin kunnan kansainvälisen toiminnan mallin käyttöönoton tukeminen, sekä laajentaminen ja edelleen kehittäminen. lin kunnassa on tehty viime vuosina työtä kielivalikoiman laajentamiseksi ja kansainvälisen toiminnan lisäämiseksi. Kansainvälinen toiminta on lisääntynyt ja kielivalikoima on laajentunut. Lukuvuonna 2020-2021 Valtarin yläkoululla opiskellaan neljää valinnaista kieltä (ranska, saksa, kiina, venäjä). lin kuntaan on aikaisemmin tehty perus- ja lukio-opetuksen kansainvälisen toiminnan malli, joka otetaan käyttöön syksyllä 2021. Tuetaan erityisesti ala- ja yläkoulun yhteistyötä.

Koulun kerhotoim. kehittäminen 290/470

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	12	10	0	0
Toimintakulut	0	- 17	- 13	0	0
Toimintakate/jäämä	0	- 5	- 3	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Vakiinnuttaa kerhotoiminta osaksi lin kunnan koulutoimintaa ja tarjota kaikille mahdollisuus harrastaa ja osallistua kerhotoimintaan. Mielekästä tekemistä koulupäivän jälkeen.

Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet.2021-2022

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	206	0	0
Toimintakulut	0	0	- 253	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 47	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Tavoitteenamme on tarjota jokaiselle iälliselle lapselle ja nuorelle laadukas ja tasavertainen koulupolku, jonka jokainen voi kulkea läpi toteuttaen omaa potentiaaliaan ja osaamistaan. Tarjoamalla riittävää tukea ja luomalla joustavan opetuksen mahdollisuuksia pystymme vähentämään lasten perhetaustasta ja sosioekonomisista ongelmista juontuvia oppimisen haasteita. Koulun merkitys ei ole vain oppimisessa, vaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin

mahdollistajana. Koulun toiminta voi vaikuttaa lapsen ja nuoren hyvinvointiin merkittäväällä tavalla. Oppilaalle annettavalla tuella haluamme myös taata ja varmistaa sen, että iiläiset lapset saavat käydä koulunsa lähikoulussaan. Tarjoamalla tukea koulunkäyntiin lisäämme tasa-arvoa, lisäämme lasten hyvinvointia ja luomme heille mahdollisuuden oman tulevaisuuden rakentamiseen. Tarjottavan tuen rinnalla kehitämme rakenteita ja käytänteitä, joiden avulla tarjottava tuki kohdentuu mahdollisimman kattavasti ja oikein.

Digitaiturit-digit. taitojen kehitt.

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	58	0	0
Toimintakulut	0	0	- 70	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 12	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Meillä on tavoitteena, että kaikki iiläiset lapset ja nuoret saavat yhtäläisen mahdollisuuden kattaviin tv-taitoihin. Olemme panostaneet tietokoneiden ja laitteiden hankintaan, nyt niiden avulla osaaminen pitää saada nostettua kaikilla hyvälle tasolle. Uudet lukutaidot-ohjelma antaa hyvän, yhdenmukaisen pohjan, joka mahdollistaa osaamisen kaikille.

Hankkeellamme on seuraavat tavoitteet:

1. Parantaa iiläisten lasten ja nuorten edellytyksiä sekä ymmärrystä, taitoja ja osaamista medialukutaidossa, tv-taidoissa sekä ohjelmointitaidoissa.
2. Edellinen tavoite mahdollistetaan sillä, että:
 - a. hankkeesta saadaan rahoitusta lin kahdeksan peruskoulun tutoropettajatoiminnan jatkamiseen.
 - b. tutoropettajat yhdessä tv-strategiatyöryhmän kanssa suunnittelevat ja päivittävät tv-strategiaa
 - Uudet lukutaidot –kehitysohjelman periaatteiden mukaisesti ja päivittävät olemassa olevat osaamisen kriteerit.
 - c. Tutoropettajat suunnittelevat kouluilla opettajien ja oppilaiden kanssa, miten he toteuttavat tv-strategian mukaiset vuosiluokittaiset kokonaisuudet ja kuvaukset kunkin luokan kanssa.

Näillä toimenpiteillä taataan strategian mukainen toiminta kaikille oppilaille. Tasa-arvoinen digitaalisen osaamisen ja taitojen oppiminen mahdollistuu kaikille. Hankkeen tavoitteet ovat yhtenevät hakuilmoituksessa esitettyjen tavoitteiden kanssa.

Inklusion ja tuen kehittäminen opetuksessa

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	132	0	0
Toimintakulut	0	0	- 158	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 26	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

li, Simo, Utajärvi ja Vaala ovat kaikki Oulunkaaren kuntayhtymän kuntia. Saman kuntayhtymän puitteissa toimiminen antaa hyvän pohjan hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi, koska yhteistyötä tehdään jo usealla tasolla, esimerkiksi sosiaali- ja terveydehuollon palveluissa.

Hankkeen puitteissa keskeisenä tavoitteena on kehittää kuntien toimintamalleja paikallisesti siten, että oppilaalle annettavan tuen suunnittelu ja järjestäminen on moniammatillista. Työyhteisöjen toimintaa ja osaamista kehitetään siten, että moniammatillisuus toimii saumattomasti annettavan tuen suhteen; käytänteet, toimintamallit ja suunnitelmat toimivat matalan kynnyksen periaatteella.

Meidän li PSAVI/3475/2021

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	120	0	0
Toimintakulut	0	0	- 140	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 20	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten mieleistä harrastamista koulupäivän yhteydessä. Kaikki iälliset lapset ja nuoret kuultiin koulukohtaisesti ja saatujen tietojen pohjalta laadittiin koulukohtainen harrastuslukujärjestys. Iin kunta hyödynsi opetus- ja kulttuuriministeriön Koululaiskyselyä 2020 kuulemisen välineenä sekä lisäksi kuuli lapsia ja nuoria luokkakohtaisesti kyselemällä sekä täydensi lasten ja nuorten toiveita kuulemalla nuoria omalla webropol -kyselyllä huhtikuussa 2021. Kuulemisessa kysyttiin lasten ja nuorten harrastustoiveita koulukohtaisesti. Hakija (kunta) vastaa koordinoinnista kunta- tai aluetasolla sekä paikallisten lähtökohtien huomioimisesta toteutuksessa. Hakija myös varmistaa sujuvan yhteistyön eri toimijoiden kuten koulujen (ml. yksityiset opetuksen järjestäjät) ja harrastusten järjestäjien kanssa.

Kansainvälistyvä li

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	18	0	0
Toimintakulut	0	0	- 20	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 2	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Tavoitteena antaa oppilaille mahdollisuus tutustua erilaisiin kulttuureihin ja ihmisiin. Tavoitteena vahvistaa suvaitsevaisuutta, kansainvälisyyskasvatusta ja antaa positiivisia kokemuksia vieraan kielen käytössä eri maiden nuorten kanssa.

Kielirik.op.syvent. 25/870/2021

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	30	0	0
Toimintakulut	0	0	- 36	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 6	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Kaksikielisen opetuksen laajentaminen.

Valtion erityisavustusta voidaan käyttää kielikylypöpetukseen (toinen kotimainen kieli ruotsi/suomi tai saamen kieli), laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen ja/tai kielirikasteiseen opetukseen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä muuhun kansalliskielistrategiaa tukevaan toimintaan hakutiedotteessa kuvattujen hanketoiminnan tavoitteiden mukaisesti:

- varhaiskasvatuksenopettajien, esi- ja perusopetuksen opettajien sekä koordinaattoreiden palkkakustannukset
- suunnittelusta, koulutuksesta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset

- suunnittelukokouksiin ja koulutuksiin osallistumisesta aiheutuvat sijais- ja matkakulut
- hankkeen toteuttamiseen vaadittavat tukimateriaalikustannukset
- verkostoitumisesta aiheutuvat kustannukset
- verkko-opetuksesta ja virtuaalisesta yhteydenpidosta aiheutuvat kustannukset.

Erityisav. COVID-19 OKM

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	83	0	0
Toimintakulut	0	0	- 84	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 1	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Avustuksella vahvistetaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukea, moniammattilista yhteistyötä ja lisätä lasten voimavaroja ja hyvinvointia. Erityisenä tavoitteena on varmistaa ja tukea heikommassa asemassa olevien lasten oppiminen ja kehitys.

Avustuksella varmistetaan, että kaikki iiläiset lapset ja nuoret, joiden oppiminen on kärsinyt poikkeusolojen takia, saavat tarvitsemansa avun. Tavoitteena minimoida poikkeusolojen heijastusvaikutukset, ehkäistä ongelmia, tukea ja lisätä hyvinvointia.

Lukio Erasmus+2020

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	18	0	0
Toimintakulut	0	0	- 18	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Kansainvälisyys, kestävä kehitys, hyvien käytänteiden jakaminen osallistujakoulujen kesken.

OPH Lukion koronatuki

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	25	0	0
Toimintakulut	0	0	- 25	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen vuosille 2021–2023. Avustusta voi käyttää avustuksen saajan opetuksen, ohjauksen ja tuen lisätarpeeseen liittyvien henkilöstökustannusten rahoittamiseen.

5.7. li-Instituutti

Tehtäväalueet:

Johtaminen ja hallinto

li-Instituutin hallinto- ja tukipalvelut, kokonaisvastuu instituutin johtamisesta, taloudesta, suunnittelusta ja kehittämisestä, li-instituutti -lautakunnan asioiden valmistelu ja päätösten toimeenpano.

Avustukset

Hyvinvointi-, liikunta-, tapahtuma-, nuorisotyö-, seniorikortti- ja kulttuuriavustukset, veteraaniraha, osallistava budjetointi, työllistämisen avustukset.

Hyvinvointityö

Hyte -työ, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, LaPe -työryhmä, järjestöyhteistyö ja -avustukset, Vanhus- ja vammaisneuvosto, esteettömyystyöryhmä. Iin kylien neuvottelukunta ja ehkäisevä päihdetyö.

Kirjasto, Taidekeskus KulttuuriKauppila ja yleinen kulttuuritoiminta

Kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen ja kehittäminen Iin ja Kuivaniemen kirjastoissa sekä hakeutuvat kirjastopalvelut.

Taidekeskus KulttuuriKauppila: kansainvälinen residenssitoiminta, ympäristötaidepuisto, keskustan ja puistojen kehittäminen taiteen keinoin, taiteesta hyvinvointia -toiminta, kansainvälinen Art Ii Biennaali joka toinen vuosi.

Kulttuuri- ja kotiseututyö sekä museotoiminta.

Kansalaisopisto, taidekoulu

Kansalaisopiston opetuksen, lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen (taidekoulu), näyttelyiden, konserttien ym. tilaisuuksien ja tapahtumien suunnittelu, järjestäminen ja kehittäminen.

Vapaa-aika

Nuorisotyö: nuorisotilatyö, liikkuva nuorisotyö, sosiaalinen nuorisotyö, nuorisovaltuustotoiminta, koulunuorisotyö, leirit ja retket sekä etsivä nuorisotyö.

Liikuntapalvelut: liikuntahallin toiminnasta vastaaminen, liikuntapalvelujen sekä -tapahtumien järjestäminen ja kehittäminen yhteistyössä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Liikunta-asiainneuvottelukunta.

Tapahtumapalvelut: Liikunta-, kotiseutu-, nuorisotyö- ym. tapahtumien sekä Museokahvila Huilingin kahvilatoiminnan järjestäminen ja kehittäminen yhteistyössä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Iin kunnan tapahtumien ja juhlien järjestäminen.

Työllistäminen

Osallistuminen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tuottamiseen Oulun seudun työllisyyden kuntakokeilussa ajalla 1.1.2021-30.6.2023 kokeilulaissa määritellyn asiakaskohderyhmän osalta.

Palkkatuki, työkokeilu ja kuntouttava työtoiminta, työpajatoiminta, nuorten kesätyöllistäminen, yhteisöjen ja yritysten tukeminen työttömien työllistämässä, kehittämishankkeet.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Talouden tasapainottamistoimenpiteet vaikuttavat vuoden 2022 talousarvioon. Kirjastoauto on lakkautettu lautakunnan päätöksellä 1.4.2021 lukien. Toiminta on korvattu kiertävän kirjaston toiminnalla ja tätä varten on perustettu uusi 50% kirjastosihteerin vakinainen tehtävä 17.5.2021 lukien. Kiertävän kirjaston toiminnan suunnitteluun on saatu 26 000 euroa avustusta. Kirjastoauton lakkauttamisesta syntyy vuonna 2022 säästöä 18 000 euroa palveluiden ostossa, koska kirjastoautopalvelut on ostettu Oulun kaupungilta ostopalveluna. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden talousarviosta vähennetään kesämuseonhoitajan palkkauksesta 12 000 euroa.

Kansalaisopistossa ja taidekoulussa nostetaan päätoimisten opettajien opetusvelvollisuus OVTES:n mukaiseksi sekä muutetaan suunnittelijaopettajan vakinainen tehtävä kuvataide-/kädentaitojen opettajan tehtäväksi 1.8.2022 lukien. Suunnittelijaopettajan tehtävä perustettiin aikanaan, koska opistossa ei ollut päätoimista rehtoria. Nyt kun opistossa on rehtori, suunnittelijaopettajan tehtävä voidaan muuttaa opettajan tehtäväksi. Kansalaisopiston tavoitteena on myös lisätä etäopetusta vähitellen niissä aineissa, jossa se on mahdollista. Edellä mainituista toimenpiteistä syntyy säästöjä noin 20 000 euroa.

Liikuntaneuvoja irtisanoutui tehtävästään 1.8.2021 ja tehtävä päätettiin jättää täyttämättä säästösyistä. Säästö on -37 000 euroa vuodessa. Pieni osa liikuntaneuvojan tehtävästä voidaan siirtää muille työntekijöille. Kansalaisopisto voi järjestää korvaavana toimintana luentoja ja maksullisia liikuntakursseja, mutta maksutonta kuntalaisten henkilökohtaista liikunta- ja ravintoneuvontaa ei voida järjestää.

Oijärven kyläavustajan toiminta korvataan tulevaisuudessa ESR -hankkeen ”Iin kylillä meidän porukasa” -hankkeen tukityöllistetyllä. Avustuksissa säästetään -13 000 euroa vuodessa. Instituutissa on lautakunnan päätöksellä nostettu kansalaisopiston ja taidekoulun maksuja 1.8.2021 lukien. Talouden tasapainotussyistä opetusta (kurseja) vähennetään, joten maksutuloja ei voida nostaa. Maksutulot vähentyvät opetuksen vähentyessä.

Suurin osa vapaa-aikapalvelujen tuloista on liikuntatilojen käyttömaksuja (liikuntahalli ja -salit, Kuivaniemen kuntosali). Koronan vuoksi liikuntahallissa ei vielä ole ollut yhtään normaalia vuotta, joten käyttömaksujen tasoa on vaikea arvioida. Maksutuottoja nostettiin vuoden 2021 talousarvioon, joten vuodelle 2022 ei nosteta maksutuottoarviota. Liikuntatilojen tuloja voidaan saada lisää arviolta 5 000 euroa myymällä mainoksia liikuntahallille.

Vuoden 2022 talousarviossa on myös toimintakulujen lisäyksiä. Palkkojen korotukset ovat 1,5%. Lisäksi työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu ensi vuonna on arviolta 50 000 euroa. Lisäksi työllistämisen ESR -hankkeen omavastuuosuus sekä kuntakokeilun henkilöstön tilojen vuokrien nousu lisäävät toimintakuluja.

Toimintatuottojen lisäys instituutissa on pääosin hanketulojen lisäystä. Suurin osa noin 79 000 euroa on työllistämispalvelujen ”Iin kylillä meidän porukasa” ESR -hankkeen tuloja sekä instituutin ”Demokratia” -hankkeen tuloja.

Elinvoimaisessa kunnassa on myös laadukkaita kirjasto- ja kulttuuripalveluja, elinikäisiä oppimis-, vapaa-ajan harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia. Palvelut ovat tärkeitä kaikille ikäryhmille, lapsille ja nuorille, mutta myös aikuisille ja ikäihmisille. Palvelut ovat tärkeitä myös kunnan imagolle ja vetovoimalle. Kuntalaisten aktiivisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys luovat terveyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvointityön painopisteeksi vuonna 2022 on valittu kulttuurihyvinvointi, osallisuus, liikunta ja ravitsemus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden kautta pyritään lisäämään kuntalaisten kokemaa hyvinvointia ja terveyttä ja vähentämään väestön terveyseroja. Kuntalaisille luodaan hyvät edellytykset huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään muun muassa monipuolisten harrastus- ja liikuntamahdollisuuksien sekä kulttuuritapahtumien kautta. Iin kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen, jossa sitoudutaan edistämään ja kehittämään pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Sopimus koskee vuosia 2019-2025.

li-Instituutti yhteensä:

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	859	954	1 047	1 038	1 038
Toimintakulut	- 4 489	- 5 429	- 5 440	- 5 424	- 5 436
Toimintakate/jäämä	- 3 629	- 4 475	- 4 393	- 4 387	- 4 399

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Hallinto					
Toimintatuotot	0	16	13	16	16
Toimintakulut	- 112	- 163	- 157	- 163	- 163
Toimintakate/jäämä	- 112	- 147	- 144	- 147	- 147
Kansalaisopisto ja taidekoulu					
Toimintatuotot	120	139	136	136	136
Toimintakulut	- 631	- 778	- 779	- 779	- 780
Toimintakate/jäämä	- 511	- 640	- 643	- 644	- 645
Vapaa-aika					
Toimintatuotot	103	116	129	129	129
Toimintakulut	- 790	- 996	- 957	- 956	- 961
Toimintakate/jäämä	- 688	- 880	- 828	- 826	- 832
Kirjasto ja yleinen kulttuuritoiminta					
Toimintatuotot	65	160	162	150	150
Toimintakulut	- 831	- 975	- 973	- 952	- 954
Toimintakate/jäämä	- 766	- 816	- 811	- 802	- 804
Hyvinvointi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 88	- 140	- 128	- 128	- 129
Toimintakate/jäämä	- 88	- 140	- 128	- 128	- 129
Työllistäminen					
Toimintatuotot	572	524	607	607	607
Toimintakulut	- 2 035	- 2 375	- 2 445	- 2 446	- 2 449
Toimintakate/jäämä	- 1 464	- 1 852	- 1 838	- 1 839	- 1 842

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA				Perustelut
II-INSTITUUTTI				
Vuosi	2021	Muutos	2022	
Hyvinvointijohtaja	1		1	
Hyvinvointikoordi-naattori	1		1	
Toimistos sihteeri	0,25		0,25	opetus- ja varh. kasv. palveluiden kanssa yhteinen (laskennallinen)
Kansalaisopiston rehtori	1		1	
Opistos sihteeri	1		1	
Musiikinopettaja	2		2	yksi vakinaistettu 1.8.21 lukien
Suunnittelijaopettaja	1		1	
Kansalaisopiston ja taidekoulun tuntiopettaja	65 arvio		65	osa-aikaisia, osalla vain muutama tunti, tilanne muuttuu koko ajan
Vapaa-aikapääällikkö	1		1	
Vapaa-aikasihteeri	1		1	
Vapaa-aikaohjaaja	2		2	
Nuorisotyöntekijä	0,5		0,5	yhteinen Valtarin koulun kanssa
Etsivä nuorisotyöntekijä	2		2	vakinaisia, saadaan avustus
Liikuntaneuvoja	1	-1	0	talouden tasapainottaminen, tehtävää ei täytetty
Liikuntahallivalvoja	2		2	yksi vakinaistettu
KulttuuriKauppilan vastaava tuottaja	1		1	
KRIPA-hankkeen projektipääällikkö	1		1	Maaseuturahaston -hanke, 31.12.2022 saakka
Lähde-hankkeen asiantuntijakoordinaattori /KulttuuriKauppilan tuottaja	1		1	ESR -hanke 50 % ja määräaikainen tuottaja 50 %, 30.4.2023 saakka
Museonhoitaja, kesätyöntekijä	1		1	kesätyöntekijä 3 kuukautta
Kirjastonjohtaja	1		1	
Kirjastonhoitaja	2		2	
Kirjastos sihteeri	4,5		4,5	
Hanketyöntekijä	0,5		0,5	Kiertävä kirjasto -hanke 5.6.2022 saakka
Työllistämispääällikkö	1		1	
Työnsuunnittelija	1		1	
Omavalmentaja	4		4	
Työvalmentaja	6		6	2 määräaikaista, avustuksella
Projektipääällikkö	1		1	ESR -hanke 30.6.2023 saakka
Projektityöntekijä	1		1	ESR -hanke 30.6.2013 saakka
Yhteensä	42.75/ 107.75		41.75/ 106.75	

li-Instituutin hankkeet:**Etsivä nuoristotyö****TALOUS**

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	55	54	54	0	0
Toimintakulut	- 74	- 92	- 92	0	0
Toimintakate/jäämä	- 19	- 38	- 38	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Järjestää kattavaa ja laadukasta etsivää nuorisotyötä lin kunnan alueella. Hankkeesta saadulla rahoituksella palkattu kaksi etsivää nuorisotyöntekijää lin kuntaan/li-instituuttiin.

Kiertävä kirjasto PSAVI/9505/2020**TALOUS**

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	- 14	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	- 14	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena ovat yhdenvertaiset, saavutettavat ja laadukkaat kirjastopalvelut kaikille iällisille lapsille ja nuorille. Toisena tavoitteena on kehittää kirjaston toimintaprosesseja uudessa tilanteessa ja innostaa henkilökuntaa luomaan uusia tapoja tehdä kirjastotyötä.

Kohkaamisesta Kohtaamiseen PSAVI/8141/21**TALOUS**

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	12	0	0
Toimintakulut	0	0	- 12	0	0
Toimintakate/jäämä	0	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on parantaa keskusteluilmapiiriä kuntapäätäjien ja kunnan asukkaiden välillä sekä kuntalaisten ja kunnan eri alueiden välillä. Hankkeen aikana suunnitellaan tapahtumakonsepti toteutettavaksi kirjastoissa, verkossa ja pop up-tapahtumina eri ympäristöissä. Järjestetään säännöllisesti kuntalaisille tapahtumia, joissa he voivat vaikuttaa ja keskustella sekä saada tietoa päätöksenteosta kansantajuisesti. Tehdään kirjastosta paikka, jossa yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua käydään säännöllisesti kirjastolain tavoitteiden mukaan.

Julkinen taideteos**TALOUS**

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 22	- 25	- 25	0	0
Toimintakate/jäämä	- 22	- 25	- 25	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Tavoitteena lisätä taiteen avulla elinympäristön viihtyisyyttä ja tehdä keskustasta elinvoimaisempi.

Toimenpiteet, kuten teoshankinta ja taidetapahtumat, edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja vahvistavat paikkakunnan vetovoimaisuutta. Hankkeessa toteutetaan julkinen taideteos lin torille. Rahoitus Taike (50%).

Lähde!2 -hanke

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	6	20	18	0	0
Toimintakulut	- 18	- 25	- 26	0	0
Toimintakate/jäämä	- 13	- 5	- 8	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Lähde! Taiteesta osallisuutta -hanke (2020–2023) tarjoaa heikoimmassa asemassa oleville henkilöille mahdollisuuden osallisuuteen ja kulttuuriseen hyvinvointiin heidän työ- ja toimintakykynsä sekä hyvinvointinsa edistämiseksi. Hankkeella tavoitellaan taidelähtöisten menetelmien pysyvää juurtumista erityisesti osaksi heikoimmassa asemassa olevien asiakkaiden sote-palvelupolkuja sekä tiiviimpää väylää kunnan muihin hyvinvointipalveluihin. Hanke sisältää kolme temaattista, taidelähtöisiin menetelmiin perustuvaa työpakettia: 1) Omat polut, 2) Yhteiset tilat ja 3) Jaetut opit. Työpaketit suunnataan kohderyhmille, joiden osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin toteutumiseen kaivataan uusia, esteettömiä toimintatapoja tai jotka ovat keskeisiä uusien toimintatapojen juurruttamisessa. Toiminta-alueena toimii Oulunkaaren kuntayhtymä ja jäsenkunnat (Ii, Pudasjärvi, Simo, Utajärvi ja Vaala). Ii on osatoteuttaja. Rahoitus ESR: toimintalinja Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020.

KRIPA-kehittämishanke

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	20	121	121	0	0
Toimintakulut	- 18	- 121	- 120	0	0
Toimintakate/jäämä	2	0	1	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Kansainvälinen residenssien innovaatioverkosto Pohjois-Pohjanmaalle (KRIPA 2020-2022) -hankkeessa luodaan uudenlaista liiketoimintaa ja yhteistyötä taiteen ja kulttuurin alalle sekä käynnistetään kansainvälisen residenssitoiminnan arktinen toimisto Iihin. Toiminnan kehittäminen perustuu maaseutumaisen ympäristön vetovoimalle ja luovien alojen potentiaalın kasvattamiselle Pohjois-Pohjanmaalla. Innovaatioveroston tavoitteena on saada aikaan pysyviä toimintakenttä tukevia rakenteita alueella ja lisätä toimijoiden osaamista kansainvälisellä taidekentällä. Hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota globaalin tilanteen kehittymiseen ja ekologisuuden näkökohtiin ja sen kansainvälistä ulottuvuutta rakennetaan kestäväällä tavalla. Ii on päätoteuttaja, osatoteuttajia ovat Kuusamo-opiston kannatusyhdistys ry ja Raahen kaupunki. Rahoitus Maaseuturahasto (100%).

Nuorten työpajatoiminta

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	55	56	56	0	0
Toimintakulut	- 75	- 78	- 85	0	0
Toimintakate/jäämä	- 20	- 22	- 29	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Haetaan valtionavustusta nuorten työpajatoiminnan työvalmentajien palkkaamiseen. Tavoitteena on kehittää nuorille suunnatun Tieto & Taitopajan toimintaa.

lin kylillä Meijän porukassa

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	0	30	109	0	0
Toimintakulut	0	- 59	- 136	0	0
Toimintakate/jäämä	0	- 29	- 27	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

lin kylillä meijän porukasa-ESR hankkeella tuetaan kylien elinvoimaisuutta ja luodaan mahdollisuuksia osallisuuteen ja hyvinvointiin. Tavoitteena on tukea kolmannen sektorin toimijoita työnantajuuteen ja lisätä työttömien työnhakijoiden työnsaantimahdollisuuksia omalta kylältään. Hankekaika 1.7.2021-30.6.2023.

5.8. Tekniset ja käyttäjäpalvelut

Tehtäväalueet:

Tehtäväalue jakaantuu Kiinteistö- ja ympäristötekniisiin palveluihin sekä Ateria- ja puhtauspalveluihin.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	8 497	9 670	9 698	8 411	8 386
Toimintakulut	- 9 457	- 9 701	- 9 914	- 7 960	- 7 967
Toimintakate/jäämä	- 960	- 31	- 216	450	419

5.8.1. Kiinteistö- ja ympäristötekniset palvelut

Tehtäväalueet:

Kiinteistö ja ympäristötekniisten palveluiden hallinto

Kiinteistöpalvelut

Maankäytön suunnittelu: Yleis- ja asemakaavoitus. Kunnan omistamien metsätilojen hoito, tonttivaranto sekä mittaus- ja kartoitus.

Ympäristötekniset palvelut: Asemakaavateiden, liikunta-alueiden, satamien, puistojen ja muiden yleisten alueiden hoito ja kunnossapito sekä yksityistieavustukset.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Vuoden 2021 alussa tapahtui hallinnollinen uudistus, jossa ateria- ja tilapalvelut liitettiin osaksi kiinteistö- ja ympäristötekniisiä palveluita. Tämän seurauksena vuoden aikana on seurattu talouden toteumaa ja ennusteen perusteella on pyritty luomaan mahdollisimman todenmukainen kuva vakiintumassa olevasta järjestelystä.

Rakennuslautakunta on 21.09.2021 § 55 hyväksynyt omalta osaltaan talousarvion, joten rakennusvalvonta on jätetty huomiotta prosessissa.

Kiinteistö- ja ympäristötekniisten palvelujen hallinto

Kiinteistö- ja ympäristötekniisten palveluiden hallinnon menot ovat vuoden 2021 tasolla, kuitenkin kunnan kiinteistörekisterin päivittämiseen varataan määräaikainen 40.000€:n henkilöresurssi.

Kiinteistötekniset palvelut

Kiinteistötekniisiin palvelut ovat oma tulosityksikkö, johon lukeutuvat Kiinteistöpalvelut ja rakennuttaminen sekä Kiinteistöt, johon kuuluu kiinteistönhoitopalvelut.

Kiinteistöpalvelut ja rakennuttaminen tuottavat kunnan rakennuttamispalvelut. Vuoden 2022 investointiosaan on varattu noin 5,2 miljoonaa euroa uudis- ja korjausrakentamiseen, josta Haminan päiväkodin osuus on arviolta noin 3,6 M€.

Kiinteistöjen tulot ja menot ovat vuoden 2021 tasolla. Ylläpidettävien kiinteistöjen määrää pyritään vähentämään vuoden 2022 aikana kiinteistöselvityksen mukaisesti., jolloin ylläpitokustannukset laskisivat vuonna 2023.

Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelun toimintatuotot ovat 50.000 € pienemmät kuin vuonna 2021. Maankäytön suunnittelun toimintakulut ovat noin 50.000 € suuremmat kuin vuonna 2021.

Karhun alueella käynnissä olevaa lin rannikon ja saarten osayleiskaavan tarkistamista jatketaan ja tavoitteena on saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2022.

Seljänperän alueella on käynnissä yleiskaavamuutos ja asemakaavan laatiminen. Kaavojen työstämistä jatketaan vuoden 2022 aikana.

Pentinkankaalla käynnissä olevien asemakaava- ja osayleiskaavamuutosten osalta tavoitteena on saada kaavat hyväksymiskäsittelyyn talvella 2021-22.

Strategisen yleiskaavan 2040 laatimista jatketaan vuoden 2022 aikana. Strategisen yleiskaavatyön yhteydessä tarkistetaan Kuivaniemen, Olhavan ja Merihelmen alueen yleiskaavoittamisen tarpeet. Pienemmistä asemakaavoista kunnassa on vireillä Kirkonseudun asemakaavan laajennus Timpurintien alueella, joka on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 aikana, sekä Kirkonseudun asemakaavan muutos korttelissa 23 jonka työstämistä myös jatketaan vuoden 2022 aikana.

Lisäksi vireillä on kolme tuulivoimakaavaa: Yli-Olhavan tuulivoimapuiston osayleiskaava, Kovasinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava ja Ollinkorven tuulivoimaosayleiskaava. Yli-Olhavan tuulivoimakaavasta on hyväksymisen jälkeen jätetty valituksia jotka ovat Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä. Kovasinkankaan osalta tavoitteena on saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 aikana ja Ollinkorven osalta tavoitteena on saada kaava hyväksymiskäsittelyyn tulevan joului-tammikuun aikana.

Maankäytön käyttötalousosaan on varattu asemakaavoitukseen 30.000 € ja yleiskaavoitukseen 65.000 € määräraha.

Maankäytön suunnittelijan / projektikoordinaattorin määräaikaiseen tehtävään varataan 35.000 €. Maanhankinnan painopisteenä on raakamaa Kirkonseudun ja Asemanseudun laajenemisalueilla. Sääskenharjun alueelle on suunnitteilla kiertotalousalue, johon liittyy myös yleiskaavan laatiminen ja maanhankintaa. Hanke jatkuu vuoden 2022 aikana.

Ympäristötekniiset palvelut

Ympäristötekniiset palvelut ovat oma tulosityksikkö, joka sisältää ympäristöpalvelut, liikenneväylät ja yleiset alueet sekä ladut, urheilualueet ja muut ulkoilualueet. Merkittävimmät muutokset vuoteen 2021 verrattuna ovat joukkoliikenteen palvelumaksujen lasku 50.000 €:lla ja ostettavien ympäristö- ja eläinsuojelupalveluiden maksujen nousu 23.000 eurolla.

Ympäristöpalvelut koostuvat hallinnosta, joukkoliikenteestä, jätehuollosta, ympäristöterveydenhuollosta sekä eläinlääkinnästä.

Joukkoliikenteelle varataan käyttötalouteen 280.000 €, mikä perustuu palveluntarjoajan arvioon. Oulunkaaren ympäristöpalveluita ostettaviin ympäristöterveys- (ympäristönsuojelu&terveysvalvonta) ja eläinlääkintäpalveluihin 378.500 €, mikä on 46.600 € enemmän kuin vuonna 2021.

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunnan alainen jätehuoltojaosto tuottaa seudulliset jätehuollon viranomaispalvelut

Liikenneväylien ja yleisten alueiden hoitotaso pidetään vuoden 2021 tasolla ja kustannusyksikön määräraha saman tasoisena kuin talousarviossa vuonna 2020. Yksityisten avustukset kotitalouksille ovat 55.000 €.

Latujen, urheilualueiden ja muiden ulkoilualueiden hoitotaso pyritään pitämään vuoden 2021 tasolla. Kustannusyksikön talousarvio on vuoden 2021 talousarvion tasolla.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella; Kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin kunnan hulevesijärjestelmän ja vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriverkoston toteuttamiseksi tai hulevesien hallitsemiseksi muulla tavoin. Toimenpiteitä varten on käytännössä laadittava kattava hallinnan järjestämisen suunnitelma. Muuttuvan ympäristön kosteusrasituksen vuoksi laadintaan varataan 15.000 € ostopalveluraha.

Ympäristönsuojeluun varataan kertaluonteisena menona 100.000 € massanvaihtourakkaan pilaantuneiden maan vaihtamiseen. Kyseessä on bruttosumma, PIMA-avustus voi vaikuttaa nettosummaan.

Olhavanjoen kalataloudelliseen sekä Kuivanjoen kutualueiden kunnostukseen varataan molempiin 25.000€.

Vuoden 2022 investointiosaan on varattu noin 580.000 € infran uudis- ja korjausrakentamiseen. Kaakkurinnimen asemakaava-alueelle johtavan yksityistien asia hoidetaan kuntoon.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	5 042	5 665	5 538	5 580	5 585
Toimintakulut	- 5 976	- 5 864	- 5 978	- 5 272	- 5 278
Toimintakate/jäämä	- 934	- 199	- 441	308	307

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kiinteistö- ja ympäristötekniisten palveluiden hallinto					
Toimintatuotot	3	5	0	5	10
Toimintakulut	- 306	- 293	- 347	- 341	- 341
Toimintakate/jäämä	- 303	- 288	- 347	- 336	- 331
Kiinteistöpalvelut					
Toimintatuotot	3 907	4 830	4 782	4 820	4 820
Toimintakulut	- 3 786	- 3 677	- 3 562	- 2 884	- 2 888
Toimintakate/jäämä	121	1 154	1 220	1 936	1 932
Maankäytön suunnittelu					
Toimintatuotot	995	725	675	675	675
Toimintakulut	- 285	- 187	- 234	- 234	- 234
Toimintakate/jäämä	710	538	441	441	441
Ympäristötekniiset palvelut					
Toimintatuotot	136	105	81	80	80
Toimintakulut	- 1 599	- 1 706	- 1 836	- 1 814	- 1 815
Toimintakate/jäämä	- 1 463	- 1 602	- 1 755	- 1 733	- 1 735

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

Koko henkilöstö	Lähtötilanne, henkilömäärä	Lisäys/vähennys			Perustelut	
		Vuosi	2021	Lisäys		Vähennys
Hallinto						
Tekninen johtaja	1				1	
Toimistosihteerit	2				2	
Kiinteistöpalvelut						
Kiinteistöpäällikkö	1				1	
Kiinteistöpalveluesimies	1				1	
Kiinteistönhoitaja	9				9	
Maankäyttö						
Maankäytön asiantuntija	1				1	
Ympäristötekniset- palvelut						
Ympäristöpalvelupäällikkö	1				1	virka täyttämättä
Ympäristönhoitaja	1				1	
Kunnallistekninen työntekijä	4				4	
Määräaikaiset						
Kiinteistörekisterin päivittäjä			1		1	sopeuttamisohj elma
Maankäytön suunnittelija /projektikoordinaattori			1		1	kaavoituksen ja maanhankinnan tila
Yhteensä		21			23	

Kiinteistö- ja ympäristötekniisten palveluiden hankkeet:

Olhavanjoen kalataloudellinen kunnostus

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	29	50	25	0	0
Toimintakulut	- 24	- 50	- 25	0	0
Toimintakate/jäämä	5	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Olhavanjoen kalataloudellisen kunnostuksen tavoitteena on pyrkiä parantamaan erityisesti lohikalaston (taimen, harjus, siika, lohi) sekä nahkiaisen ja ravun elinmahdollisuuksia laaditun kunnostussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi tavoitellaan joen ekologisen tilan kohentamista sekä taloudellisen arvon nousua. Vuosien 2018-2020 aikana hankkeessa on toteutettu kaksi vaihetta (1. ja 2.), joiden myötä kutualueita on kunnostettu yhteensä 18 koskiosuudella. Kesällä 2022 käynnistyy vaiheen 2 jatkohanke, jossa tavoitellaan yhteensä 7 koskiosuuden kunnostusta.

Kuivajoen kutualueiden kunnostaminen

TALOUS

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	22	25	22	0	0
Toimintakulut	- 28	- 25	- 22	0	0
Toimintakate/jäämä	- 6	0	0	0	0

HANKKEEN TAVOITTEET

Kuivajoen koskien kunnostaminen vaelluskalojen (lohi, taimen, siika ja harjus) sekä nahkiaisien elinolosuhteiden turvaamiseksi ja parantamiseksi. Hankkeessa on toteutettu vuosien 2019-2020 aikana kaksi vaihetta (1. ja 2.), joiden myötä kutualueita on kunnostettu yhteensä 13 koskiosuudella. Vaiheen 2 jatkohankkeessa laaditaan kesän 2022 aikana toimenpidesuunnitelma joen kunnostamattomalle osalle aina Oijärvelle saakka.

5.8.2. Ateria- ja puhtauspalvelut

Tehtäväalueet:

lin ateria- ja puhtauspalvelut toimivat yhdyskuntalautakunnan alaisena tulosityksikkönä. Yksikköön kuuluu ateria - ja puhtauspalvelun tuottaminen kustannustehokkaasti käyttäjien tarpeita kuunnellen.

Toimintaan vaikuttavat kunnan strategiset linjaukset palvelujen tuottajana ja eri hallintokuntien tarpeet, mikä tarkoittaa tarvittaessa myös oman toiminnan sopeuttamista. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset tulevat vaikuttamaan tulevaisuuteen. Vuonna 2023 voimaantuleva SOTE-uudistus tulee muuttamaan palveluyksikön toimintaa. Millaisia muutoksia on tulossa, ne eivät vielä ole tiedossa.

Henkilöstöä valmistellaan kaikilla tasoilla uudistusten tuomiin muutoksiin muutoshankkeiden avulla. Hankkeiden tavoitteena on henkilöstön valmentaminen ja kouluttaminen muutosten hallintaan ja helpottamaan sopeutumista toiminnan muutoksiin. Hankkeet koskettavat koko henkilöstöä. Lautakunta ohjaa toimintaa määrittelemällä toimialueiden tehtävät, talouden- ja toiminnan tavoitteet ja vastuut.

Hallinto:

Hallinnon muodostaa lautakunta ja johtaja. Hallinto ohjaa ateria- ja puhtauspalvelualueiden toimintaa strategisten tavoitteiden mukaisesti. Johtaja valvoo eri toimialojen talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä lautakuntaa.

Ateriapalvelut:

Ateriapalvelujen tehtävänä on tuottaa kaikille asiakasryhmilleen turvallisia, monipuolisia ja laadukkaita ateriapalveluita. Ruokalistat suunnitellaan täyttämään eri-ikäisten ruokailijoiden ravinnontarpeet, tuottamaan mielihyvää ja elämyksiä. Suunnittelussa huomioidaan ruoan myönteinen vaikutus asiakkaiden terveyteen ja hyvinvointiin. Ruoka-aineiden valinnassa huomioidaan paikallisuus ja kestävä kehitys.

Puhtauspalvelut:

Puhdistuspalvelujen ensisijainen tarkoitus on huolehtia siivouksellisin keinoin kiinteistöjen kunnossapidosta ja vastata asiakkaiden työympäristön viihtyvyydestä. Siivouksessa kiinnitetään huomioita energian, veden ja pesuaineiden käyttöön. Siivouksessa käytetään ympäristöystävällisiä tuotteita ja vettä säästäviä toimintatapoja.

Toiminnalliset muutokset

Ateriapalvelut

Ateriatuotantoa kehitetään yhteisen seudullisen tuotannonohjausjärjestelmän avulla. Ateriapalvelujen roolia kirkastetaan kuntalaisten hyvinvoinnin mahdollistajina osallistumalla *Pohjois-Pohjanmaan ravitsemusterveyden suunnitelman 2019–2022* toimeenpanoon omassa kunnassa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan mahdollistamalla lisä- ja täydennyskoulutukseen osallistumisen oppisopimuskoulutusta hyödyntämällä.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen siirtyminen kahteen moniosaajatiimiin auttaa palvelujen kehittämisessä asiakaslähtöiseksi. Tavoitteena on seurata kokonaispalvelujen kehittymistä asiakaskyselyjen ja kohteissa tehtävien laadunarviointikierrosten avulla. Tiimien toiminnan keskiössä on itseohjau-tuvuuden kehittyminen ja kehittäminen. Henkilöstöä kannustetaan ja osallistetaan toiminnan kehittämiseen erilaisissa ateria ja puhtauspalvelun työryhmissä.

Henkilöstön eläköityessä ei pääsääntöisesti palkata uutta henkilöä, vaan tarkastellaan toimintatapoja ja uudistetaan toimintamalleja. Henkilöstömenoihin on varattu 1,5% korotus.

Ateriapalveluiden menoissa on huomioitu Merta-keittiön poistot ateriapalvelujen menona. Elintarvikkeiden hintojen nousuun on varauduttu 5 %:n määräraha korotuksella edelliseen vuoteen verrattuna.

Puhtauspalvelut

Puhtauspalveluissa nykytilan arvioinnin kautta saadaan tietoa kehitettävistä asioista. Puhtauspalveluista saatu kohdekohtainen kustannusseuranta antaa tietoa mittareiden laadintaan ja auttaa hinnoittelussa. Seuranta ja mittarit antavat tietoa toiminnan kehittämisen työkaluiksi. Toimintaa kehitetään ottamalla käyttöön uudenlaista teknologiaa mm. siivouksessa käytettäviä yhdistelmärobotteja ja uudenlaisia nanoteknologiaan perustuvia aineita. Teknologian avulla pyritään ylläpitämään siivoustasoa, niin että raskaita perussiivouksia voidaan keventää ja joiltakin osin siivoustaajuutta vähentää.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Talousarvioon vaikuttavat muutokset

TA-2022 on laadittu kunnanhallituksen hyväksymien ohjeiden ja strategia 2025 pohjalta. Ateria- ja puhtauspalvelujen toimintaan vaikuttaa kunnan investointiohjelma. Investointiohjelman ja omistajapoliittisten toimenpiteiden vaikutusta käyttötalouteen talousarviokaudelle 2022 ei ole voitu huomioida koska päätöksiä ei ole tehty.

Hallinto

Hallinnon menoja on vyörytetty suoraan toimialoille. Hallinnon menoihin on budjetoitu henkilöstön kehittämis- ja hyvinvointihankeen yhteisiä kuluja. Hallinnon kuluissa on näiden lisäksi kuntapalvelutoimiston palvelujen kustannukset, ja ne kustannukset, joita ei voida suoraan osoittaa kohteille.

Ateriapalvelut

Ateriapalveluiden menoissa on huomioitu Merta-keittiön poistot ateriapalvelujen menona. Elintarvikkeiden ja kuljetuskulujen hintojen nousuun on varauduttu 4,2%:n määräraha korotuksella edelliseen vuoteen verrattuna. Uudet kuljetussopimukset tulevat voimaan vuoden 2022 alussa. Ateriapalveluissa otetaan käyttöön erillislaskutettavien kokoustarjoilujen tilaaminen Jamix-järjestelmän kautta. Lautashävikin hallintaan pyritään vaikuttamaan asiakkaan kanssa yhteistyössä. Seurantatyökaluksi hankitaan biovaaka kahteen isompaan kohteeseen.

Puhdistuspalvelut

Puhdistuspalveluissa tulot ja menot kasvavat hieman Tikkasen ja Harjuntähden varhaiskasvatyüksikköjen avaamisen myötä. Raamissa on varauduttu puhdistuspalvelujen digitalisaation lisäämiseen hankkimalla palvelu- ja laadun seurantaan arviointityökalu. Raamissa on huomioitu pesuaineiden hintojen nousu raaka-aineiden hintojen noustessa. Kalustoa uusitaan hankkimalla itsevetävä lattianhoitokone ja isompia siivousvaunuja.

Talouden tasapainottamisen ohjelman mukaan puhtauspalveluja pyritään automatisoimaan testaamalla ja koekäyttämällä robotti-imureita ja lattianhoitokoneita. Koekäytön kokemusten myötä teknologiaa otetaan käyttöön joko vuokra-, tai leasing-sopimuksella. Koulujen vuoropäiväsiivouksen kokemusten myötä, sovitaan käytön laajentamisesta ja siirtymisestä pysyvään käytäntöön.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	3 456	4 006	4 161	2 831	2 801
Toimintakulut	- 3 481	- 3 838	- 3 936	- 2 688	- 2 689
Toimintakate/jäämä	- 26	168	225	143	112

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ateria- ja puhtauspalveluiden hallinto					
Toimintatuotot	0	2	19	0	0
Toimintakulut	0	- 93	- 67	- 121	- 121
Toimintakate/jäämä	0	- 91	- 47	- 121	- 121
Ateriapalvelut					
Toimintatuotot	0	2 396	2 561	1 774	1 754
Toimintakulut	0	- 2 165	- 2 285	- 1 251	- 1 251
Toimintakate/jäämä	0	232	277	523	503
Puhtauspalvelut					
Toimintatuotot	0	1 607	1 580	1 057	1 047
Toimintakulut	0	- 1 579	- 1 584	- 1 317	- 1 317
Toimintakate/jäämä	0	27	- 4	- 260	- 271
Ateriapalvelut päättyy 31.12.2020 (Johtokunta)					
Toimintatuotot	3 456	0	0	0	0
Toimintakulut	- 3 481	0	0	0	0
Toimintakate/jäämä	- 26	0	0	0	0

Investoinnit

lin ateria- ja puhtauspalvelujen investointimenot ovat kalustohankintoja.

1 000 €	TA 2019	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ateria- ja puhtauspalvelut Investointimenot Rahoitusosuudet	40 000	30 000	60 000	10 000	10 000

Patapesukoneen ja astianpesukoneen hankinta Valtarin koululle (siirto vuodelta 2019), sekä robotti-imureiden ja vetävän lattianhoitokoneen hankinta puhdistuspalveluille.

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

Koko henkilöstö	Lähtötilanne, henkilömäärä	Lisäys/vähennys			Perustelut
		Vuosi	2021	Lisäys	
Hallinto					
Ateria- ja puhtauspalvelujohtaja	1				1
Ateria- ja puhtauspalvelut					
Palveluesimies ateria ja puhtaus	2				2
Ateriatyönjohtaja	1				1
Kokki	4				4
Ruokapalvelutyöntekijä	9				9
Ateria- ja puhtauspalvelutyöntekijä	18				18
Toimitilahuoltaja	20				20
Yhteensä	55				55

5.9. Rakennustarkastus

Tehtäväalueet:

Rakennustarkastus ja valvonta

Rakennusvalvonta vastaa rakennuslupa-asioista, rakennusaikaisesta valvonnasta, ja ohjaa ja neuvoo hyvän rakennetun ympäristön muodostumista. Kaikki rakennusvalvonnan lupaprosessit toimivat sähköisten järjestelmien kautta.

Sitovat tavoitteet:

Rakennusvalvonnan tavoite on turvallisen ja viihtyisän ympäristökuvan edistäminen ohjaamalla ja neuvomalla laadukasta rakentamista.

Merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset muutokset:

Rakennusvalvonnan lupamaksuja arvioidaan kertyvän saman verran kuin kuluvana vuonna 2021. Rakennusvalvonnan toimintakulut ovat noin 10.000€ suuremmat kuin vuonna 2021.

Ulkoiset ja sisäiset, 1 000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	108	110	111	110	0
Toimintakulut	- 220	- 175	- 186	- 185	- 122
Toimintakate/jäämä	- 112	- 65	- 75	- 75	- 122

Henkilöstömuutokset ja niiden perustelut:

	Lähtötilanne henkilömäärä	Lisäys/vähennys			Perustelut muutokselle
	Vuosi 2021	lisäys	vähennys	2022	
Nimike Rakennustarkastus					
Rakennustarkastaja	2			2	
Yhteensä	2			2	

Henkilöstömuutoksia ei ole tiedossa.

6. TULOSLASKELMAOSA

Kunnan tuloslaskelma, tunnusluvut ja suunnitelmakausi

Ulkoiset, 1 000 €	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	8 079	8 063	8 671	7 214	7 073
Myyntituotot	4 051	3 753	3 852	2 532	2 502
Maksutuotot	630	709	827	827	717
Tuet ja avustukset	1 315	1 580	2 013	1 876	1 875
Muut toimintatuotot	2 083	2 022	1 979	1 979	1 979
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	6	5	5	0
Valmistus omaan käyttöön	0	6	5	0	0
Toimintakulut	- 70 952	- 77 351	- 76 801	- 38 695	- 38 432
Henkilöstökulut	- 20 964	- 23 130	- 24 439	- 23 504	- 23 633
Palvelujen ostot	- 42 611	- 46 372	- 44 849	- 7 748	- 7 242
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3 581	- 3 762	- 3 777	- 3 462	- 3 465
Avustukset	- 2 116	- 2 340	- 1 800	- 2 080	- 2 180
Avustukset liikelaitoksille	0	- 44	- 40	0	0
Muut toimintakulut	- 1 680	- 1 747	- 1 936	- 1 901	- 1 911
Toimintakate/jäämä	- 62 873	- 69 282	- 68 125	- 31 476	- 31 359
Verotulot	34 439	37 408	37 626	19 695	19 695
Valtionosuudet	33 759	30 743	32 727	14 965	15 072
Rahoitustuotot ja -kulut	- 246	- 232	- 198	- 198	- 201
Korkotuotot	9	1	6	6	6
Muut rahoitustuotot	54	59	60	60	57
Korkokulut	- 309	- 290	- 252	- 252	- 251
Muut rahoituskulut	0	- 3	- 12	- 12	- 12
Vuosikate	5 078	- 1 364	2 030	2 986	3 208
Poistot ja arvonalentumiset	- 4 040	- 3 875	- 3 914	- 3 914	- 4 074
Suunnitelman mukaiset poistot	- 3 712	- 3 875	- 3 914	- 3 914	- 4 074
Kertaluonteiset poistot	- 327	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1 039	- 5 239	- 1 884	- 929	- 866
Poistoeron muutos	84	61	82	61	42
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	1 123	- 5 178	- 1 803	- 868	- 824

7. INVESTOINTIOSA

lin kunnan investoinnit

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Yleishallinto			
Maan hankinta	200	200	100
lijoen voimalat	20	10	10
- Menot	220	210	110
- Tulot			
Netto	220	210	110

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Sosiaali- ja terveystalveluiden investoinnit			
Uudiskohteet			
Korjauskohteet	150	100	100
- Menot	150	100	100
- Tulot			
Netto	150	100	100

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Opetus- ja varhaiskasvatustalveluiden investoinnit			
Uudiskohteet			
Haminan päiväkot	3400		
Erillishankinnat	100		
Korjauskohteet	300	300	300
- Menot	3 800	300	300
- Tulot			
Netto	3 800	300	300

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
li instituutin investoinnit			
Uudiskohteet			
lin keskustan kehittäminen	10		
Korjauskohteet	30		
- Menot	40	0	0
- Tulot			
Netto	40	0	0

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Teknisten palveluiden investoinnit			
Uudiskohteet			
Kunnan monitoimitalo (kunnantalo+Nättepori)	50	1500	2000
Kaava-alueet			300
Maalismaantien kevyen liikenteen väylä	20	383	
Keittiöiden kalustohankinnat	60	10	10
Korjausinvestoinnit			
Korjausrakentaminen	300	100	100
Kunnallistekniikka	580	300	300
Liikuntapaikat ja ulkoilalueet	80	60	60
Kuivaniemen keskustan kehittäminen	144	30	30
lin keskustan kehittäminen	50	50	50
- Menot	1284	2433	2850
- Tulot	0		
Netto	1284	2433	2850

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Kunnan investoinnit yhteensä			
- Menot	5 494	3 043	3 360
- Tulot	0	0	0
Netto	5 494	3 043	3 360

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Iin vesiliikelaitoksen investoinnit			
Uudiskohteet	610	200	200
Korjauskohteet	320	320	320
- Menot	930	520	520
- Tulot			
Netto	930	520	520

1 000 €	v. 2022	v. 2023	v. 2024
Kunnan ja vesiliikelaitoksen investoinnit yhteensä			
Investointimenot	6 424	3 563	3 880
rahoitusosuudet	0	0	0
Netto	6 424	3 563	3 880

8. RAHOITUSOSA

	TP 2020 1 000 €	TA 2021 1 000 €	TA 2022	TS 2023 1 000 €	TS 2024 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 078	899	2 029 552	3 026	3 332
Satunnaiset erät, netto				0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-60				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 805	-4 382	-6 424 000	-3 563	-3 880
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50	275	0	0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	57	0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	320	-3 208	-4 394 448	-537	-548
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	44 000	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 100	8 600	14 000 000	8 600	8 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 831	-5 405	-6 610 000	-8 010	-8 010
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 590	0	-3 000 000		
Oma pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 624				0
Rahoituksen rahavirta	5 303	3 195	4 434 000	590	590
Rahavarojen muutos	5 623	-13	39 552	53	42

9. IIN VESILIIKELAITOS

lin vesiliikelaitoksen toiminnan kuvaus:

lin vesiliikelaitos on vesihuoltolain 3 §:n 3. kohdan tarkoittama *vesihuoltolaitos*, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella.

Henkilöstö

Oman henkilöstön toimenkuva painottuu edelleenkin laitoksen eri toimintojen kunnossapitoon ja valvontaan (erityisesti vesijohto- ja viemäriverkosto), mutta tarkoituksenmukaisissa kohteissa käytetään henkilöstöä myös investointeihin. Toiminnot sovitaan henkilöstön resurssien mukaisesti ja palveluita ostetaan tarpeeseen. Edelleen tullaan käyttämään paikallisten yritysten palveluja ja vähääkin merkittävämmät uudisrakennuskohteet toteutetaan urakkakilpailun perusteella.

Henkilökunta tarjoaa kuntastrategian mukaisesti asiakasystävällistä palvelua perheille ja yrityksille.

Talousvesi

Pohjavedenottoamilla ja vesijohtoverkostolla turvataan toiminta-alueen talousveden tarve kustannustehokkaasti ja turvallisesti. Talousveden laatua tarkkaillaan sekä viranomaisten hyväksymän valvontatutkimusohjelman mukaisesti että asiakaspalautteen perusteella. Valvontatutkimusohjelman mukainen tarkkailu on tilattu ulkopuoliselta toimijalta. Oma toimintana talousveden laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti (väri, haju, maku) ja tarvittaessa suoritetaan vesinäytteiden tutkimus hyväksytyssä laboratoriossa.

Jätevesi

Viemäriverkostolla ja jätevedenpumppaamoilla johdetaan viemäriverkoston toiminta-alueen jätevedet Li – Haukipudas – Oulu siirtoviemäriin lähtöpumppaamoon (ent. jätevedenpuhdistamo). Oulun veden Taskilan jätevedenpumppaamolle johdettavan jäteveden määrä mitataan kuntien välisellä rajalla ja kunta maksaa puhdistuksesta Oulun kaupungille erikseen hyväksytyyn sopimuksen mukaisesti.

Kuivaniemen keskustan jätevedenpuhdistamon toiminnan jatkamiseksi on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntänyt luvan, josta tehdyn valituksen Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt 2.7.2021. Talousarvion investointiosassa on varauduttu puhdistamon toiminnan kehittämiseen lupapäätöksessä mahdollisesti esitettävien toimenpiteiden mukaisesti.

Käyränkankaan vesiosuuskunta, Jakkukylän vesiosuuskunta ja Oijärven Vesi Oy

Mainittujen kunnan alueella toimivien vesihuoltolaitos kanssa kehitetään yhteistoiminnassa ja vastuullisesti kunnan vesihuoltoa. Laitoksilla ei ole viemäriverkostoa, eikä jätevesien käsittelyä. Erityistilanteissa avustetaan laitoksia, mutta kuitenkin niin, että oma toiminta ei vaarannu. Millään laitoksella ei ole omaa vedenottamoita tai talousveden muuta tuotantoa, vaan ne ostavat talousveden lin vesiliikelaitokselta. Käyränkankaan vesiosuuskunta ja Oijärven Vesi Oy ovat ilmaisseet halunsa siirtää vesihuoltotoiminnan lin vesiliikelaitokselle. Molempien osapuolten kanssa neuvotellaan ja ensisijaisesti pyritään neuvotteluosapuolten asiakkaiden vesihuoltoa turvaaviin ratkaisuihin.

Toiminnan tavoitteita:

Talousvesi

Tavoite: tuotetun talousveden määrä on enintään 1,2 x laskutetun talousveden määrä.

Jätevesi

Tavoite: puhdistettavaksi toimitetun jäteveden määrä laskee pysyvästi alle 1,3 x laskutetun jäteveden määrä.

lin alue

TALOUSVESI	2016	2017	2018	2019	2020
Vedenottamoilla tuotettu vettä	472642	458581	463284	447684	456766
Laskutettu talousvettä	356267	361036	380071	368035	357849
kerroin	1,33	1,27	1,21	1,21	1,28

JÄTEVESI	2016	2017	2018	2019	2020
Käsitelty jätevesimäärä	312883	267975	267909	292906	365343
Laskutettu jätevesimäärä	216962	227379	237744	229585	226019
kerroin	1,44	1,18	1,12	1,27	1,61

Kuivaniemen alue

TALOUSVESI	2016	2017	2018	2019	2020
Vedenottamoilla tuotettu vettä		177029	154337	154625	127846
Laskutettu talousvettä		97864	131498	97304	101987
kerroin		1,81	1,17	1,59	1,25

JÄTEVESI	2016	2017	2018	2019	2020
Käsitelty jätevesimäärä		60810	64942	67019	71062
Laskutettu jätevesimäärä		28928	30545	28435	29267
kerroin		2,1	2,13	2,36	2,43

Merkittävät muutokset toiminnassa

Merkittäviä muutoksia toiminnassa ei ole suunniteltu tapahtuvan vuoden 2022 aikana. Mikäli neuvotteluissa vesihuoltolaitosten yhdistämiseksi saavutetaan hyväksyttäviä ratkaisuja, on harkittava esimerkiksi henkilöstöresurssien lisäämistä (ainakin määräaikaaisesti).

Investoinnit

Vuoden 2022 suunniteltujen investointien nettomäärä on 930.000 € alv 0 % ja arvioitujen poistojen määrä 455.600 €. Mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti, ei niitä pystytä rahoittamaan kokonaisuudessaan toiminasta saatavalla rahoituksella. Talousarvion rahoitusosassa esitetty vaje voidaan kattaa olemassa olevilla rahavaroilla.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on kokoaikaista. Riskin toteutuessa asia käydään läpi perusteellisesti ja tehdään raportti tapahtuneesta. Talousarviokäsittelyn yhteydessä johtokunta on päivittänyt laitoksen riskienhallintasuunnitelman. Riskit eivät ole olennaisesti muuttuneet, koska toimintaan ei ole suunniteltu olennaisia muutoksia. Arvioinnissa on otettu huomioon poikkeuksellisten sääilmiöiden todennäköinen lisääntyminen sekä merkittävien tienparannustöiden aiheuttama muutos liikenteessä.

Vesiliikelaitokselle on laadittu uusi varautumissuunnitelma talvella 2020-2021. Oulunkaaren ympäristöpalvelut on hyväksynyt suunnitelma ja se on lähetetty tiedoksi mm. ELY-keskukselle.

lin vesiliikelaitoksen henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2022 ei henkilöstöön ole suunniteltu muutoksia. Laitoksella on yksi avoin asentajan vakanssi mutta sen täyttämistä ei ole tällä hetkellä suunniteltu eikä palkkausta ole otettu huomioon talousarviossa. Henkilöstösuunnitelmaa voidaan joutua harkitsemaan uudelleen talousarviovuoden aikana, mikäli laitoksen toiminta-alue laajenee olennaisesti.

Talousarviovuoden aikana varaudutaan laitoksen johtajan vaihdokseen nykyisen siirtyessä eläkkeelle.

Vuosi	Lähtötilanne henkilömäärä	Lisäys/vähennys			Perustelut
	2022	Lisäys	Vähennys	2022	
Vesiliikelaitoksen johtaja	1	-	-	1	
Toimistosihteerit	1	-	-	1	
Vesihuoltomestari	1	-	-	1	
Asentajat	4	-	-	4	
Yhteensä	7	-	-	7	

lin vesiliikelaitoksen johtokunnan käyttötalous

Valtuuston sitovuustaso

Käyttötalousosa					
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	1 000 € TS 2023	1 000 € TS 2024
Toimintatuotot	1 856 510	1 895 182	1 897 401	1 900	1900
Valmistus omaan käyttöön	0	6 000	5 000	5	5
Toimintakulut	-1 173 050	-1 022 917	-1 069 374	-1 069	-1069
Toimintakate	683 460	878 265	833027	836	836

lin Vesiliikelaitoksen toiminta

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Tuloslaskelma	TP 2020	TA 2021	TA 2022	1 000 € TS 2023	1 000 € TS 2024
Liikevaihto	1 856 510	1 895 182	1 897 401	1999	1999
Valmistus omaan käyttöön		6000	5000	6	6
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-210 946	-174 570	-181 330	-180	-180
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 253				
Palvelujen ostot	-520 884	-456 715	-458 905	-472	-472
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-298 898	-305 291	-322 920	-394	-394
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-60 783	-61 731	-64 484		
Muut henkilösivukulut	-10 200	-11 600	-11 775		
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-488 500	-455 600	-456 400	-445	-445
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-70 087	-13 010	-28 960	-13	-13
Liikelylijäämä (-alijäämä)	194 960	422 665	376 657	501	501
Rahoitustuotot ja -menot					
Korkotulot	5340				
Muut rahoitustulot	133	2 000	3 000	4	4
Korkomenot	-3 359	-7 700	-3 700	-8	-8
Korvaus peruspääomasta	-113 383	-113 383	-113 383	-114	-114
Muut rahoitusmenot					
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	83 692	303 582	262 544	382	382
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	18 510	18 510	18 510	19	19
Tilikauden yli-/alijäämä	102 202	322 092	281 054	401	401

Valtuustoon nähden sitovat erät: Peruspääoman korko 113 383€

lin vesiliikelaitos investoinnit

1 000 €	TA2022	TS2023	TS2024
lin vesiliikelaitoksen investoinnit			
Uudiskohteet	610	200	200
Korjauskohteet	320	320	320
-Menot	930	520	520
-Tulot			
Netto	930	520	520

lin vesiliikelaitos rahoitusbudjetti

Rahoitusosa	TP 2020	TA 2021	TA 2022	1 000 € TS 2022	1 000 € TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä	194 960	422 665	376 627	382	382
Poistot	488 500	455 600	456 400	445	445
Rahoitustuotot ja -kulut	-111 268	-119 083	-114 083	-119	-119
Toiminnan rahavirta yhteensä	572 192	759 182	833 027	827	827
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauuserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-644 993	-870 000	-930 000	-830	-830
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-72 801	-110 818	-96 973	307	307
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-59 750	-59 750	-59 750	-60	-60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-36				
Lainakannan muutokset yhteensä	-59 786	-59 750	-59 750	-60	-60
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	377 297				
Rahoituksen rahavirta yhteensä	317 512	-59 750	-59 750	-60	-60
Vaikutus maksuvalmiuteen	244 711	-170 568	-156 723	247	247
Rahavarat 31.12.	1 802 038				
Rahavarat 1.1.	1 557 327				

Liikelaitoksen tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	1 000 € TS 2022	1 000 € TS 2023
Lainanhoitokate	5,31	5	5	5	5
Kassan riittävyys, pv	708				

10. IIN KUNNAN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Toimielimet ovat kirjanneet riskien hallintakeinot, joilla voidaan rajata riskin vaikutusta ja vaikuttaa riskin toteutumisen todennäköisyyteen, jolloin riskin merkitys kunnan kannalta pienenee. Kunnan vahinkoriskejä hallitaan vakuuttamisen avulla.

Iin kunnan kuntatalouden vahvistuminen on perustunut verotulojen ja valtionosuuksien kasvuun, joka on ollut seurausta positiivisesta väestönkasvusta ja korona-pandemian johdosta myönnettyistä ylimääräisistä valtionosuuden korotuksista ja valtionavuista. Tulorahoituksen kasvu on kattanut reilusti vuosittaisten menojen kasvun. Talousarviovuodelle keskeisten tulolähteiden valtionosuudet ja verotulot kasvu on nyt epävarmaa korona-kriisin seurauksena. Valtionosuudet pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna, mutta menokehitystä on vaikea arvioida vallitsevan pandemian vuoksi. Kunnan talousarviossa on menojen ja tulojen välillä epäsuhta, joka näkyy tuloslaskelmassa alijäämäisenä tuloksena.

Kunnan ja konsernin taloudellisten resurssien pieneminen vähentää mahdollisuuksia korjausinvestointeihin sekä kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon. Kunnan kiinteistöjen korjausvelka kasvaa joka vuosi. Kiinteistöjen kunnan rapistuminen lisää sisäilmaongelmia.

Iin vesiliikelaitoksen kannalta merkittävimpiä riskejä ovat juomaveden saastumisriski ja jakeluverkon häiriöt. Suuret vahinkoriskit liittyvät vesijohto- ja viemäriverkostoissa tapahtuviin vaurioihin. Verkostosaneerauksilla verkostovaurioiden riski pienenee.

11. IIN KUNNAN KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

11.1 Vastuu omistajapolitiikan toteuttamisesta

Omistajapolitiikan ohjaus ja valvonta kuuluvat luottamushenkilöorganisaatiossa kunnanvaltuustolle, toimeenpano kunnanhallitukselle sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja linjausten toteuttamisen valvonta tarkastuslautakunnalle. Viranhaltijaorganisaatiossa omistajaohjaus kuuluu kunnanjohtajan tehtäviin.

Kunnanvaltuusto määrittelee Iin kuntakonsernin omistajapolitiikalle tavoitteet, joihin konsernin operatiivinen omistajaohjaus perustuu. Kunnanhallituksen roolia keskeisenä omistajaohjaajana vahvistetaan siten, että tytäryhtiöiden toimitusjohtajia ja hallituksen puheenjohtajia kuullaan kunnanhallituksessa kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi kunnanjohtajalla ja kunnanhallituksen puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhtiöiden hallituksissa.

11.2 Iin kunnan konserniin kuuluvat yhteisöt

Kuntayhtymät

- Oulun seudun koulutuskuntayhtymä
- Oulunkaaren kuntayhtymä
- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Pohjois-Pohjanmaan Liitto

Liikelaitokset

- Iin ateria- ja tilapalveluliikelaitos
- Iin vesiliikelaitos

Tytäryhteisöt ja säätiöt

- Iin Energia Oy (100 %)

- Iin Vuokratalot Oy (100 %)
- Iilaakso Oy (100 %)
- Iin Palvelusäätiö (80 %)
- Kuivaniemen Sotaveteraani Oy (57,14 %)
- Iin Micropolis Oy (69,23 %)

Osaosakkuusyhteisöt ja muut osuudet

- Kuiva-Turve Oy (50 %)
- Oulukaaren työterveys Oy (32,57 %) 1.1.2019
- Kiinteistö Oy Vatungin Pooki (26,32 %)
- Rantakaira Oy (22,2 %)
- Osuuskunta Kuivaniemen Tilaliha (19,70 %)
- As Oy Taimenkulma (5,25 %)
- Oulun Ammattikorkeakoulu Oy (1,9 %)
- As Oy Laksontammi
- As Oy Korttikaari
- Kiinteistö Oy Iin Kenttäkulma
- As Oy Iin Kanervanpuisto
- Oulun Osuuspankki
- Oulun seudun ajoharjoitusratasäätiö
- Osuuskunta Metsäliitto
- Osuuskunta Team Kala
- Kuntien Asuntoluotto Oy (0,11 %)
- YH-Rakennuttajat (osuuskunta)
- Nordic Option Oy

11.3 Konsernin omistajaohjaus, sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla kuntakonsernin toimialat, yksiköt ja muut vastuutahot pyrkivät varmistamaan tavoitteidensa saavuttamisen ja toteutumisen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytys ja ne ovat jatkuva osa johtamista, ohjaamista ja työn tekemistä.

Omistajaohjauksella otetaan kantaa myös omistusriskien hallintaan sekä tehtävien ja vastuiden jakoon kunnan omistajapolitiikan toteutuksessa. Omistajapolitiikan lähtökohtana ovat kunnan kehittämistavoitteet. Omistajapolitiikka määrittelee, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä ja hankkeissa kunta on mukana omistajana ja si-joitajana. Samalla määritellään omistukselle asetettavat tuotto- ja muut tavoitteet, pääoman käytön ja palvelutuo-tannon tuotantovälineiden hankinnan periaatteet sekä kuka omaisuuden käytöstä vastaa ja miten seuranta ja rapor-tointi on järjestetty.

Valtuusto päättää kunnan omistajapoliittisista linjauksista. Omistajaohjaus kuntakonsernissa ja omistajapoliittiset linjaukset toimintaohje hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.9.2016 (§ 71). Konserniohje hyväksytty kunnanvaltuustossa 20.6.2016 (§ 59). Linjaukset on tarkoitettu ohjeeksi kunnan luottamushenkilöille ja henkilöstölle ja tytär- ja osakkuus-yhteisöille tulevien yksittäisten päätösten pohjaksi. Iin kunnassa omistajaohjaus kuuluu kunnanhallitukselle ja on osa kunnanjohtajan tehtäviä.

Omistajapoliittisia linjauksia voidaan täydentää toimialakohtaisissa ohjelmissa ja strategioissa, kuten kunnan maapo-liittisessä ohjelmassa, liiketoimintastrategiassa tai asuntostrategiassa. Yksityiskohtaisempia omistajapoliittisia ratkai-suja sisältyy muun muassa kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaan ja yksittäisiin investointipäätöksiin.

Kunnanhallituksen roolia korostetaan edelleen konsernin omistajaohjauksessa, sisäisessä

valvonnassa ja riskien hallinnassa kutsumalla vuosittain konserniyhtiöt kunnanhallituksen tavoite- ja tuloskeskusteluun.

11.3.1. Iin Vuokratalot Oy

Toiminta-ajatus:

Asuntojen vuokraus

Painopistealueet:

Asukastyytyväisyys, nykyajan laatuvaatimukset, käyttöaste

Toiminnalliset tavoitteet:

Käyttöasteen parantaminen ja ylläpito. Korjausvelan ehkäisy. Tornikujalle rakennetaan 22 uutta asuntoa ensimmäisessä vaiheessa. Toinen vaihe samalle tontille varmistuu käyttöasteen kehityksen mukaisesti. Asunnot liitetään lisiverkkoon.

Tehdään vuokra-asuntojen tarveselvitys koko kunnan alueelle.

Talous 1 000€

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	1340	1350	1350	1485	1485
Liikevoitto	127	100	100	150	150
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Oma pääoma	172	172	172	172	172
Vieras pääoma -siitä lainakanta	3150	5650	5600	5400	5200

Tunnusluvut

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS2023	TS 2024
Sumupoistot	207	200	350	340	330
Asuntoja kpl	202	202	224	224	224
Käyttöaste	96	96	90	93	96

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Vuokrausmarkkinoista jälkeen jäänti. Jatkuva asuntojen perusparannus ja markkinointi pitää yllä tunnettavuutta ja varmistaa uudet tulijat. Vuokralaisten kato syö käyttökassan, varaudutaan tulevaisuudessa uuden rakentamiseen.

Kuntastrategian toteutus (mitä strategisia tavoitteita on asetettu talousarviovuodelle):

Pyritään tarjoamaan sijoittautumis- mahdollisuudet asumisen menetelmillä. Asunnot ovat liitetty lisiverkkoon, jolloin työskentely myös kotoa mahdollista.

11.3.2. lilaakso Oy

Toiminta-ajatus:

lilaakso Oy rakennuttaa ja vuokraa toimitiloja yrityksille ja yhteisöille sekä tekee kunnalle vuosittain palvelusopimuksen mukaisia energiatehokkuuteen liittyviä toimia.

Painopistealueet kuntastrategiaan perustuen:

Toimitilojen rakennuttaminen, isännöinti, hallinta ja vuokraus, uusiutuvien energiamuotojen käyttöönotto ja energiatehokkuustoimenpiteet. Mukana käynnistämässä hankkeita, jotka toteutuessaan auttaa yrityksiä löytämään uutta liiketoimintaa.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuokrausasteen korkealla pitäminen, säästää energiankulutuksessa, talouden pitäminen positiivisena. Merihelmen myynti. Suurien teknologiahankkeiden saanti lihin.

Talous (1 000 €)

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	1475	1600	1650	2000	2500
Liikevoitto	145	200	150	300	400
Tilikauden tulos	45	50	50	70	100
Oma pääoma	2691	2600	2600	2600	2600
Vieras pääoma -siitä lainakanta	3293	2600	2600	4000	6000

Tunnusluvut

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Henkilöstön lkm	3	3	3	3	3

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kiinteistöt	200	50	150	150	100
ICT-hankkeet	40	10	10	10	10
Muut hankkeet	10	10	20	20	20

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Vuokralaisten poistuminen ja siten vapautuvat tilat heikentävät kassaa. Isot hallit keskimäärin vaikeampia vuokrata, tärkeää pitää nykyisistä vuokralaisista kiinni. Pidetään vuokrat kohtuullisena ja pyritään auttamaan vuokralaisia muutoksissa. Micropoliksen tekniikka vanhaa ja isoja investointeja tiedossa. Kassarahalla ja ilman omistajan avustusta investoinnit raskaita. Ratkaisuna kunnan osallistuminen omistamansa rakennuksen isoimpiin investointeihin.

Kuntastrategian toteutus (mitä strategisia tavoitteita on asetettu talousarviovuodelle):

Aktiivisesti hankitaan uusia sijoittuvia yrityksiä lihin. Nykyisiä vuokralaisia autetaan kasvussa. Testaamalla uusia innovatiivisia energiansäästö menetelmiä, voidaan säästää koko kunta tasolla.

11.3.3. lin Micropolis Oy**Toiminta-ajatus:**

Yhtiö luo yrityksiä, työpaikkoja ja elinvoimaa Oulun seudulle

Painopistealueet:

Uusiutuva energia ja ilmastotyö

Toiminnalliset tavoitteet:

Kasvun vahvistaminen, iiläisten yritysten kehittyminen ja investointihalukkuus, asukas- ja yrityshankinta, lin vetovoima, osallistava viestintä ja markkinointi sis. yritysmarkkinointi, vähähiilisydestä ja resurssiviisaudesta kasvua, työtä ja liiketoimintaa, uusiutuvan energian käytön lisääminen, taloudellinen tulos positiivinen. Kuntastrategian päivitys 2022.

Talous (1 000 €)

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	585	585	575	575	575
Liikevoitto	11	9	0	0	0
Tilikauden tulos	9	7	0	0	0
Oma pääoma	43	50	50	50	50
Vieras pääoma	537	520	515	515	515
-siitalainakanta	286	286	286	286	286

Tunnusluvut

	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Henkilöstön lkm	13	10	12	12	12

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
	0	0	0	0	0

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

Elinkeinojen järjestämisen uudistukset. Maakuntauudistuksen uudelleen nostoon on varauduttava. Osa elinkeinoneuvonnasta siirtyy todennäköisesti maakuntien ja/tai valtakunnallisten toimijoiden hoidettavaksi. Alueellisesti erikoistuneet elinkeinopalvelut voidaan jatkossakin tuottaa kuntien toimesta sekä kunnallisomisteisten osakeyhtiöiden kautta. Micropolis seuraa kehitystä. Pääasiana on varmistaa iiläisten yritysten palveluiden jatkuvuus.

Micropolis hyödyntää rahoituksessaan EU-ohjelmärahoitusta. Micropoliksen tulee toteuttaa nykyiset hankkeet laadukkaasti, tuottaa rahoittajille, kumppaneille ja asiakkaille lisäarvoa, panostaa uusien hankkeiden tarvelähtöiseen suunnitteluvaiheeseen ja käynnissä olevien hankkeiden tulokset tulee osoittaa selkeästi. Uuden ohjelmakauden valmistelussa ollaan mukana. Micropoliksen strategia 2023 on yhteensovitettu tämänhetkiseen tietoon uuden ohjelmakauden teemoituksesta.

Kuntastrategian toteutus:

Micropolis tavoittelee kasvun ja vetovoiman vahvistamista, jotta li tarjoaa strategian mukaisesti elinkeinoelämälle puitteet toimia kestävästi osana globaalia taloutta. Ympäristö- ja energiaosaaminen kasvattaa liiketoimintaa, työpaikkoja ja investointeja. Li toimii elinkeinoelämä edellä.

Kuntastrategian 2025 tavoitteista Micropolis edistää vuoden 2022 aikana:

- Micropolis tukee työllään sitä, että kunta toimii elinkeinoelämä edellä houkutellen alueelle uusia yrityksiä ja kannustaen olemassa olevia iiläisiä yrityksiä kasvuun: uusyritysperustanta ja yritysten liikevaihdon kehitys ovat kasvussa
- Kestävän kehityksen eteenpäin vieminen kunnassa kuten Resurssiviisas li- ja Kiertotalouden tiekarttojen sekä 50/50-mallin koordinointi, liikkumisen vähäpäästöisyyden ja vesien tilan edistäminen, ilmastotalkoisiin kannustaminen
- Digitalisaatio mukaan lukien kunnan digiasteen nosto, yritysten digiosaamisen tukeminen, uudet älykkäät ratkaisut kuten älyliikenteen palvelut
- Nopeat yhteydet: kestävä liikkuminen ja liikkumisen uudet palvelumallit pilotoidaan
- Rohkaiseva maankäyttö: uusien asuin-, yritys- ja palvelualueiden kehittäminen ja markkinointi
- Kuntalaisten osallistaminen

Kestävä konsernitalous: Micropolis hyödyntää monipuolisesti eri rahoituskanavia moninkertaistaen hankkeissaan lin kunnan siemenrahoituksen

11.3.4. lin Energia Oy

Toiminta-ajatus:

- tuottaa, myydä ja siirtää sähköä kilpailukykyisesti ja häiriöttä

Painopistealueet:

- sähköntuotanto, -jakelu ja -myynti, laajakaistatoiminta

Toiminnalliset tavoitteet:

- sähköntuotannon omavaraisuus, verkkotoiminnan kehittäminen EMV:n valvontamallin mukaan, sähkönmyynnin laajentaminen, laajakaistaverkon toiminnan saaminen kannattavaksi.

Talous (1 000 €)

	TP2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	5699	5900	5900	5900	5900
Liikevoitto	723	150	200	200	200
Tilikauden tulos	278	50	100	100	150
Oma pääoma	4902	4870	4970	5070	5220
Vieras pääoma	12126	10500	10000	10000	10000
-siitä lainakanta	5941	5400	5000	4500	4000

Tunnusluvut

	Henkilöstön lkm	Liikevoitto %/lv	Nettotulos %/lv	Sijoitetun pääoman tuotto %	Oman pääoman tuotto %	Omavaraisuus -aste %	Quick ratio
TP 2020	12	12,7	12,6	7,5	16	21,8	1,3

Investoinnit

Investointi kohde	TP 2020	TPE 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Sähköverkosto	1239	1000	1000	1000	1000
lisiverkko	14	50	50	50	50

Merkittävimmät riskit ja toimenpiteet riskien pienentämiseksi:

- Iso myrsky tms. luonnon katastrofi
 - vakuutus
 - yhteistyö naapuri yhtiöiden kanssa
 - urakoitsijayhteistyö
 - johtokatuojen kunnossapito
- Sähkön hinnan äkillinen nousu
 - omat tuotanto-osuudet
 - hinta seuranta
- lisiverkko-hanke
 - iso laina – kunta takaa
 - laittilan tuhoutuminen – vakuutus

Kuntastrategian toteutus:

- Myymämme sähkö on 80 %:sti tuotettu uusiutuvalla energiolla
- Viisaan energiakäytön neuvonta
- Hankinnoissa käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisia yrityksiä
- Siirtyminen sähköisiin järjestelmiin ja tallenteisiin
- Materiaalien kierrätys